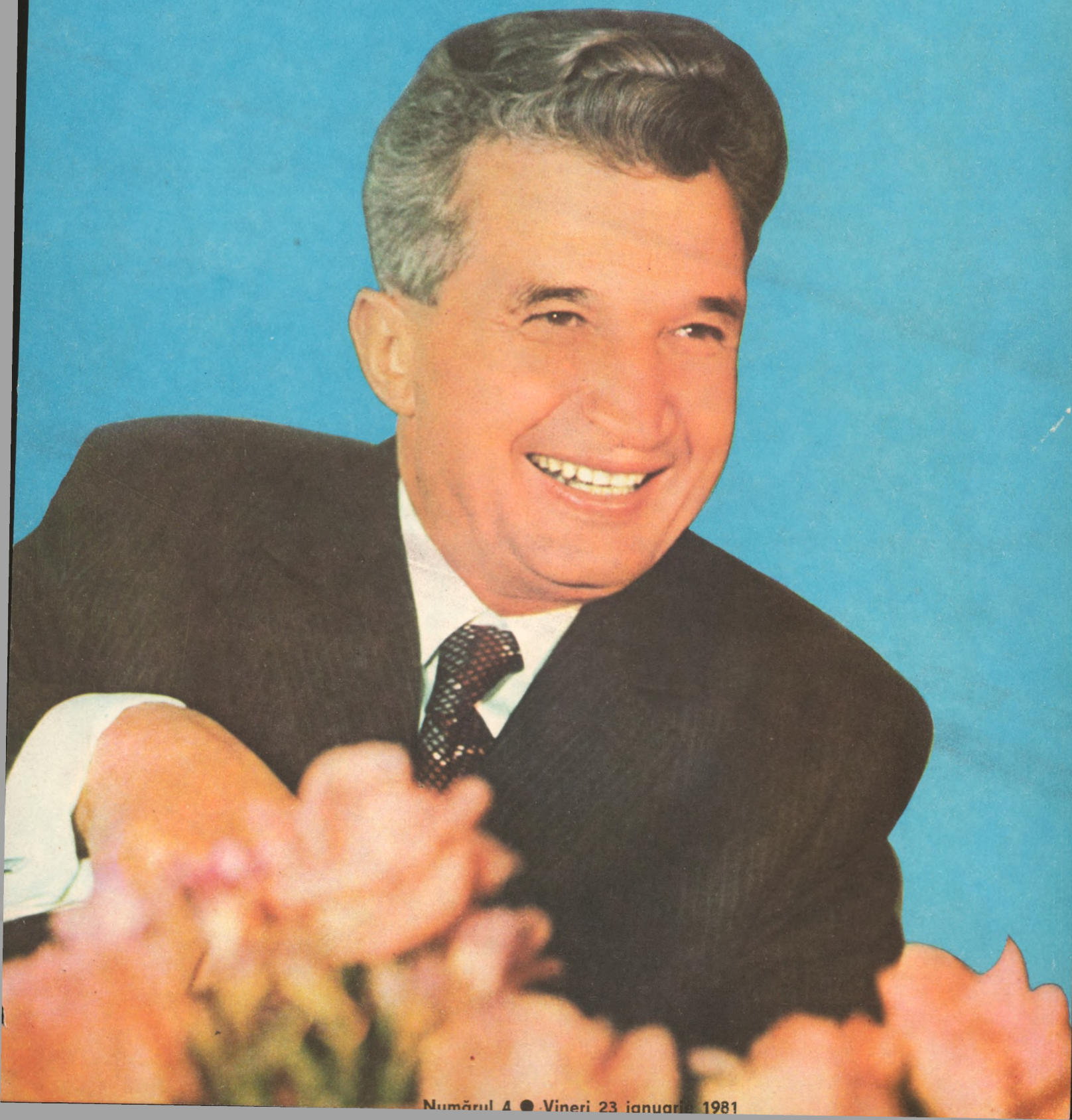

Revista ECONOMICA

Biblioteca Jud. Huned. Bero
SALA DE LECTURA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

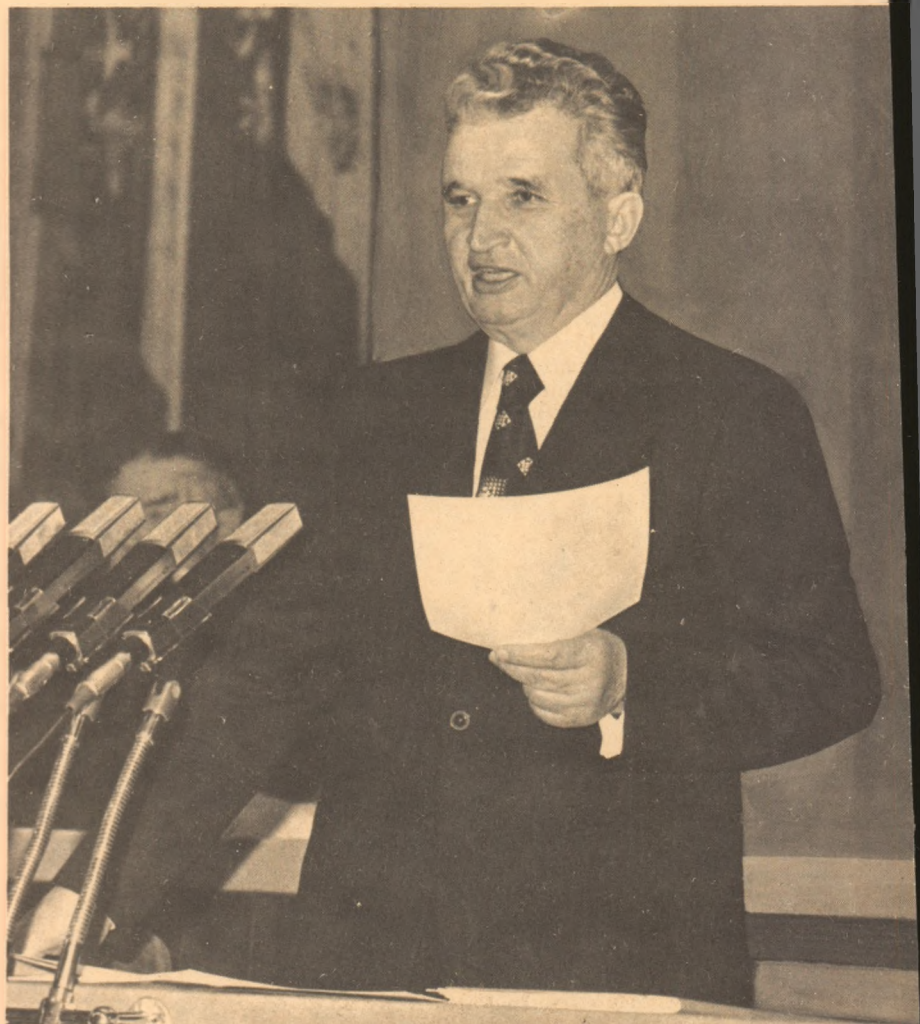

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu s-au desfășurat

LUCRĂRILE PLENAREI CONSILIULUI NAȚIONAL AL OAMENILOR MUNCII

„Se impune să facem totul pentru ca anul 1981 să marcheze o îmbunătățire a întregii noastre activități. Să punem baze trainice pentru realizarea întregului plan cincinal 1981—1985, pentru înfăptuirea celei de-a doua etape a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism, de ridicare a bunăstării poporului, de întărire continuă a forței și capacității de apărare a patriei, a independenței și suveranității sale.“

NICOLAE CEAUȘESCU

GÎNDIRE CREATOARE ȘI ACȚIUNE DINAMICĂ ÎN SLUJBA PROGRESULUI MULTILATERAL AL PATRIEI

ÎNTR-EGUL NOSTRU POPOR, precum și cele mai largi cercuri politice internaționale, recunosc că progresul economic și social al României, dinamismul fără precedent e caracterizează propășirea țării noastre, parcurgerea cu succes a primei etape de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate, perspectiva clară a înaintării spre societatea omunistă, sînt legate indisolubil de personalitatea președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de gîndirea sa creatoare, de activitatea sa practică neobosită.

Bazîndu-se în permanență pe cunoașterea realităților economico-sociale concrete, interne și internaționale, a legilor obiective, pe aplicarea metodei dialecticii materialiste în evaluarea fenomenelor și proceselor economice și în determinarea tendințelor obiective ale acestora, gîndirea și acțiunea permanentă a tovarășului Nicolae Ceaușescu constituie o vastă operă revoluționară, economică, politică și organizatorică, care mobilizează și dinamizează întregul nostru popor pe calea înfăptuirii neabătute a Programului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintării României spre comunism. Gîndire creatoare, străbătută de cea mai fierbinte dragoste față de popor, față de patrie, cărora secretarul general al partidului li se consacră pe deplin, și care își are rădăcinile în cele mai nobile tradiții și aspirații de libertate socială și națională, de independență și unitate ale națiunii noastre. Și aniversarea scumpă poporului român a Unirii Principatelor, acum în preajma unei alte mari sărbători, ne reamintește că aceste idealuri s-au înfăptuit cu jertfa a numeroși dintre cei mai buni fii ai poporului și că ele au prins pe deplin viață abia în anii socialismului, ca urmare a istoricelor realizări dobîndite de oamenii muncii sub conducerea înțeleaptă a partidului comunist, a secretarului său general, în opera de edificare a noii orînduirii, de dezvoltare multilaterală a societății noastre.

Înaltă prețuire față de gîndirea creatoare și activitatea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, își găsește expresia în acordul unanim al poporului nostru față de orientările științifice majore ale propășirii patriei, față de sarcinile concrete pe care le trasează și care sintetizează în fapt năzuințele și opțiunile întregului popor pentru progres și civilizație. Totodată, rezultatele obținute de poporul nostru în îndeplinirea cincinalului, sînt o confirmare deplină a conținutului științific al gîndirii secretarului general al partidului. Toate aceste realizări, care sînt **rodul efortului eroic al poporului nostru**, al clasei muncitoare — clasă conducătoare în societate — al țărănimii și al intelectualității, demonstrează legitima încredere a națiunii noastre în Partidul Comunist Român, unitatea strînsă dintre partid și popor, respectul și prețuirea deosebite față de secretarul general.

Realizările remarcabile pe care le-am dobîndit în construirea societății socialiste multilaterale dezvoltate, obiectivele tactice și strategice elaborate de partidul nostru, cu contribuția neprețuită a secretarului său general, constituie nu numai un aport însemnat la dezvoltarea gîndirii și practicii construcției socialismului, dar și o contribuție activă și importantă la întărirea forțelor socialismului, a unității țărilor socialiste, a forțelor anti-imperialiste, la întărirea politicii de pace, de independență, în viața internațională.

Concepînd dezvoltarea societății românești ca un tot unitar, proces în care toate laturile vieții economice, sociale, omul însuși, instituțiile și conștiința capătă noi valențe calitative în evoluția către era comunistă, tovarășul Nicolae Ceaușescu a definit în fapt conținutul complex al perioadei de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate. Desigur, în prima etapă a făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate, făurirea unei puternice baze tehnico-materiale, pentru realizarea cu succes a Programului partidului, a creat condițiile pentru trecerea la o dezvoltare preponderent intensivă, în care urmează să se realizeze o nouă calitate în economie, cu valențe multiple pe plan social, spiritual și în nivelul de civilizație și bunăstare a poporului român. În economie, noua calitate va fi dată tocmai de valorificarea în condiții de eficiență sporită a bazei tehnico-materiale, de aplicarea în toate domeniile a cuceririlor revoluției tehnico-științifice, de modernizarea economiei sub toate aspectele. Definînd deceniul în care am intrat ca fiind perioada în care eforturile întregului nostru popor vor fi mobilizate sub semnul legăturii indisolubile dintre Știință-Tehnologie-Calitate și Eficiență. Congresul al XII-lea al partidului, enunța de fapt trăsăturile esențiale ale următoarei etape a făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate. Elementele tactice ale parcurgerii acestei etape, ca și obiectivele

ei prospective au fost precizate de secretarul general al partidului, cu prilejul Plenarei comune a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltărilor Economice și Sociale din iunie 1979, care a elaborat la inițiativa și sub îndrumarea directă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, proiectele importantelor documente programatice adoptate de cel de-al XII-lea Congres. Înăptuirea obiectivelor celei de a doua etape de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate va corespunde și schimbării statutului țării noastre, după criteriul nivelului dezvoltării economice, în ierarhia internațională. Iată ce arăta la Plenara C.C. al P.C.R. din 14—15 octombrie 1980, în legătură cu aceasta, tovarășul Nicolae Ceaușescu: „**Am pornit de la obiectivul fundamental stabilit de Congresul al XII-lea, de a trece la o nouă etapă a făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate, care să asigure intrarea țării noastre într-un stadiu nou, de țară mediu dezvoltată, realizarea unei calități noi în toate domeniile, trecerea de la acumulările cantitative la o calitate nouă a muncii și a vieții în toate sectoarele.**”

CONCEPTUL tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la o nouă calitate în economia țării noastre, pune în centrul prefacerilor ce vor urma o eficiență sporită, obținută într-o economie modernă, pregătită să facă față restricțiilor pe care le pune tuturor țărilor adîncirea fenomenelor de criză din viața economică internațională. Analiza profund științifică a fenomenelor complexe ce se desfășoară la scară internațională, fundamentează orientările partidului nostru, nu pe elemente conjuncturale, ci pe evoluții de durată. Astfel, criza energetică și de materii prime este considerată nu ca un fenomen temporar ci ca o problemă de fond a evoluției și perspectivelor umanității. Pornindu-se de la această apreciere, de la postulatul că în viitor criza va continua să se adîncească, modernizarea structurii economiei noastre naționale, în condițiile continuării procesului de industrializare, se va face printr-o diferențiere de ritm în care parametrii esențiali ai creșterii diferitelor ramuri și subramuri, vor fi economia de energie și prelucrarea cît mai înaltă, valorificarea superioară a materiilor prime. Conservînd înaltul dinamism ce caracterizează economia țării noastre, etapele viitoare de dezvoltare vor trebui să marcheze o eficiență sporită datorită orientării amintite a mutațiilor structurale, creșterii susținute a părții de valoare nou creată pentru fiecare unitate de energie sau materie primă consumată. În aceste privințe, referindu-se la orientarea dezvoltării economice în viitorii ani, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că „**în perioada 1981—1985 va trebui continuat procesul de restructurare a industriei prin creșterea prioritară a ramurilor de prelucrare avansată, realizarea de produse de înaltă tehnicitate și mici consumatoare de energie.**”

În același timp, pentru realizarea obiectivului strategic fundamental al acestui cincinal, trecerea României de la stadiul de țară în curs de dezvoltare la cel de țară socialistă mediu dezvoltată, pe primul plan trebuie să stea dezvoltarea puternică a bazei de materii prime și energetice din țară, precum și a agriculturii. „**Considerăm, arăta recent, la adunarea cu activul de partid din județul Brașov, tovarășul Nicolae Ceaușescu, realizarea unei puternice baze de materii prime și a unei agriculturi dezvoltate drept obiective prioritare, de aceeași importanță... Dacă vom asigura materii prime și surse de energie în mai mare măsură din țară, dacă vom avea o agricultură bună care să ne asigure produsele agroalimentare necesare consumului, precum și materii prime, vom putea dezvolta în continuare industria prelucrătoare în toate domeniile.**”

O nouă calitate, prin modernizarea continuă atât a bazei tehnico-materiale cît și prin intensificarea înnoirii produselor și ridicarea parametrilor lor calitativi, se va realiza în funcție de aceleași imperative ale folosirii resurselor în condiții de înaltă eficiență. Acestui obiectiv major îi este subordonată vasta acțiune de reciclare a materiilor prime, a produselor recuperabile și re folosibile care se desfășoară tot mai intens în întreaga economie națională. „**Prin recuperare — preciza la cel de-al XII-lea Congres al partidului tovarășul Nicolae Ceaușescu — trebuie să se acopere cel puțin 40—50 la sută din nevoile interne de fier, metale neferoase, fibre și fire textile, ulcieri minerale și altele, punîndu-se capăt cu desăvîrșire oricărei risipe.**”

Modificarea calitativă a structurilor economice și creșterea eficienței privește nu numai industria ci toate ramurile și sectoarele de activitate. Din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, agricultura țării noastre va cunoaște un proces de

innoire puternică, pe baza promovării largi a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Odată cu dezvoltarea producției vegetale, un ritm mult mai susținut va înregistra producția animală, asigurându-se astfel o structură modernă a producției acestei ramuri, o puternică bază pentru ridicarea calitativă a consumului de produse agro-alimentare. Modul în care tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat măsuri în vederea dezvoltării bazei furajere, creșterii cointeresării tuturor factorilor capabili să susțină dezvoltarea vertiginoasă a zootehniei și a întregii producții agricole, demonstrează și în acest caz o abordare profundă, multilaterală a corelațiilor complexe, obiective din sfera producției și dintre aceasta și sfera consumului, punerea rezultatelor dezvoltării producției sociale în slujba ridicării continue a bunăstării maselor, a calității vieții întregului nostru popor.

Pe baza acestor orientări și în strânsă legătură cu asigurarea creșterii eficienței economice se întemeiază și măsurile de perfecționare a sistemului de conducere și organizare a agriculturii, întărirea Consiliilor unice agricole de stat și cooperatiste care trebuie să ridice pe un plan superior gradul de valorificare a tuturor factorilor și condițiilor producției agricole, inclusiv a forței de muncă, îndăptuirea unei profunde revoluții agrare, continua dezvoltare și modernizare a producției agricole.

TRECEREA LA O NOUĂ CALITATE în economie, proces ce va trebui să conducă la reducerea decalajelor ce ne mai separă de țările cu economie dezvoltată, va fi posibilă numai recurgându-se la tehnicile cele mai moderne, de vîrf. Dar și aici a ne mulțumi doar cu ce creează alții și căutînd să asimilăm experiența lor înseamnă în fapt să permanentizăm condițiile unui decalaj relativ. Este deci necesar ca știința românească, cercetarea științifică să participe efectiv, cu soluții originale, avansate, la progresul patriei, iar această menire a cercetării noastre științifice a fost puternic subliniată de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Combătînd cu țările tendințele dogmatice și de minimizare a capacităților și aportului poporului nostru în acest domeniu, secretarul general al partidului a determinat o schimbare radicală a poziției față de cercetarea științifică, expresia cea mai elocventă constituind-o elaborarea, din inițiativa sa, a vastului Program de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic, adoptat de Congresul al XII-lea al partidului.

Creșterea economică, însoțită de corolarul său social, nu se rezumă însă doar la ramurile economiei naționale și la concentrarea expansiunii lor în câteva centre. În concepția partidului nostru, un obiectiv major îl constituie dezvoltarea echilibrată în profil teritorial a tuturor zonelor, județelor și localităților țării. Acestui obiectiv i-a fost subordonată trecerea la actuala împărțire teritorial-administrativă a țării, fundamentată pe criterii științifice, între care locul principal îl dețin cele de ordin economic și social. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat și demonstrat că prin ridicarea potențialului și eficienței fiecărui județ se realizează accelerarea progresului economic al întregii țări, iar programul de dezvoltare economico-socială în profil teritorial conceput la inițiativa sa, atestă că în noua etapă a edificării societății socialiste multilateral dezvoltate acest proces se intensifică, noua calitate în acest context concretizîndu-se într-un fundament puternic de creștere economică și bunăstare materială, de egalitate reală în drepturi de care se bucură toți cetățenii patriei noastre, fără deosebire de naționalitate. În acest context, militînd pentru perfecționarea, adîncirea și creșterea rolului planificării în profil teritorial, tovarășul Nicolae Ceaușescu a inițiat și promovat un sistem de indicatori — criterii cum sînt producția pe locuitor, populația ocupată a județelor, indicatori mențiți să permită atât o judicioasă orientare a investițiilor pe teritoriu și ramuri, cât și reliefaarea rezultatelor economice și sociale ale acestor eforturi, îndeplinirea politicii de dezvoltare armonioasă, echilibrată a județelor, a zonelor și localităților de pe întreg cuprinsul țării. Recentele măsuri de impulsivitate a creșterii și dezvoltării micii industrie, inclusiv în mediul rural, creșterea răspunderii organelor de conducere locală în alegerea, amplasarea acestor unități și funcționarea lor în condițiile unei înalte eficiențe, pe baza autogestiunii și autofinanțării, vor contribui la accelerarea dezvoltării economico-sociale în profil teritorial, la ridicarea gradului de satisfacere a necesităților de bunuri și servicii ale populației în fiecare unitate teritorial-administrativă.

Prin valorificarea superioară a resurselor materiale și de muncă existente în fiecare județ, zonă și localitate se va realiza și pe mai departe nu numai dezvoltarea armonioasă și echilibrată a acestora, dar va fi impulsat puternic procesul de ansamblu al reducerii deosebirilor esențiale dintre condițiile de viață și de muncă de la orașe și sate, dintre activitatea din industrie și cea din agricultură, dintre munca fizică și munca intelectuală, se va accentua procesul de omogenizare a societății noastre.

Legătura dintre dezvoltarea economico-socială a țării și dezvoltarea raporturilor comerciale și de cooperare cu alte state, participarea tot mai activă a țării noastre la

schimbul mondial de valori materiale și spirituale, la diviziuni internațională a muncii ilustrată prin ritmul superior în care se dezvoltă schimburile externe în raport cu creșterea economică, constituie un parametru de gîndire și acțiune al conducătorului partidului și statului nostru. Etapa actuală, prefigurată în documentele celui de-al XII-lea Congres al P.C.R. vînmăna și în acest domeniu un salt calitativ, materializat în excedentul balanței comerciale și echilibrul balanței de plăți externe.

În atingerea acestor obiective majore, în centrul activității de comerț exterior trebuie situată, tot mai mult realizarea unor eficiențe economice înalte, prin creșterea în exporturi a ponderii produselor care includ muncă complexă și valorifică superior materiile prime și energia, iar la import, printr-o rigorosă alegere a produselor și tehnologiilor, eliminîndu-se orice desăvîrșire orice importuri pentru care există condiții de asimilare și producere eficientă în unitățile din țară.

Analiza atentă a fenomenelor și proceselor ce se produc la scară internațională a condus la elaborarea unor teze de mare însemnătate teoretică și practică, iar inițiativele personale ale tovarășului Nicolae Ceaușescu au conferit un puternic dinamism, principialitate, cutezanță, caracter militant, dar și realism și spirit constructiv, acțiunilor pe plan extern ale partidului și statului nostru. Concluziile și direcțiile de soluționare a problemelor complexe ale vieții contemporane internaționale formulate de conducătorul partidului și statului nostru și-au găsit o recunoaștere largă, devenind chiar principii, norme și obiective ale unor programe de acțiune adoptate de importante organisme și forumuri ale comunității internaționale, contribuind puternic la creșterea prestigiului în lume a României socialiste.

Bazîndu-se pe analiza aprofundată a relațiilor dintre general-particular, a experienței istorice mondiale și a țării noastre în general, ca și pe cunoașterea condițiilor concrete ale lumii contemporane, secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adus contribuții de mare valoare la clarificarea raportului național-internațional în revoluția și construcția socialistă, la analiza realistă și pe temeiuri științifice a unor probleme fundamentale ale procesului revoluționar mondial, ale mișcării muncitorești și comuniste internaționale, ale diversității căilor de trecere a popoarelor pe calea socialismului. Totodată, au fost denunțate cu vigoare inegalitățile și inechitățile dintre națiuni, anomalile lumii contemporane, a fost subliniată necesitatea lichidării subdezvoltării și implicit a împărțirii lumii în săraci și bogăți, s-a militat ferm pentru desființarea restricțiilor, discriminărilor și barierelor artificiale din calea colaborării economice între state. În acest context s-a afirmat puternic concepția președintelui Nicolae Ceaușescu cu privire la necesitatea și căile instaurării unei noi ordini economice și politice internaționale.

PUTERNICA DEZVOLTARE a forțelor de producție, trecerea la creșterea lor prioritar intensivă, cu accentul pe o eficiență tot mai înaltă, a fost întotdeauna dublată în gîndirea și modalitatea de acțiune a tovarășului Nicolae Ceaușescu de adaptări și perfecționări în toate laturile sferei relațiilor de producție, astfel încît acestea să fie capabile să impulsioneze mersul vertiginos înainte, progresul social-economic, contribuind astfel la trecerea spre o nouă calitate a întregii societăți socialiste românești.

În acest cadru de preocupări, atrăgînd atenția asupra necesității prevenirii subiectivismului și unilateralității, secretarul general al partidului milităază consecvent pentru continua perfecționare a organizării și conducerii societății, a întregii vieți economice și sociale, pentru **adîncirea democrației socialiste** și participarea largă a maselor în frunte cu clasa muncitoare, la conducerea treburilor obștești. În ansamblul măsurilor de ordin practic în această privință un loc central îl ocupă **noul mecanism economico-financiar** a cărui aplicare consecventă are menirea să contribuie nemijlocit la creșterea spiritului de gospodărire, la ridicarea gradului de autofinanțare, la descoperirea de rezerve suplimentare pentru ridicarea eficienței în toate domeniile de activitate. Bazată pe creșterea caracterului efectiv și nemijlocit al autoconducerii muncitorești, autogestiunea și autofinanțarea conferă răspunderii și inițiativei maselor valențe superioare, înseamnă în fapt, afirmarea unei noi calități pînă la nivelul unităților, al fiecărui loc de muncă, la fiecare participant direct interesat în sporirea eficienței muncii proprii, a colectivului, a unității și, prin aceasta, a întregii economii.

Referindu-se la aceste aspecte, în cuvîntarea rostită la recenta adunare cu activul de partid din județul Brașov, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „să facem în așa fel încît fiecare secție, fiecare atelier, fiecare om al muncii să fie conștient că autoconducerea și autogestiunea înseamnă mărirea autorăspunderii, a răspunderii fiecăruia față de el însuși, față de întreprindere, de societate; că aceasta înseamnă a face totul pentru o mai bună gospodărire a mijloacelor materiale și financiare încredințate de popor fiecărui colectiv de oameni ai muncii”.

Acționînd consecvent pentru aplicarea întocmai a noului mecanism economico-financiar în toate domeniile și sectoarele de

Cele peste 1,7 milioane de locuințe construite în mediul urban în decursul ultimelor trei cincinale ilustrează unul din principalele obiective în care se materializează preocuparea prioritară a partidului, a secretarului său general — ridicarea nivelului material și spiritual a vieții al întregului popor. Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU abordează îndeaproape întreaga gamă de probleme a construcției de cumințe — sistematizarea localităților, amplasarea și compoziția noilor ansambluri, dotarea lor social-culturală și edilitară, confortul apartamentelor, soluțiile constructive — și, consultându-se cu specialiștii, cu oamenii muncii, dă indicații menite să asigure într-un grad înalt eficiența economică, funcționalitatea și civilizația urbană

ctivitate, de la unitățile economice și sociale pînă la minister. În activitatea fiecărui consiliu popular, tovarășul Nicolae Ceaușescu subliniază că esența noului mecanism nu trebuie să se înțeleasă ca o simplă participare la beneficii, ci, în primul rând, realizarea producției, promovarea cu răspundere a autoconducerii muncitorești, înfăptuirea principiului autofinanțării, asigurarea rentabilității — ca singura bază trainică pentru dezvoltarea economică și creșterea participării maselor de oameni în muncii la beneficii. „Este evident — arăta secretarul general al partidului — că aplicarea noului mecanism economico-financiar, ca component important al sistemului de organizare și conducere a economiei, presupune să se acționeze în primul rând în sfera producției și organizării științifice a acesteia, a îndeplinirii planului la toți indicatorii, a sporirii eficienței economice a tuturor unităților”.

Militînd pentru aplicarea exemplară a esenței noului mecanism economico-financiar, secretarul general al partidului nostru a inițiat și condus nemijlocit măsurile recente privitoare la investiții, menite să concentreze frontul acestora pe un număr restrîns de obiective, pe terminarea celor deja începute, pe fundamentarea noilor investiții numai după asigurarea folosirii depline a capacităților existente, precum și măsurile referitoare la actualizarea și îmbunătățirea corelării prețurilor de producție și de livrare astfel încît acestea să exprime cît mai fidel consumurile reale de muncă în fiecare sector și ramură de activitate, asigurînd astfel o mai bună măsurare a eforturilor și rezultatelor tuturor unităților economice, ale fiecărui colectiv de oameni ai muncii.

Întreaga politică economică a partidului și statului nostru, străbătută ca un fir roșu de gîndirea creatoare, de spiritul nostru revoluționar, profund comunist a tovarășului Nicolae Ceaușescu urmărește permanent, în fiecare etapă pe care o parcurgem, crearea condițiilor pentru afirmarea multilaterală a omului, pentru bunăstarea și fericirea întregului popor. Progresul economiei, în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu,

trebuie să aibă drept corolar un efect direct pe plan social, telul suprem al politicii economice fiind omul și nevoile sale.

Ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual, dezvoltarea multilaterală a omului, ridicarea întregii națiuni pe trepte noi de civilizație sînt rezultatul aplicării consecvente a concepției secretarului general al partidului nostru, verificată pe deplin de viață, conform căreia acest scop suprem poate fi pe deplin atins, în fiecare etapă de dezvoltare a societății, numai pe seama unei puternice dezvoltări economice prin preponderența crescîndă a elementelor calitative în strînsă legătură cu cerințele impuse de asigurarea unor raporturi optime, raționale între necesitățile sociale și individuale, între producție și consum. Grație inițiativei tovarășului Nicolae Ceaușescu dispunem în prezent de un „Program-directivă de creștere a nivelului de trai în perioada 1981—1985 și de ridicare continuă a calității vieții”. „Realizarea cu succes a acestui program de ridicare a nivelului de trai material și spiritual, arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Cuvîntarea la Plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste din 23 decembrie 1980, demonstrează cu putere că edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate — pe baza amplificării și dezvoltării forțelor de producție, a ridicării gradului de civilizație și cultură al întregului popor, a celor mai noi euceriri ale științei și tehnicii contemporane — constituie calea cea mai bună, singura cale pentru a asigura întărirea continuă a forței economice a patriei și ridicarea continuă a bunăstării poporului, că esența societății socialiste pe care o edificăm o constituie bunăstarea și fericirea poporului, a omului, asigurarea tuturor condițiilor ca națiunea noastră să se poată bucura de toate euceririle civilizației materiale și spirituale, să ducă o viață demnă, liberă, să se afirme în lumea contemporană, ca o forță puternică în lupta pentru pace, pentru destindere, pentru independență națională”.

INSTITUTUL DE ECONOMIE SOCIALISTĂ

DIMENSIUNI NOVATOARE ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICO-SOCIALĂ A ROMÂNIEI

N GÎNDIREA și acțiunea revoluționară a tovarășului **Nicolae Ceaușescu**, dedicate făuririi noi orînduirii, a societății socialiste multilaterale dezvoltate în țara noastră, se contopesc armonios spiritul creator, priceperea de a întreprinde analize pătrunse de profund realism și cutezanță, capacitatea de a dinamiza toate componentele societății noastre în consens cu cele mai înalte virtuți umaniste, imbinînd în mod strălucit interesele generațiilor prezente cu cele ale viitorului. Concepția secretarului general al partidului și președintelui României privind progresul economiei românești se caracterizează printr-o largă deschidere spre nou, eliberată de orice formulă dogmatică, relevînd idei și soluții originale de o excepțională valoare teoretică și practică, consacrate ridicării țării pe cote tot mai înalte de progres și civilizație și amplificînd hotărîtor energiile și puterea de creație a întregului nostru popor.

Economie modernă, diversificată, de înaltă eficiență

ÎN ACEASTĂ VIZIUNE, dezvoltarea și modernizarea economiei naționale constituie un obiectiv fundamental al politicii partidului nostru, o expresie notăritoare a spiritului creator și a înaltei responsabilități cu care sînt abordate problemele înaintării rapide a societății socialiste pe noi trepte ale civilizației materiale și spirituale. O economie modernă este privită ca un organism economic diversificat, complex, în care se imbină armonios industria și agricultura, producția de bunuri materiale cu cea de servicii, pe baza celor mai noi cuceriri tehnicoștiințifice, amplificîndu-se caracterul industrial al tuturor ramurilor, intensivitatea și calitatea dezvoltării economico-sociale în toate județele țării, și asigurîndu-se o eficiență maximă, un venit național ridicat pe locuitor. Necesitatea făuririi unei astfel de economii derivă din însuși scopul fundamental al societății socialiste — satisfacerea rațională, cit mai deplină, a nevoilor materiale și culturale ale tuturor membrilor societății, dezvoltarea multilaterală și înflorirea personalității acestora.

După cum este cunoscut, Congresul al XII-lea al partidului a stabilit obiectivul de a se trece la o nouă etapă în dezvoltarea economico-socială a țării, de a realiza o calitate nouă în toate domeniile de activitate, care să asigure intrarea României într-un stadiu nou, de țară mediu dezvoltată dir: punct de vedere economic. În acest cadru, în planul național unic de dezvoltare economico-socială se prevede alocarea, în continuare, pentru fondul de dezvoltare economico-socială a circa 30 la sută din venitul național. Acest efort, desfășurat în lumina concepției secretarului general al partidului privind dezvoltarea economiei românești, va asigura consolidarea succesorilor dobîndite pînă în prezent; el va permite o creștere armonioasă și echilibrată a economiei naționale, în condițiile amplificării calitative a activității din industrie, ale înfrățirii unei profunde revoluții agrare, ale extinderii hotărîtoare a bazei de resurse de materii prime a țării.

Este semnificativ în acest context, că în perioada actualului cincinal, industria va înregistra un ritm de creștere de 9 la sută la producția netă și de 8 la sută la producția globală, iar industria construcțiilor de mașini și chimia, subramuri de înaltă tehnicitate, care asigură un grad ridicat de valorificare a resurselor, vor cunoaște ritmuri de creștere mai mari. Pe fondul evoluției economiei românești în ansamblu, în următorii ani se va realiza o dezvoltare puternică a agriculturii, al cărei ritm de creștere la producția netă (în 1981) va fi superior celui din industrie, fapt ce pune în lumină valențe prioritare hotărîtoare ale agriculturii pentru progresul economiei românești. Indicatorii planului de stat pentru agricultură pe anul 1981 sînt mai bine repartizați și dimensionați în profil teritorial, reflectînd real posibilitățile și condițiile din fiecare județ. Totodată, s-a creat cadrul necesar pentru perfecționarea organizării producției și a muncii, întărirea ordinii și disciplinei în aplicarea tehnologiilor, pentru creșterea răspunderii la toate nivelurile, în scopul realizării integrale a planului în agricultură.

Creșterea susținută a economiei în actualul cincinal, prin trecerea pe primul plan a laturilor calitative, în acord cu indi-

cațiile formulate de secretarul general al partidului, va avea ca rezultat sporirea continuă a valorii unui procent din ritmul mediu anual de creștere a venitului național, care va înregistra în 1981—1985 valoarea de 6,9 miliarde lei, față de 3,04 miliarde în perioada 1966—1980 și 0,74 miliarde lei în primii ani ai construcției socialiste. Sînt repere care pun în lumină trăsătura definitorie a actualei etape și a perspectivei: lupta pentru calitate, compararea riguroasă, sistematică a cheltuielilor de muncă cu rezultatele obținute și determinarea în dinamică a eficienței economico-sociale, în contextul aplicării integrale și ferme a noului mecanism economico-financiar.

O trăsătură esențială a dezvoltării economiei românești în prezent și în perspectivă o constituie capacitatea ei de a se adapta la cerințele și exigențele complexe ale dezvoltării, ale competitivității internaționale. Pornind de la restricțiile energetice și materiale, de la cerințele sporirii eficienței în întreaga activitate, în acest cincinal se acționează cu toată hotărîrea pentru trecerea mai accentuată la o producție industrială de tip intensiv, de înaltă tehnicitate și economicitate, realizîndu-se produse cu performanțe ridicate, cu un grad superior de valorificare a resurselor de materii prime și energie. Tocmai în acest sens accentuează vîdesc activitățile deopotrivă de tehnicitate înaltă și mici consumatoare de resurse materiale și energie. În industria metalurgiei feroase se promovează tehnologiile mai economicoase, producția de oțeluri superioare, înalte aliate: în metalurgia neferoasă — activitățile care asigură creșterea randamentelor în valorificarea materiilor prime, indeosebi la cupru, plumb și zinc. În industria constructoare de mașini — producerea de utilaje complexe de mare tehnicitate, asimilarea de produse noi și reproiectarea produselor existente în raport cu noile cerințe, cu exigențele creșterii calitative. Celelalte ramuri ale industriei — industria chimică, a materialelor de construcții, a prelucrării lemnului etc. — se dezvoltă în concordanță cu necesitățile economiei, cu cerințele valorificării superioare a resurselor naturale. În acest cadru de evoluție calitativă, eficientă, este notabilă, de asemenea, dezvoltarea în ritmuri mai ridicate decît în perioadele anterioare, a industriei bunurilor de consum, aceasta fiind orientată spre diversificarea producției, îmbunătățirea sortimentală și a calității produselor, potrivit exigențelor populației. Corespunzător cerințelor de sporire a eficienței, țîind seama de constrîngerile generate de criza mondială de materii prime și energie, este concepută creșterea pe mai departe a agriculturii, a construcțiilor, transporturilor și telecomunicațiilor etc.

Progresul economic — suport al prosperității

DEZVOLTAREA economiei socialiste moderne, la cote înalte de eficiență, nu reprezintă un scop în sine. Acest proces complex constituie suportul traic al ridicării nivelului de trai material și spiritual, al creșterii calității vieții întregului popor.

În condițiile dezvoltării susținute a economiei naționale, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu s-au întreprins ample măsuri cu privire la creșterea retribuției personalului muncitor și a veniturilor țărănimii, ca principală cale de ridicare a nivelului de trai al oamenilor muncii. În acest cadru se relevă o mărire mult mai puternică a retribuției medii nete în perioada 1966—1980, de aproape 2 ori mai mare față de 1950—1965, ceea ce reflectă roadele politicii de creștere impetuoasă a forțelor de producție, de accentuare a laturilor calitative ale dezvoltării. Pe această bază s-a asigurat și se asigură sporirea corespunzătoare a puterii de cumpărare a populației, exprimată în produse de interes general.

Sînt unanim apreciate acțiunile pentru creșterea sistematică a nivelului de trai material și spiritual al poporului pe calea sporirii veniturilor obținute de populație din fondurile sociale de consum, care au crescut în anii edificării socialismului de 17 ori pe un locuitor, urmînd ca în 1965 cheltuielile social-culturale finanțate de la bugetul de stat, precum și din veniturile unităților economice, să ajungă la 14 200 lei pe o familie. Re-

Președintele, la fiecare obiectiv din programul vizitelor de lucru în județe, în unități economice, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU este întâmpinat cu dragoste și stimă de către oamenii muncii, cu care poartă un dialog neîntrerupt, rodnic, mobilizator. Consultarea permanentă a maselor constituie o practică promovată cu consecvență de secretarul general al P.C.R.

lectarea reală a dimensiunilor creșterii nivelului de trai impune, de asemenea, sublinierea că, paralel cu mărirea continuă a veniturilor provenite din muncă, s-a asigurat dezvoltarea și diversificarea producției de consum și a serviciilor.

Se evidențiază astfel legătura directă între progresul economic și prosperitatea materială și spirituală a poporului, între averea națională și satisfacerea nevoilor de trai ale maselor. Munca, activitatea de calitate afirmându-se și mai pregnant ca singura sursă de existență, de realizare tot mai deplină a trebuințelor materiale și spirituale ale poporului. În legătură cu aceasta, secretarul general al partidului sublinia că tot ceea ce s-a înfăptuit în România socialistă reprezintă „rezultatul unei munci fără preget, eroice a poporului nostru care, stăpin pe destinele sale, și-a propus să lichideze, în cel mai scurt timp istoric posibil, înapoierea și să-și asigure o viață demnă, fericită, liberă, prin munca sa și nu pe spatele altora”.

Puternică emulație spirituală a întregului popor

SOCIETATEA NOASTRĂ manifestă o preocupare constantă pentru păstrarea nealterată și dezvoltarea valorilor naționale pentru înflorirea învățămîntului, științei, artei, a întregii vieți spirituale a poporului, pentru îmbogățirea minunatului tezaur de cultură și civilizație al României socialiste. Emulația spirituală a oamenilor muncii, puterea lor creatoare, declanșată de încadrarea conștientă în procesul de făurire a noii orînduiri, își găsește expresie în dezvoltarea învățămîntului românesc, ancorat puternic în nevoile producției, ale vieții social-economice.

Învățămîntul românesc a beneficiat din plin de spiritul nou, dinamic, de orientările clare promovate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a considerat învățămîntul ca mijloc principal de îmbogățire a patrimoniului cunoașterii, de acțiune eficientă, transformatoare a naturii și societății în concordanță cu cerințele progresului general. De-a lungul anilor au fost înfăptuite o serie de măsuri care au dus la: generalizarea învățămîntului obligatoriu de 10 ani; reorganizarea învățămîntului liceal, profesional și de maiștri; perfecționarea structurii profilurilor și specializărilor din învățămîntul superior; integrarea organică a învățămîntului cu producția și cercetarea științifică, cu practica social-politică. Pe această bază România se numără în prezent printre țările lumii cu un învățămînt dezvoltat, calitate concretizată într-o vastă rețea de instituții școlare, în gratuitatea învățămîntului pe toate treptele sale, în acordarea de burse și alte forme de sprijin material elevilor și studenților, în caracterul deschis al învățămîntului, în asigurarea posibilității învățămîntului în limba maternă, în asigurarea locurilor de muncă tuturor absolvenților potrivit studiilor făcute.

Prin grija statornică a partidului, gradul de cuprindere al învățămîntului a sporit substanțial. În prezent, în toate gra-

dele de învățămînt sînt cuprinși peste 6 000 000 de copii și tineri, fiecare al patrulea cetățean al țării urmînd astfel o formă organizată de pregătire. Avînd în vedere că în cincinalul actual vor fi pregătiți 1 750 000 muncitori calificați și 300 000 tehnicieni, maiștri, ingineri și alte cadre de specialitate, secretarul general al partidului a pus în fața învățămîntului sarcina ca, în condițiile extinderii mecanizării, automatizării și ciberneticizării producției, să asigure o astfel de calificare specialiștilor, încît aceștia să poată pune în valoare tehnica și tehnologia modernă, să poată contribui la continua lor perfecționare, la ridicarea calitativă a producției și la creșterea eficienței întregii activități economice și sociale.

Pornind de la adevărul bine cunoscut după care munca, activitatea social-utilă constituie factorul determinant al progresului societății, al formării, dezvoltării și afirmării personalității umane, la temelie școlii de toate gradele stă principiul educării prin muncă și pentru muncă, imbinarea strînsă a învățămîntului, muncii și cercetării. În conformitate cu acest principiu fundamental, elevii, studenții și personalul didactic participă la activitatea productivă, de cercetare și proiectare, de creație tehnică, științifică și culturală, afirmîndu-se, în mai mare măsură, în procesul de înfăptuire a obiectivelor dezvoltării economico-sociale a țării. Deopotrivă, se acordă o atenție deosebită creșterii rolului școlii în educarea comunistă, revoluționară a tinerilor, pentru formarea și dezvoltarea multilaterală a personalității umane. Prin întregul său conținut, învățămîntul contribuie astfel la educarea elevilor și studenților în spiritul concepției revoluționare a clasei muncitoare, la formarea în rîndurile acestora a unei gândiri științifice, creatoare, a capacității de a acționa în concordanță cu cerințele dezvoltării economiei, științei și culturii, ale progresului social, de a manifesta o atitudine intransigentă față de tot ceea ce este învechit și retrograd.

În acest cadru este relevant și faptul că procesul de calificare a forței de muncă este orientat și organizat în concordanță cu mutațiile rapide ce au loc în raportul dintre om și tehnică, luîndu-se în considerare conținutul concret-istoric al calificării, caracterul ei dinamic, determinat de cerințele factorilor materiali ai producției, de esența relațiilor de producție și de influența unor laturi ale conștiinței sociale.

ÎN PERSPECTIVA LUMINOASĂ deschisă României de către cel de-al XII-lea Congres al partidului, obiectivele dezvoltării economico-sociale a țării în acest cincinal ridică pe primul plan cerința creșterii eficienței, necesitatea trecerii la o nouă calitate în întreaga activitate. Sub conducerea partidului, în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, oamenii muncii din țara noastră sînt animați de hotărîrea de a munci mai bine, cu rezultate superioare, spre a ridica țara pe noi culmi de progres și civilizație.

Dumitru CIUCUR

Contribuție prestigioasă la elaborarea politicii de pace și colaborare între popoare a României socialiste

SUB CONDUCEREA tovarășului Nicolae Ceaușescu, Republica Socialistă România se afirmă tot mai puternic printr-o prezență vie pe arena mondială, ca un factor din cei mai activi în frontul forțelor înaintate luptătoare pentru cauza păcii și progresului omenirii. Numele României este astăzi bine cunoscut și stimat, cuvântul ei este ascultat și apreciat, numărul prietenilor săi pe toate meridianele globului este mai mare decât oricând, în întreaga lume ea se bucură de un înalt prestigiu. Această realitate este indisolubil legată de faptul că politica ei externă, prestigioasă, contribuția ei unanim recunoscută la afirmarea idealurilor și aspirațiilor fundamentale ale popoarelor, poartă amprenta gândirii cutezătoare și acțiunii revoluționare a secretarului general al partidului, președintelui Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, personalitate proeminentă a contemporaneității.

Unitatea organică dintre politica internă și externă

POLITICA EXTERNĂ A ROMÂNIEI se constituie într-o unitate dialectică, organică, cu politica internă a partidului și statului nostru. Preocupările ei legitime pentru crearea unor condiții internaționale de pace, independentă națională, destindere și cooperare decurg din interesul vital al poporului român de a-și asigura posibilitatea valorificării tuturor energiilor pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate. În același timp, marile înfăptuiri ale țării pe calea progresului și civilizației socialiste sînt indisolubil legate de succesele ei pe arena mondială în promovarea politicii de înțelegere și colaborare internațională. Îmbinarea răspunderilor naționale cu cele internaționale în politica partidului și statului nostru corespunde nu numai intereselor fundamentale ale poporului român, dar și intereselor generale ale socialismului, aspirațiilor profunde de libertate, independentă și progres ale tuturor popoarelor, ale întregii umanități.

Referindu-se la coordonatele activității pe plan extern a României, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea: „*Întreaga politică internațională a României este orientată spre extinderea continuă a relațiilor cu toate țările socialiste — și, în primul rînd, cu vecinii noștri — cu țările în curs de dezvoltare, cu statele care luptă pentru independentă și suveranitatea lor, cu toate statele lumii, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, pornind de la principiile deplinei egalități în drepturi, respectului neabătut al independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, colaborării pe principii de echitate și avantaj reciproc, renunțării cu desăvîrșire la forță și la amenințarea cu forța în soluționarea problemelor internaționale dintre state. Este singura politică rațională, singura politică ce constituie o cale de perspectivă nu numai pentru România, dar pentru întreaga lume; pentru că o altă politică ar însemna înarmare, ar însemna război, care pune în pericol nu numai viața onora sau altora, ci înseși cuceririle civilizației, viața unor națiuni și popoare întregi. De aceea, lupta pentru pace, pentru destindere, pentru respectul independenței naționale constituie astăzi factorul decisiv al asigurării dezvoltării societății omenestii, al asigurării vieții oamenilor, al vieții fiecărei națiuni, deci și a națiunii noastre*”.

Aceste orientări se bucură de o tot mai largă audiență internațională, fiind pătrunse de un profund spirit constructiv, de înaltă responsabilitate față de destinele păcii. Este responsabilitatea unei țări socialiste conștientă că edificarea noii orînduiri este organic legată de pace, destindere și cooperare. Prin orientarea politicii sale externe, România oferă tuturor națiunilor imaginea unei țări pe a cărei colaborare te poți bizui, întrucît este o politică principială, deschisă, sprijinită integral și necondiționat de întregul popor. Aceste orientări dau convingerea în trăinicie și stabilitate, toți cei care colaborează cu ea au certitudinea unui partener hotărît să-și respecte angajamentele asumate, care se conduce după opțiuni politice, ideologice, morale și de construcție economică și socială care promovează egalitatea, echitatea și binele tuturor popoarelor. Într-o lume ca cea de astăzi, credibilitatea și constanța orientărilor fundamentale, încrederea în capacitatea și voința unui stat sau a altuia de a promova consecvent principiile și obiectivele pe care și le-a

programat ca definatorii pentru poziția sa internațională capătă o însemnătate primordială pentru funcționarea angrenajului raporturilor dintre state.

Dinamism și spirit novator

DINAMISMUL ȘI SPIRITUL NOVATOR care caracterizează politica externă a României sînt rodul orientărilor date de președintele Nicolae Ceaușescu conducerii țării. În prezent, România întreține legături diplomatice cu 138 de state, numărul acestora dublîndu-se în ultimii 16 ani, relații economice cu 143 de țări și relații culturale cu 140 de țări de pe toate continentele. Volumul comerțului exterior al țării este de 8 ori mai mare decât în 1965, iar schimburile comerciale cu țările în curs de dezvoltare s-au dublat în ultimii cinci ani. România ia parte la peste 50 convenții multilaterale de cooperare și specializare cu țările socialiste membre ale C.A.E.R., la realizarea a peste 130 obiective economice și sociale în țările în curs de dezvoltare, la aproape 100 acțiuni de cooperare cu firme și organizații economice din țările semnatar ale Actului final de la Helsinki. Au fost înființate 30 societăți mixte de cooperare cu țările în curs de dezvoltare și 40 societăți mixte de producție, comercializare și bancare cu țările occidentale. Peste 15 000 de specialiști români acordă asistență tehnică în 60 de țări în curs de dezvoltare.

La afirmarea tot mai puternică pe plan internațional a României, o contribuție inestimabilă o are intensă activitate desfășurată de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, vizitele sale efectuate în numeroase țări, nenumăratele convorbiri avute cu șefii de state și de guverne cu prilejul vizitelor acestora în România sau al unor întîlniri internaționale, contacte care au deschis de fiecare dată noi perspective pentru lărgirea relațiilor bilaterale, pentru o conlucrare rodnică pe arena internațională, au determinat creșterea prestigiului României în lume, au promovat autoritatea pozițiilor sale privind marile probleme ale contemporaneității. O profundă înrîurire au, în acest sens, documentele semnate la nivel înalt cu zeci de state — tratate de prietenie, declarații solemne, declarații și comunicate comune — care creează un cadru politic deosebit de favorabil pentru intensificarea colaborării cu țările respective și consacră principiile noi de relații internaționale ca bază a raporturilor reciproce, precum și a raporturilor lor cu celelalte state ale lumii.

Politica externă a României se definește prin reafirmarea consecventă a principiilor fundamentale ale raporturilor ei cu diferite țări ale lumii, prin eforturile pentru identificarea căilor pentru reglementarea marilor probleme ale contemporaneității și edificarea unei lumi a dreptății și echității, a cooperării și înțelegerii în folosul tuturor popoarelor, prin voința mereu vie de a întreprinde noi inițiative, pozitive însoțite de acțiuni practice.

În abordarea acestor probleme, România pornește de la diversitatea lumii contemporane și interdependențele specifice ei, de la diversitatea de orînduiri sociale și nivele de dezvoltare economică, de orientări politice, mărime a populației și dimensiuni teritoriale, de cultură și tradiții istorice, care fac obiectiv necesară o conviețuire bazată pe o largă conlucrare. Într-o asemenea conviețuire este esențială respectarea strictă a principiilor și normelor vieții internaționale, a căror nesocotire nu poate decât să submineze pacea și colaborarea între națiuni. Toate situațiile de tensiune și conflictele care au existat, și multe continuă să existe și în prezent, sînt generate întotdeauna de încălcarea acestor principii. Tocmai de aceea, în poziția României, determinată prin concepția secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, intronarea acestor principii în viața internațională este fundamentul de granit al păcii și securității internaționale.

Actuala situație internațională, care cunoaște o puternică tensiune și deteriorare, ca urmare a intensificării politicii de împărțire și reimpărțire a lumii în sfere de influență și dominație, în condițiile crizei economice, a energiei și îndeosebi a petrolului, ale perturbării grave a raporturilor financiare și monetare, ale acumulării unor probleme nesoluționate la timp, ale menținerii și chiar apariției de noi conflicte, de focare de incordare și război în diferite regiuni ale lumii, impune o atitudine fermă din

partea tuturor statelor împotriva politicii de forță, pentru soluționarea problemelor în litigiu numai pe calea tratativilor politice. Conștientă de pericolul care s-a creat pentru fermitatea și independența popoarelor, România, sub conducerea președintelui Nicolae Ceaușescu, militează în mod ferm pentru depășirea stării de încordare în relațiile internaționale și reluarea politicii de pace, destindere și colaborare, promovează o politică militantă în sprijinul abordării politice, pașnice a problemelor, atât în contextul raporturilor sale directe cu celelalte state, cât și în cadrul O.N.U.

O concepție realistă, plină de răspundere

UNUL DIN OBIECTIVELE primordiale ale politicii externe a partidului și statului nostru este înfăptuirea unei securități reale și trainice în Europa. Este larg recunoscută și se bucură de o înaltă apreciere pe plan internațional contribuția tovarășului Nicolae Ceaușescu la definirea și cristalizarea conceptului de securitate europeană, activitatea sa multilaterală pentru afirmarea principiilor noi de relații între statele europene, pentru promovarea cauzei cooperării și destinderii pe continent. Numele României este asociat pe drept eforturilor pentru pregătirea și desfășurarea cu succes a primei conferințe general-europene din istoria Europei, aportul său constructiv fiind încorporat în conținutul Actului final de la Helsinki. Pe linia unor eforturi perseverente pentru înfăptuirea înțelegerilor de la Helsinki, țara noastră a acordat o deosebită atenție pregătirii și desfășurării Reuniunii de la Madrid pentru securitatea europeană, mai ales că asupra ei plana tensiunea acută din viața internațională. România, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, au avut o contribuție activă, decisivă, la realizarea consensului care să facă posibilă deschiderea reuniunii, iar în timpul lucrărilor ei țara noastră a depus eforturi pentru realizarea de dezbateri constructive și a prezentat un număr mare de propuneri menite să ducă la reafirmarea și relansarea principiilor, angajamentelor și spiritului de la Helsinki, la dezvoltarea relațiilor politice, economice, tehnice, științifice și culturale, la realizarea unei înțelegeri pentru convocarea Conferinței europene pentru dezarmare. România acordă mare însemnătate asigurării continuității procesului inițial la Helsinki și din dorința de a contribui pe mai departe la desfășurarea lui, tovarășul Nicolae Ceaușescu a propus ca viitoarea reuniune să aibă loc la București. Poporul român își exprimă speranța că la reluarea lucrărilor Reuniunii de la Madrid toate țările participante vor acționa pentru a veni în întâmpinarea aspirațiilor de pace, înțelegere și colaborare ale popoarelor lor.

Ridicându-se cu hotărâre în apărarea dreptului fundamental al omului — dreptul la viață, la pace, la existență liberă — țara noastră, președintele Nicolae Ceaușescu, militează neobosit pentru înfăptuirea marelui deziderat al dezarmării, și în primul rând al dezarmării nucleare. Partidul nostru a avut întotdeauna înscris pe steagul său de luptă idealul dezarmării, iar în politica externă a României el a fost inclus printre obiectivele programatice esențiale. Secretarul general al partidului, președintele republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a afirmat ca un exponent de vază și un promotor înflăcărat al cauzei păcii, făcând în mod stăruitor apeluri la acțiuni hotărâte pentru oprirea cursei înarmărilor și elaborând un concept cuprinzător asupra căilor și mijloacelor de realizare a unor măsuri efective de dezarmare.

România consideră că este în interesul tuturor națiunilor să se pună capăt politicii de forță și să fie distruse instrumentele ei — armamentele. În concepția sa, situația de încordare creată în prezent pe arena mondială nu trebuie să slăbească eforturile pe linia politicii de destindere și dezarmare, ci, dimpotrivă, tocmai în aceste condiții devine mai necesar ca oricând să se acționeze ferm, să se desfășoare tratative intense, în spirit constructiv, pentru a se ameliora situația internațională și asigura măsuri efective de dezarmare. Echilibrul militar — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — se cere realizat nu prin intensificarea cursei înarmărilor, ci, din contră, prin reducerea continuă a plafonului înarmărilor. În consens cu această concepție, țara noastră a prezentat în forumurile internaționale și în convorbirile cu alte țări un program unitar și cuprinzător în vederea trecerii neîntârziată la măsuri efective de dezarmare. Inițiativele României, ale președintelui său, în domeniul dezarmării sînt pătrunse de cel mai profund umanism, ele servesc nobilului țel de a elibera omenirea de coșmarul unui război termonuclear, de a utiliza marile cuceriri ale geniului uman nu pentru distrugere, ci pentru viață, progres și bunăstare.

Pentru o lume mai bună și mai dreaptă

PACEA, DEZARMAREA ȘI COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ sînt astăzi mai mult decît oricînd legate de dezvoltare. De aceea, o direcție majoră a politicii externe a României socialiste, a concepției și activității președintelui Nicolae Ceaușescu,

o constituie lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice internaționale. Această orientare statornică a țării noastre este determinată de identitatea de interese și țeluri, de solidaritatea firească a României, ca țară socialistă și, totodată, în curs de dezvoltare, cu țările care depun eforturi mari pentru înlăturarea apăsătoare moșteniri a dominației coloniale, pentru accelerarea progresului economic și social. Acordarea de către România a unei atenții deosebite acestei probleme este în concordanță cu înseși cerințele majore, primordiale ale epocii actuale. Subdezvoltarea, generată de politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă, de îmbogățire a unor state prin jefuirea și spolierea altor popoare, are consecințe economico-sociale nefaste pentru marea majoritate a națiunilor lumii și se repercutează, totodată, în mod nefavorabil asupra ansamblului vieții politice mondiale, constituind un puternic factor de tensiune și conflicte, de încordare a relațiilor dintre state. De aceea, a devenit limpede că omenirea nu va mai putea tolera subdezvoltarea, că destinderea, pacea, progresul economic și social sînt strîns legate de soluționarea acestei probleme, de care depind viața și bunăstarea a două treimi din omenire. Este necesară, cum o subliniază și reafirmă permanent tovarășul Nicolae Ceaușescu, trecerea la măsuri concrete, eficiente, de natură să conducă la atenuarea și eliminarea decalajelor, la rezolvarea constructivă a problemelor subdezvoltării, la instaurarea noii ordini economice internaționale. Se bucură de o înaltă apreciere pe plan internațional fermitatea și consecvența cu care președintele României militează pentru înlăturarea vechilor relații de dominație și asuprire, de inechitate și nedreptate și înlocuirea lor cu relații noi bazate pe deplină egalitate, respect și avantaj reciproc — fundament traic al noii ordini. Întruște o largă aprobare pe plan mondial, concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu privind principiile, căile și mijloacele de edificare a unei lumi mai drepte și mai bune. Pe baza acestei concepții, România a prezentat, în negocieri cu alte țări și în organizațiile și organismele internaționale inițiative și propuneri care au reprezentat contribuții de substanță la cauza edificării unei noi ordini economice și politice internaționale. România concepe realizarea acestui deziderat istoric ca opera comună a tuturor popoarelor, întrucît procesul este deosebit de complex și are implicații profunde asupra întregii omeniri. În acest sens, este necesară, cum relevă președintele Nicolae Ceaușescu, întărirea solidarității și unității țărilor în curs de dezvoltare, hotărîrea lor de a acționa cu mai multă fermitate, iar din partea țărilor dezvoltate o atitudine politică mai realistă, de conlucrare.

România a considerat întotdeauna că întărirea și dezvoltarea liberă a națiunilor este un proces obiectiv care asigură condițiile progresului economic și social rapid pentru fiecare popor, precum și ale instaurării în lume a unor raporturi noi de colaborare pe bază de egalitate între toate națiunile. Cucerirea și consolidarea independenței naționale fac parte din problemele globale ale omenirii, din procesul luptei pentru statornicirea unei noi ordini mondiale. Tocmai de aceea, poporul român a manifestat permanent o solidaritate militantă cu lupta pentru independență națională a popoarelor de pretutindeni. Președintele Nicolae Ceaușescu a reafirmat mereu această politică a partidului și statului nostru, arătînd că România a fost și va fi întotdeauna un sprijinitor și un prieten de nădejde al tuturor popoarelor care luptă pentru dezvoltare de sine stătătoare, pentru apărarea și consolidarea independenței și suveranității naționale.

În acest scop România militează pentru o conlucrare democratică în toate sectoarele relațiilor internaționale, în abordarea și reglementarea tuturor problemelor, legînd de această conlucrare însuși viitorul omenirii. Este nu numai convingerea sa că poate și trebuie să-și aducă propria contribuție la această reglementare, ci și înțelegerea necesității că realitățile lumii de azi impun participarea egală a tuturor statelor — mici, mijlocii și mari — la eforturile comune pentru realizarea păcii și progresului omenirii. În lumea actuală, cînd toate țările aspiră la afirmarea propriei personalități independente, devine firească receptivitatea de care se bucură pe toate continentele această poziție militantă a României, a președintelui ei, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Politica externă, principială și dinamică, pătrunsă de o înaltă responsabilitate față de interesele poporului român și destinele păcii, pe care o promovează a asigurat României un loc prestigios în concertul națiunilor libere și independente, o înaltă prețuire față de activitatea perseverentă, neobosită a țării noastre și președintelui ei pentru triumful politicii de pace, înțelegere și colaborare internațională. Sub conducerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu demnitatea unui popor liber și independent, min-dî, de măreție realizări în construcția socialistă dar și cu conștiința răspunderii în fața istoriei poporului român va acționa și în viitor cu toate forțele sale pentru întărirea prieteniei și colaborării cu celelalte popoare, pentru progresul și prosperitatea lor.

Petre TĂNASIE

Dezvoltarea economiei, coordonată fundamentală a asigurării independenței și suveranității naționale

Din gândirea economică a președintelui României

NICOLAE CEAUȘESCU

Afirmarea și întărirea
independenței economice
a României

EDITURA POLITICĂ

A SPIRAȚIA spre neatarnare, spre independență, spre exercitarea neîngrădită a dreptului elementar și suveran al fiecărui popor de a fi stăpîn în propria sa țară, a caracterizat poporul român, încă de la primii săi pași în arena istoriei. Se poate spune, fără riscul de a greși, că întreaga desfășurare în timp a acestei istorii reprezintă o luptă neîncetată pentru dobîndirea, menținerea, afirmarea și consolidarea independenței, a dreptului națiunii noastre la o identitate proprie, inconfundabilă. Pentru cîștigarea, păstrarea și consolidarea ei, poporul nostru a plătit de-a lungul vremurilor un preț practic inevaluable, învățînd, de aceea, s-o aprecieze ca pe unul din bunurile sale supreme. Iată de ce ideea independenței a ocupat, de multă vreme, un loc de prim rang în gândirea și acțiunea politică a celor mai proeminenți și reprezentativi fii ai săi.

Apariția recentă în Editura politică a culegerii tematice din opera secretarului general al partidului, președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, intitulată „Afirmarea și întărirea independenței economice a României” reprezintă un eveniment editorial cu profunde semnificații, evidențiind treapta superioară pe care se ridică, prin gândirea președintelui Republicii, atît teoria cît și înfăptuirea practică a idealurilor de independență. Studiul celor 382 de pagini de texte reprezentative selectate în volum evidențiază, astfel, complex și cuprinzător stadiul actual al concepției românești despre independență în general, despre independența economică în particular.

Din structura intimă a cărții se vădesc, înainte de toate, citeva trăsături metodologice definitorii.

IN PRIMUL RÎND, independența economică și politică a țării este înțeleasă într-un larg context contemporan. În definirea noțiunii de independență, președintele României pornește de la legitățile obiective ce guvernează dezvoltarea socială în lumea de azi, iar una din aceste legități constă în faptul că „națiunea se afirmă în zilele noastre ca o forță motrice de seamă a dezvoltării istorice, fiind chemată să joace încă mult timp un rol deosebit de important în progresul societății omenestii”. Acest concept esențial joacă un rol fundamental în întregul sistem de definire a noțiunii de independență, atît politică, cît și economică. De pe aceste poziții sint aduse consecutiv precizările necesare pentru justa înțelegere a independenței și a rolului ei inestimabil; și tot de pe aceste poziții — confirmate nu numai de evoluția socială anterioară, ci și de mersul dezvoltării actuale, de experiența tuturor națiunilor, fie că sint mari sau mici, slab dezvoltate, în curs de dezvoltare, sau dezvoltate, fie că și-au cîștigat mai de mult sau mai recent independența — sint respinse argumentul concepțiile care minimalizează sau neagă rolul națiunii în dezvoltarea socială contemporană. Utilizînd metoda materialismului dialectic și istoric ca instrument de sintetizare teoretică a unei realități sociale aflate în plină evoluție — și în opoziție cu viziunile mai vechi ce nu țineau seama că dinamica noțiunilor trebuie să reflecte adecvat dinamica complexă și bogată a vieții — președintele României subliniază constant că între recunoașterea rolului națiunii în lumea de azi și într-o lungă perioadă viitoare și justa înțelegere a independenței politice și economice există o legătură indisolubilă. Afirmarea liberă și independența fiecărei națiuni, deplina egalitate în drepturi a tuturor nați-

unilor, respectarea aspirațiilor lor legitime spre progres și bunăstare, a dreptului de a hotărî singure asupra propriilor lor destine reprezintă unele dintre cele mai importante premise ale mersului înainte al societății.

În același context, de luare în considerare științifică a evoluției sociale contemporane, președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adus o contribuție creatoare, de largă rezonanță, la justa definire a raportului dintre național și internațional, a principiilor ce trebuie să călăuzească raporturile dintre statele și națiunile comunității socialiste, a necesității întăririi rolului națiunii în socialism și comunism. Se detașează prin importanța lor deosebită precizările teoretice care arată că interesele naționale și internaționalismul proletar nu se exclud ci, dimpotrivă, se condiționează reciproc, între ele existînd o strînsă interdependență, o unitate dialectică organică. Într-o strălucită formulare, președintele României arată că „apărarea libertății și independenței este o condiție esențială a întăririi idealurilor socialismului și comunismului în lume, că aceasta constituie adevărata piatră de incercare a adevăratului internaționalism proletar revoluționar”. Pe acest temel, modelul nou de relații dintre țările socialiste poate și trebuie să devină un puternic factor de creștere a prestigiului și forței de atracție a ideilor socialismului în lume.

O altă trăsătură metodologică o constituie consecvența cu care este definit conceptul de independență și suveranitate. Tovarășul Nicolae Ceaușescu subliniază că acest principiu „este universal valabil și același pentru toate statele, indiferent de mărimea sau de orînduirea lor socială, că el nu poate fi conceput decît într-un singur sens și în nici un caz nu poate fi aplicat sau interpretat în mod diferit față de o țară sau alta”. Decurge de aici că principiul independenței și suveranității are un caracter unitar și permanent, că nu poate fi acceptată nici un fel de limitare sau condiționare a lui, că el nu poate fi pentru unele state un mod de manifestare plenară, iar pentru altele un perimetru incomplet. Practic verifică justetea vechiului adevăr marxist potrivit căruia nu poate fi liber un popor ce asuprește alte popoare sau nu recunoaște dreptul lor la independență. Ca atare, odată cu justa definire a conceptului, o cerință arzătoare a vieții internaționale contemporane, după cum arată președintele României, este promovarea fermă în practică a respectului independenței și suveranității popoarelor, ca și a celorlalte principii, larg recunoscute, care fac împreună cu el un tot unitar. Pe aceeași linie de argumentare, se demonstrează limpede că independența politică, împreună cu premisa necesară a unității național-statale, trebuie consolidată prin lupta pentru dezvoltarea economică independentă a fiecărei națiuni.

Se cuvine, totodată, a sublinia, ca o caracteristică metodologică a concepției președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu privire la independență, abordarea ei într-un sistem de corelații complexe, în legăturile ei multiple cu un șir întreg de alte principii și realități. Astfel, în afară de corelația deja menționată, național-internațional, independența este înțeleasă în devenirea ei istorică, stadiul ei actual fiind strîns legat de străduințele și momentele anterioare, tradiționale, ale luptei poporului nostru pentru neatarnare. Astfel, întreaga secțiune a II-a din volum este consacrată aprecierilor președintelui țării asupra luptei de veacuri a poporului ro-

Acumulările de pînă acum, baza tehnico-materială existentă, permit industriei noastre să producă mai mult și mai eficient, pe.tru consolidarea și continuarea dezvoltării noastre economice. Cu pătrunzătoare clarviziune, cu grijă de bun gospodar al avuției naționale, secretarul general al partidului se stătuiește cu colectivele întreprinderilor, stimulează inițiativa și responsabilitatea comunistă a acestora, le dă prețioase indicații pentru folosirea deplină a capacităților de producție, optimizarea programelor de fabricație, asimilarea de produse noi cu competitivitate ridicată, valorificarea posibilităților proprii în vederea dezvoltării, aplicarea consecventă a autoconducerii și autogestiunii

mîn pentru obținerea și consolidarea independenței și suveranității naționale. Pe această linie sînt evocate între altele, unirea, cu valoare de simbol, realizată sub Mihai Viteazul, este elogiata rolul țărânimii ca făuritoare a istoriei, sînt subliniate momentele semnificative ale revoluției din 1821, ale celei din 1848, cu o remarcabilă convergență programatică în toate cele trei țări române, momentul de cotitură în destinul nostru ca națiune, al Unirii Principatelor din 1859, pe temelia căreia s-au putut înfăptui marile reforme de modernizare, a putut fi cîștigată independența de stat în 1877, deschizîndu-se astfel calea și creîndu-se premise pentru Marea Unire din 1918.

Într-o deplină continuitate de idei, sînt trecute apoi în revistă bătăliile politice purtate de P.C.R., în fruntea întregului popor, pentru apărarea independenței și suveranității naționale, principiu din care partidul — în împrejurări complexe, dificile și într-un proces de succesive clarificări politico-ideologice — și-a făcut un obiectiv politic fundamental și o condiție esențială în lupta de eliberare socială a celor ce muncesc. Revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și imperialistă din 1944 — eveniment deschizător de epocă nouă în istoria patriei noastre — a inaugurat larg calea realizării depline a aspirațiilor fundamentale ale poporului român de a fi liber și de a-și hotărî singur destinul istoric — construirea societății socialiste.

IN CONCEPȚIA președintelui României, independența presupune colaborare internațională în toate domeniile de activitate. Ca atare, între afirmarea plenară a independenței politice și economice și interdependențele sporite ce se manifestă pe plan mondial trebuie să existe o justă corelație. Construcția economică internă devine un factor — implicit și explicit — de consolidare continuă a independenței țării, dar și de sporire a posibilităților ei de a participa la schimbul internațional de bunuri și valori. La rîndul lor, schimburile și cooperarea economică și științifico-tehnică internațională crescîndă a României îi dau posibilitatea să-și dezvolte mai rapid și să-și modernizeze economia și alte sectoare de activitate, contribuind la afirmarea tot mai largă a originalității creatoare a națiunii noastre, la consolidarea independenței sale politice și economice, în cadrul comunității mondiale a țărilor și popoarelor.

Există, de aceea, în concepția președintelui țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o strînsă legătură și o deplină concordanță între politica internă a României, de construire a noii orînduirii, și politica ei externă de pace și largă cooperare internațională, de participare activă la lupta forțelor antiimperialiste, progresiste, din întreaga lume, de înfăptuire a unei noi ordini economice și politice internaționale.

În acest larg context de intercondiționări se înscrie apoi, cum este firesc, partea cea mai amplă din volum care prezintă concepția președintelui țării noastre cu privire la „dezvoltarea economică — coordonată fundamentală a asigurării independenței și suveranității României”. Cele patru mari ca-

pitole care alcătuiesc această secțiune configurează și direcțiile principale în care se acționează și se va acționa pentru întărirea continuă a independenței României. Ele sînt: 1. Efortul propriu de dezvoltare, mobilizarea potențialului material și uman național. 2. Crearea complexului economic național unitar, dinamic și independent. 3. Conducerea și organizarea științifică a vieții economico-sociale. 4. Ridicarea bunăstării întregii societăți și dezvoltarea multilaterală a personalității umane — scop suprem al dezvoltării economiei naționale independente.

Este, desigur, greu de redat pe scurt întreaga bogăție de idei novatoare pe care o implică această problematică. De aceea, vom releva aici, în primul rînd, caracterul sistematic, de ansamblu științific bine corelat al tuturor acestor probleme, reprezentînd o strategie elaborată în toate componentele sale și, totodată, o valoroasă contribuție românească la teoria și practica construcției socialiste, a unei economii naționale deosebită moderne și independente.

UN MARE ROL are, în acest sens, efortul propriu de dezvoltare al fiecărei națiuni. Experiența țării noastre stă mărunte că „realizarea unei adevărate independente nu este posibilă decît pe baza unei dezvoltări economice puternice, de-sine-stătătoare a fiecărei țări”. Între dezvoltarea unei economii proprii și realizarea unei adevărate independențe și suveranități naționale există o strînsă unitate. Realitățile din viața internațională atestă cu putere, după cum subliniază președintele României, că singura cale pentru lichidarea subdezvoltării, pentru progresul economico-social — cu urmări corespunzătoare pe planul independenței — este efortul fiecărui popor. Oricîtă importanță ar avea ajutorul internațional, nici o țară din lume nu s-a dezvoltat și nu se va putea dezvolta așteptînd ajutorul altora, așteptînd ca alții să facă eforturi pentru ea. În acest context, paginile cuprinse în volum expun amply și convingător necesitatea unor ritmuri înalte de dezvoltare, fără de care nu se poate reduce, într-o perioadă istorică scurtă, decalajul care ne desparte încă de țările dezvoltate din punct de vedere economic. Tot de efortul propriu ține și valorificarea rațională a resurselor naturale ale țării, atenția deosebită ce se acordă dezvoltării bazei de materii prime și bazei energetice, astfel încît, în deceniul în care am intrat, România să devină independentă din punct de vedere al energiei și combustibilului.

Un aspect esențial în mobilizarea potențialului național îl constituie formarea cadrelor naționale, subliniindu-se că munca prestată de oameni este cea mai mare avuție socială, izvorul tuturor prefacerilor revoluționare ale societății, elementul fun-

Vasile BOZGA

(Urmare din pag. 17)

„Este necesar să facem totul pentru a realiza o nouă calitate în toate sectoarele, să asigurăm dezvoltarea în continuare a forțelor de producție și perfecționarea relațiilor sociale, să facem totul pentru ca în acest cincinal țara noastră să treacă de stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare la un stadiu superior, de țară mediu dezvoltată. Aceasta presupune dezvoltarea generală a societății noastre, creșterea gradului de civilizație și bunăstare materială și spirituală al poporului.”

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Cuvîntarea la Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii).

Realizarea în cele mai bune condiții a sarcinilor din acest an, bază trainică pentru îndeplinirea obiectivelor întregului cincinal

SAPTAMINA ce se încheie a fost marcată de un eveniment politic cu amplă rezonanță în activitatea din întreaga noastră economie.

În cadrul Plenarei Consiliului Național al Oamenilor Muncii, din 19—20 ianuarie, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a făcut o analiză științifică aprofundată a rezultatelor etapei încheiate și a conturat cu claritate direcțiile de urmat pentru ca, în conformitate cu hotărârile Congresului al XII-lea al P.C.R., perioada 1981—1985 să marcheze noi și importante realizări în dezvoltarea economico-socială a patriei noastre, în lărgirea continuă a democrației muncitorești, a participării maselor populare la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, în ridicarea nivelului de trai, material și spiritual, al oamenilor muncii, și creșterea continuă a calității vieții.

După ședința de lucru de la Brașov, în care a formulat în mod realist obiectivele noii revoluții agrare, ce aduc creșterea producției pe același plan al priorităților economice absolute cu producerea materiilor prime, îndeosebi a petrolului și cărbunelui, după vizitele de lucru în județele Brașov și Timiș, cu prilejul cărora s-a sfătuit cu oamenii muncii din unități industriale, agricole și de cercetare asupra acțiunilor concrete ale debutului în cincinal, conducătorul partidului și statului nostru — consecvent stilului său de muncă dinamic, revoluționar — a demonstrat din nou, cu putere, preocuparea sa constantă pentru valorificarea deplină a potențialului material și uman al țării în vederea accelerării progresului, pentru definirea direcțiilor tactice ale politicii economice în strînsă concordanță cu realitățile și posibilitățile, pentru înlăturarea concepțiilor învechite, a fenomenelor negative și promovarea curajoasă a noului, pentru mai buna organizare a activității în toate domeniile. Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii se constituie într-un document programatic de excepțională importanță pentru orientarea muncii cadrelor din economie, a colectivelor tuturor unităților în anul 1981 și în întregul cincinal.

Imperativul de căpetenie : asigurarea bazei de materii prime, materiale, inlocuitori

CINCINALUL 1976—1980 s-a încheiat cu rezultate remarcabile ; totuși, ele au fost sub nivelul posibilităților de care dispun astăzi industria, agricultura, întreaga noastră economie. Influențelor negative exercitate de situația economică mondială li s-au adăugat efectele unor lipsuri în planificarea și conducerea economiei naționale, ale unor neajunsuri și greșeli în activitatea unor întreprinderi și ministere, care au diminuat dezvoltarea producției industriale și creșterea venitului național. Făcînd o profundă analiză critică a acestor stări de lucruri, secretarul general al partidului a chemat la lichidarea rapidă a lipsurilor, la generalizarea a ceea ce este bun în experiența de pînă acum, pentru ridicarea întregii activități pe o treaptă superioară.

Pe primul plan al atenției trebuie să stea creșterea peste plan a producției de petrol, cărbune, de alte materii prime de care dispunem, realizarea necondiționată a programelor și planurilor de producție la energie, la materialele și inlocuitorii necesari în toate sectoarele, astfel încît, diminuînd dependența de import, să se asigure aprovizionarea tehnico-materială corespunzătoare prevederilor planului pe 1981.

Acest plan fiind construit strict pe baza resurselor materiale și energetice care pot fi asigurate, se impun, pe de o parte, respectarea riguroasă a corelațiilor între sectoare și ramuri, prin realizarea de către fiecare minister, centrală, întreprindere a producției fizice stabilite, pe sortimente, iar pe de altă parte evitarea consumurilor în plus de materii prime și materiale în industria prelucrătoare, prin limitarea depășirilor de plan — astfel de depășiri fiind admise, în acest sector, numai pentru satisfacerea comenzilor suplimentare la export. Nivelele de producție stabilite pentru acest an în sectoarele prelucrătoare corespund pe deplin nevoilor unei dezvoltări armonioase ; a produce peste necesar ar contraveni principiilor economice elementare, ar încuraja risipa, ar dăuna realizării sarcinilor în alte sectoare.

În mod deosebit, tovarășul Nicolae

Ceaușescu a insistat asupra răspunderii ce revine lucrătorilor din economie pentru respectarea neabătută a normelor de consum la energie, combustibil, materii prime și materiale, pentru valorificarea superioară a acestora, prin creșterea valorii produselor obținute, pentru a găsi și exploata noi căi de reducere a consumurilor. Trebuie generalizată experiența pozitivă în această privință, prin aplicarea în întreprinderile similare a metodelor folosite de unitățile care realizează același produs cu cele mai mici cantități de resurse încorporate. Pe aceeași linie trebuie continuată și perfecționată acțiunea de tipizare a materiilor și produselor, aplicînd cu strictețe normele și standardele stabilite pe această bază. Așa cum a precizat secretarul general al partidului : „Înfăptuirea unei bune tipizări în toate sectoarele va duce la o puternică reducere a consumurilor materiale, la creșterea productivității muncii, a eficienței economice, va ușura realizarea în țară a o serie de materiale și produse necesare, reducînd astfel, importul”.

Anul 1981 trebuie să marcheze un progres hotărît și în acțiunea de recuperare și refolosire a materialelor, de condiționare și refolosire a pieselor de schimb și subsansamblelor uzate. Ceea ce s-a realizat pînă acum, chiar ceea ce s-a stabilit prin plan este încă departe de a epuiza rezervele. Reintroducerea repetată în circuitul economic a materiilor prime înglobate în produsele uzate reprezintă o resursă pe care, azi, nici o țară din lume nu-și mai poate permite să o neglijeze.

Folosirea cu înaltă eficiență a potențialului existent

DATORITĂ eforturilor deosebite făcute pentru dezvoltare, mai cu seamă în decursul ultimilor trei cincinale, economia noastră dispune astăzi de un potențial productiv uriaș — fonduri fixe în valoare de peste 1 800 miliarde de lei (de 2,8 ori mai mult decît în 1970), mașini și utilaje moderne. Acest potențial, a arătat secretarul general al partidului, trebuie folosit din plin, cu maxi-

mum de randament. În investiții, anul acesta și în 1982 nu vor mai începe decât un număr redus de lucrări, strict necesare; forțele trebuie concentrate pentru a asigura punerea în funcțiune a obiectivelor începute în anii precedenți, pentru atingerea parametrilor proiectați la capacitățile existente, pentru buna funcționare prin realizarea la timp a întreținerii și reparațiilor capitale, care sînt, de fapt, mai importante chiar decît realizarea de noi investiții. Folosirea cu eficiență ridicată, la capacitate a mijloacelor de care dispunem constituie principalul comandament și în domeniul transporturilor, pentru a reduce substanțial consumul de combustibil, personalul și investițiile pentru achiziționarea de noi mijloace.

Insuficiența folosire a dotării rezultă și din faptul că ritmul de creștere a productivității muncii, deși relativ bun, a rămas în urma celui de sporire a fondurilor fixe. **Folosirea intensivă a potențialului tehnico-material implică și o înaltă productivitate a muncii.** reducerea în continuare a personalului neproductiv și trecerea acestuia în producție, folosirea rațională a forței de muncă — și, acolo unde este posibil, înlocuirea ei — prin mai buna organizare a muncii și producției, prin mecanizare, prin creșterea gradului de automatizare, cibernetizarea și robotizarea proceselor de producție acolo unde este realmente necesar. Totodată, după cum a apreciat tovarășul Nicolae Ceaușescu, se accentuează rolul hotărîtor — pentru creșterea productivității muncii, pentru ridicarea calității și a nivelului tehnic al producției, pentru întreaga noastră dezvoltare economică-socială — pe care îl deține activitatea de ridicare a pregătirii profesionale și

tehnică a oamenilor muncii, de organizare și a reciclării și ridicării nivelului de cunoștințe al întregului personal.

În producție, în toate domeniile de activitate, rolul decisiv îl au oamenii, gradul lor de pregătire, conștiința lor revoluționară, socialistă. Aducînd, de la tribuna plenarei, mulțumiri oamenilor muncii pentru înfăptuirile lor, secretarul general al partidului a adresat înflăcărata chemare: „Să stimulăm inițiativa creatoare a clasei muncitoare, a inginerilor, tehnicienilor, care au demonstrat că sînt în stare să soluționeze cele mai complexe probleme! Am convingerea că, încă în acest an, în toate aceste domenii vom obține realizări însemnate, demonstrînd că oamenii muncii din patria noastră își indeplinesc cu abnegație răspunderea de proprietari, producători și beneficiari, deci de stăpîni ai țării, ai bogăției naționale, a tot ce se realizează în România”.

Răspunderi sporite ale organelor de conducere ale adunărilor generale ale oamenilor muncii

INFĂPTUIREA prevederilor planului pe 1981, a obiectivelor întregului cincinal, în condițiile adaptării la restricțiile economice actuale cere din partea organelor colective de conducere, la toate nivelele economiei, responsabilitate maximă în indeplinirea atribuțiilor încredințate, o mai bună organizare, un control mai eficient, consultarea permanentă a oamenilor muncii și mobilizarea lor la realizarea obiectivelor dezvoltării economico-sociale. Ele au datoria să

asigure aplicarea fermă a noului mecanism economic, accentuarea autoconducerii muncitorești și autogestivității, astfel încît să asigure buna gospodărire a mijloacelor încredințate de popor în folosință. Fiecare colectiv de oameni ai muncii — a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu — trebuie să știe că posibilitatea creșterii în continuare a avuției naționale, a mijloacelor de dezvoltare, de apărare și de ridicare a bunăstării materiale este legată de asigurarea eficienței economice, de creșterea mai accentuată a rentabilității, a beneficiilor.

Adunările generale ale oamenilor muncii din unități economice și centrale, ce au loc în această perioadă, trebuie ca în analiza critică și autocritică a activității de pînă acum, în stabilirea măsurilor pentru realizarea planului pe 1981, să pornească de la indicațiile și sarcinile cuprinse în Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, să aibă în vedere îmbunătățirea multilaterală a activității consiliilor oamenilor muncii, a întregului colectiv, să dezvolte conștiința revoluționară, spiritul de mîndrie patriotică, de participare conștientă și plenară la construcția societății noi. Dezbateră, în adunările generale, a proiectului Tezelor celui de-al doilea Congres al consiliilor oamenilor muncii, din mai, care va reprezenta un eveniment de mare însemnătate în viața democratică a societății noastre socialiste, asumarea angajamentelor îmbunătățite în întrecere să marcheze convingerea și voința unanimă de acțiune pentru înfăptuirea programului de dezvoltare a patriei noastre, pentru înaintarea ei fermă pe calea comunismului!

Dorin CONSTANTINESCU

Dezvoltarea economiei

(Urmare din pag. 9)

damental al progresului. Președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, acordă o mare atenție dezvoltării învățămîntului în toate formele sale, legării strînse a învățămîntului cu cercetarea și producția, perfecționării cadrelor, în condițiile în care, atît la noi cît și pe plan mondial, educația permanentă se impune ca o necesitate.

Efortul propriu în construirea noii societăți, în făurirea unui înalt grad de civilizație — cu urmări pozitive pe planul asigurării unei reale independențe — presupune cu necesitate și valorificarea superioară a resurselor de „aur cenușiu”, a potențialului național de inteligență și creativitate prin dezvoltarea științei, tehnicii și culturii. În marea competiție a progresului mondial, în condițiile revoluției științifico-tehnice contemporane și în perspectiva accelerării ei în următoarele decenii, președintele țării noastre subliniază marea însemnătate a acestor laturi în opera de făurire a unor forțe de producție înaintate, moderne, în atingerea obiectivelor pe care și le propune construcția societății socialiste multilateral dezvoltate în România, inclusiv în ceea ce privește făurirea unui om cu conștiință avansată, beneficiar al tuturor cuceririlor științei și culturii.

Se detașează prin importanța ei actuală și de viitor precizarea președintelui Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu conform căreia „valorificarea superioară a potențialului nostru material depinde în primul rînd de valorificarea superioară a forței de muncă, de capacitatea oamenilor muncii de a aborda, de pe pozițiile înaintate ale cunoașterii științifice, cele mai complexe probleme ale dezvoltării economico-sociale a României. Aceasta este astăzi condiția esențială a transformării cantității într-o nouă calitate în întreaga societate, a trecerii la o nouă etapă a edificării societății socialiste multilateral dezvoltate”.

Pagini inspirate și profunde din opera președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, relevă rolul pe care l-au avut și îl au în întărirea independenței economice a României

politică de industrializare, crearea și dezvoltarea unei agriculturi moderne, dezvoltarea proporțională și armonioasă a economiei naționale atît în profil de ramură cît și în profil teritorial; contribuția aspectelor ce țin de conducerea și organizarea științifică a vieții economico-sociale la întărirea independenței țării; ridicarea bunăstării și dezvoltarea personalității umane, văzute sub același unghi al întăririi independenței patriei.

Lectura lor consolidează convingerea cititorilor că dezvoltarea independentă este un proces în dinamică, legat prin mii de fire de întreaga noastră evoluție și activitate. Apare limpede că marile succese economice din anii socialismului au contribuit decisiv la făurirea și afirmarea unei reale independențe, pe următoarele direcții principale:

a) dezvoltarea industrială — mai ales — ca și a celorlalte ramuri, a creării o bază materiale care permite să nu mai fim (cum eram în trecut) tributar străinătății pentru o mulțime de produse, să ne acoperim, în măsură incomparabil mai mare, necesitățile din producție proprie;

b) dezvoltarea economică, mutațiile în structurile economice au modificat considerabil structura societății, au ridicat nivelul de calificare și de conștiință a țelurilor, întărind astfel și independența: „aptitudinea” fiecărui cetățean de a sluji țara și poporul a sporit prin calificare mai înaltă și conștientizarea mai adîncă;

c) a sporit — din toate motivele de mai sus, ca și din altele — capacitatea de apărare a țării;

d) dezvoltarea internă amplă sub raport economic ca și științific, fac să nu se mai poată manifesta impactul negativ al unor factori ce acționau în trecut, ceea ce întărește și independența politică a țării;

e) creșterea prestigiului internațional, determinată de succesele obținute și de politica promovată — contribuie atît direct, cît și printr-un efect de reflectare, la consolidarea independenței atît economice, cît și politice.

Realizată și consolidată pe fundamentul unei unanime adunări populare, ideea independenței economice și politice a patriei își găsește în opera, ca și în acțiunea politică a președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o strălucită intruchipare.

La început de an — acțiuni ferme
pentru îndeplinirea exemplară a planului

REALIZAREA RITMICĂ, CU EFICIENȚĂ RIDICATĂ, A PRODUCȚIEI

ÎNCA DIN PRIMELE SAPTAMINI ale anului 1981, primul din cincinalul calității și eficienței, în toate unitățile economice s-au amplificat preocupările și eforturile oamenilor muncii pentru îndeplinirea sarcinilor de plan privind producția fizică și netă, pentru funcționarea în bune condiții a noului mecanism economico-financiar, a autoconducerii și autogestiunii. Sub aceste auspicii s-a demarat activitatea și la întreprinderea „Automatica” din București, al cărui plan pe acest an prevede sporuri de 10,5% la producția fizică și de 11,2% la producția netă față de realizările din 1980.

Pregătirea temeinică a producției

PREGĂTIRILE pentru desfășurarea normală a activității de producție au început încă de la mijlocul anului trecut. Astfel, au fost asigurate comenzi și s-au încheiat contracte cu beneficiarii pentru producția internă pentru întregul an; s-au făcut pași serioși înainte și în ce privește modalitățile de livrare a produselor, în concordanță cu nevoile beneficiarilor și ale economiei naționale. Încă din ultimul trimestru din 1980 s-au stabilit modalitățile de încheiere cu ministerele economice beneficiare a graficelor de livrare a instalațiilor de automatizare, grafice care au stat și stau la baza perfecționării contractelor economice de desfacere a produselor. În anul trecut s-au întocmit grafice de livrare, pe 1981, cu Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini (pentru panouri de automatizare de mașini-unelte cerute de întreprinderile Centralei de mașini-unelte, mecanică fină și scule) și cu Trustul de instalații de automatizare București (pentru întreprinderea „Metroul”-București), cu Ministerul Industriei Metalurgice, Ministerul Energiei Electrice, Ministerul Industriei Chimice. Sînt în curs de perfectare graficele de livrare cu Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini (pentru instalații de automatizare a utilajelor tehnologice), Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții și Ministerul Minelor, Petroliului și Geologiei. De asemenea, merită subliniat faptul că planul producției fizice pe trimestrul I 1981 a fost definitivat și lansat în fabricație încă din ultimul trimestru din 1980, existînd astfel garanția că el va fi realizat în condițiuni bune, iar produsele realizate vor putea fi livrate la termen și în mod ritmic beneficiarilor.

În ce privește aprovizionarea tehnico-materială — aceasta este asigurată pe trimestrul I (în special cu aparataje și materiale electrice și electronice). Sînt în curs de perfectare graficele de livrare cu toți furnizorii din cadrul Centralei industriale de echipamente de telecomunicații și automatizări prin Baza de aprovizionare și desfacere a Departamentului industriei electronice și electrotehnice. Totodată, au fost emise comenzi și urmează să fie perfectate contractele cu furnizorii din afara centralei. Cotele de metal pe 1981 sînt asigurate. Rămîne doar ca programarea livrărilor făcute cu Combinatul side-

rurgic Galați și Baza de aprovizionare tehnico-materială a Municipiului București să fie respectate.

Colectivul întreprinderii manifestă o preocupare deosebită pentru laturile calitative ale activității. Așa se face că în acest an o bună parte din sporul de producție se va obține prin creșterea accentuată a productivității muncii, factor care va contribui și la reducerea cheltuielilor sociale de producție.

Îmbunătățirea laturilor calitative — de la deziderat la realizare

DINTRE MĂSURILE înscrise în planul special de sporire a productivității muncii desprindem:

● **Introducerea de tehnologii noi și perfecționarea celor existente.** În anul trecut s-a reușit, prin perfecționarea tehnologiilor, să se reducă volumul de muncă cu aproape 160 000 ore/an; în 1981, prin introducerea circuitelor integrate în schemele electronice, a tehnologiei vopsirii cu pulberi ș.a. se urmărește reducerea volumului de muncă cu peste 100 000 ore/an. De asemenea, în 1980, prin tipizarea elementelor de construcție metalică, în vederea aplicării tehnologiei de grup, s-a restrîns gama de tipodimensiuni pentru echipamente de automatizare și dozare și, drept urmare, a rezultat o reducere a volumului de muncă necesar cu 31 500 ore om/an. Roadele acestei acțiuni se vor reflecta și în acest an, cînd volumul de muncă urmează să se reducă cu 22 500 ore om/an.

● **Îmbunătățirea normelor de muncă.** Importante acțiuni sînt prevăzute pentru aplicarea de măsuri care să conducă la îmbunătățirea normelor de muncă corespunzător gradului de înzestrare tehnică și a efectelor ce vor deriva din celelalte măsuri prevăzute pentru creșterea productivității muncii, în special în secțiile de echipare electrică — acțiune ce se va solda cu o economie de circa 150 000 ore om/an. În 1980, în urma desfășurării acțiunii de îmbunătățire a normelor de muncă ca. de pildă, la matrițerie, ajustaj, secția mecano-energetică etc., s-a redus volumul de muncă cu circa 300 000 ore om/an.

● **Micșorarea numărului personalului indirect productiv și de deservire generală și trecerea în activități directe productive.** Ca urmare a mecanizării unor operații ce se efectuau manual și a altor lucrări care sînt în curs de mecanizare, ponderea acestui personal a

scăzut de la 14,6 în 1979 la 9,1 la sută în 1980 față de totalul muncitorilor. Pentru acest an, se prevede o scădere la 8,2 la sută. De asemenea, la lucrările de zincare, eloxare, prelucrare conexiuni, munca manuală se va reduce în acest an cu 40 la sută la operațiile de manipulare, depozitare a materiilor prime și materialelor, precum și a transporturilor interne, îndeosebi prin extinderea sistemelor de paletizare, pachetizare și containerizare. Lucrarea a fost pregătită încă din 1980 și va fi aplicată începînd din trim. I 1981.

Ca urmare a acestor acțiuni s-a obținut în 1980 și se va obține și în acest an o reducere simțitoare a consumului de manoperă medie la principalele sortimente de plan (tabelul).

Reducerea consumului de manoperă

Sortimente de plan	Reducere (%)	
	1980 față de 1979	1981 față de 1980
Produce ale industriei electrotehnice	12,4	13,7
Produce ale industriei electronice	34,0	18,1
Piese de schimb pentru panouri de mașini-unelte și aparate	56,9	52,9
Total producție-marfă	7,4	6,8

Desigur, pe fondul acestor rezultate pozitive obținute pe linia scăderii volumului de manoperă și a utilizării eficiente a timpului de lucru, s-au manifestat în 1980 și unele laturi negative care, înlăturate la timp, ar fi determinat o creștere și mai accentuată a productivității muncii. Anul trecut, indicele de utilizare a timpului de lucru a fost realizat numai în proporție de 93,5 la sută. Măsurile tehnice și organizatorice ce au fost luate în acest an vor determina, desigur, o îmbunătățire a situației. Aceasta se impune cu atît mai mult cu cît, din calculele făcute de unii specialiști din întreprindere, rezultă că sporirea numai cu 1 la sută a indicelui de utilizare a fondului de timp de lucru în acest an ar echivala cu o creștere a productivității muncii cu 1,17 la sută.

O altă preocupare pentru creșterea productivității muncii o constituie mărirea ponderii muncitorilor calificați în totalul muncitorilor. În 1980, prin realizarea programului de pregătire și perfecționare a forței de muncă, ponderea muncitorilor calificați a crescut de la 89,1 la sută în 1979 la 89,9 la sută. În acest an, vor fi calificați încă 100 muncitori în meseriile deficitare și vor urma cursuri de perfecționare și policalificare 800 de persoane, dintre care 600 muncitori, 60 maiștri și 140 din personalul care desfășoară alte activități.

Sînt stabilite și alte măsuri care au în vedere mai buna utilizare a materiilor prime și refolosibile, în vederea reducerii cheltuielilor totale pe acest an la 1 000 lei producție marfă cu 8,3 lei față de realizările din 1980, accelerarea procesului de înnoire și modernizare a produselor (ponderea produselor noi și reproiectate în totalul producției marfă va fi în acest an de 33,5 la sută), înlocuirea unor importuri cu produse indigene, perfecționarea relațiilor de cooperare etc.

L. ȚINTEA

Reducerea eforturilor țării pentru procurarea materiilor prime și energiei implică

RECONDIȚIONAREA ȘI REUTILIZAREA PIESELOR ȘI SUBANSAMBLELOR UZATE

O investigație care pune în evidență rezultate valoroase, dar și importante rezerve
pentru o creștere calitativă

REINTRODUCEREA în circuitul economic a materialelor refolosibile, a sculelor, dispozitivelor și pieselor uzate în diferite procese tehnologice, precum și a subansamblelor rezultate din dezmembrarea mijloacelor fixe scoase din funcțiune constituie o acțiune deosebit de importantă pentru economia națională. Cerințele dezvoltării intensive și eficiente a fiecărei activități și ale realizării unei noi calități — relevate și cu prilejul lucrărilor Plenarei Consiliului Național al Oamenilor Muncii din zilele de 19 și 20 ianuarie — impun cu acuitate sporirea gradului de participare a materialelor refolosibile în balanța resurselor materiale și de energie a țării.

Intensificarea preocupărilor pentru recuperarea și refolosirea pieselor uzate în toate întreprinderile a permis ca în municipiul Timișoara să se obțină rezultate meritorii în această privință. Dacă ne-am referi numai la recuperarea și recondiționarea pieselor de schimb vom constata că în 1980 volumul acestor piese recondiționate a atins o valoare de peste 102 mil. lei, obținându-se prin aceasta economii de materiale însumând 71 mil. lei și reducerea importurilor cu peste 4 mil. lei.

Resursă de economisire a materialelor

ÎN ACȚIUNEA de valorificare, prin recuperare și recondiționare, a pieselor și subansamblelor uzate, colectivele din cele 49 de întreprinderi timișorene investigate au acumulat o experiență prețioasă. La întreprinderea de transporturi, de exemplu, s-a organizat un atelier specializat pentru recondiționarea pieselor, ansamblelor și subansamblelor auto uzate rezultate de la scoaterea din funcțiune a autovehiculelor și de la lucrările de reparații. Asigurarea pieselor recondiționate de către acest atelier, pe lângă faptul că acoperă în bună parte necesarul de piese deficitare, a permis extinderea metodei de reparații a autocamioanelor prin schimb de agregate, înlocuindu-se astfel reparațiile capitale, cu efecte economice în reducerea costurilor reparațiilor și a timpului de staționare a autovehiculelor.

Acțiuni meritorii se realizează pe această linie și la Filiala Timișoara a Întreprinderii de autoturisme și service auto Pitești, care a trecut la recondiționarea și refolosirea axelor planetare și a punților din spate de la autoturismele „Dacia“. La aceste piese greutatea părții uzate reprezintă 12%, respectiv 4,5% din greutatea lor totală, piese care înainte erau predate pentru retopit, iar prin recondiționarea lor se obțin anual economii de circa 100 tone oțeluri speciale și reducerea cu peste 4500 mii lei a costurilor reparațiilor. De asemenea, se recuperează elementele exterioare de tablă ale caroseriei prin procedee tehnologice moderne de sudură și îndreptare, folosindu-se în acest scop aparatura realizată prin autoutilare, ceea ce asigură anual economii de cca. 60 tone tablă și 3 mil. lei.

Extinzând nomenclatorul pieselor recuperate și gama tehnologiilor specifice la recondiționarea acestora, întreprinderile de reparații și transporturi auto

din municipiul Timișoara asigură posibilități sporite de introducere în circuitul productiv a pieselor uzate încât să acopere prin recondiționări cel puțin 55% din necesarul de piese de schimb pe anul în curs.

În sectorul construcțiilor se evidențiază experiența pozitivă a Stației de utilaj greu și transport pentru construcții, unitate care asigură reparațiile curente și capitale, precum și fabricarea pieselor de schimb necesare întreprinderii utilajelor folosite în trusturile de construcții pentru îmbunătățiri funciare situate în zona de vest a țării. Unitatea acordă o atenție deosebită recondiționării pieselor uzate, întrucât costul mediu al unei piese recondiționate este mai mic cu 60% decît al piesei noi. Pentru aceasta secția de reparații a asimilat și a extins o seamă de tehnologii cum sînt încărcarea manuală prin sudură a pieselor și încărcarea automată în strat de flux la piesele cilindrice, în care scop s-a adaptat un strung cu turație redusă și altele. Producția de piese recondiționate în anul 1980 la această unitate a depășit suma de 29 mil. lei, iar economiile s-au ridicat la circa 24 mil. lei.

În cele opt întreprinderi constructoare de mașini, nomenclatorul pieselor și subansamblelor recuperate și repute, în urma recondiționării, în circuitul tehnico-economic cuprinde organe de asamblare, piese de motoare cu combustie internă și electrice, scule, dispozitive etc., ceea ce înseamnă 13,43% din valoarea producției de piese recondiționate a municipiului.

În întreprinderile industriei ușoare în anul trecut s-a realizat 13,08% din valoarea producției de piese recondiționate pe ansamblul municipiului, în principal prin întreprinderile textile și cele de prelucrarea pielii. Din investigația efectuată se constată însă că nomenclatorul pieselor de schimb recuperate de întreprinderile textile care au profil de producție și procese tehnologice similare, cum sînt întreprinderile „Industria Lîinii“, „Textila“, „Bumbacul“, „13 Decembrie“ nu cuprinde în mod unitar și în proporții corespunzătoare, la fiecare din acestea, piese caracteristice. De pildă, platinile de diferite tipuri de la războaiele de țesut nu fac obiectul recondiționărilor în toate aceste unități. În activitatea întreprinderilor de încălțăminte se remarcă, de asemenea, că nu există același grad de preocupare și de orientare în susținerea și organizarea acțiunilor de recuperare a pieselor de schimb specifice. Astfel, se înregistrează diferențe mari la cantitatea și valoarea pieselor de schimb recondiționate între întreprinderi comparabile ca profil și volum de producție, iar nomenclaturile pieselor recuperate nu sînt unitar alcătuite, cu toate că tehnologiile de fabricație sînt relativ asemănătoare.

Intrucît majoritatea pieselor înscrise în nomenclaturile de recondiționări cer completarea părții uzate prin aport de metal, Institutul de sudură din Ti-

Tabelul nr. 1

Întreprinderea	Indice de creștere în 1981 față de 1980 a producției de piese recondiționate (%)	Gradul de asigurare în 1981 a necesarului de piese de schimb prin recondiționări (%)
Reparații Auto	18,0	55,0
Transporturi Auto	109,5	14,0
„Electromotor“	50,0	6,0
„Electrometal“	200,00	28,0
„Mecanică“ Timișoara	37,5	30,0
„6 Martie“	10,0	15,0
Întreprinderea de mecanizarea agriculturii	30,0	28,0
„Textila“	35,7	34,5
„Industria Lîinii“	127,3	47,0
Întreprinderea de încălțăminte „Modern“	—12,3	5,6
Întreprinderea de încălțăminte „Banatul“	100,0	16,0

mișoara, extinzând colaborările cu unitățile economice din municipiu, a elaborat soluții de recondiționare pentru peste 80 de grupe de piese și 85 de tehnologii aplicabile pieselor cu diferite niveluri de uzură.

Soluții pentru creșterea eficienței

ANALIZA ACTIVITĂȚII din domeniul recondiționării pieselor de schimb uzate arată că, deși rezultatele sînt evident superioare perioadelor precedente în toate întreprinderile, mai sînt încă multe posibilități nevalorificate. În prezent nomenclatoarele pieselor recondiționate cuprind încă o gamă restrînsă de piese și subsansamble, din care majoritatea de complexitate mică: studiile de eficiență nu sînt efectuate pentru toate categoriile de piese; nu sînt utilizate corespunzător posibilitățile locale oferite de institutul de sudură și cel politehnic „Traian Vuia” pentru asimilarea unor tehnologii moderne de sudare, metalizare etc. La scoaterea din funcțiune, prin casare, a unor mașini și utilaje se renunță cu ușurință la unele piese și repere cu

grad redus de uzură, care se pot folosi în urma recondiționării ca piese de schimb.

Studiul și analiza modului de organizare și desfășurare a activităților de recuperare și valorificare a pieselor de schimb uzate pune, astfel, în evidență noi posibilități de extindere și creștere a aportului lor la valorificarea mai deplină a resurselor materiale și de energie, la sporirea eficienței economice prin:

1. Lărgirea gamei pieselor de schimb cuprinse în programele de recondiționări. În această privință se impune inventarierea tuturor pieselor specifice, a celor de uz general și elaborarea unor nomenclatoare unitare pentru fiecare ramură, grupă de întreprinderi și categorii de mașini, utilaje, procese tehnologice. Pe baza acestor nomenclatoare se pot stabili tehnologiile și colaborările necesare executării recondiționărilor de piese și se pot definitiva studiile tehnico-economice de eficiență. După cum se vede din tabelul nr. 1, la majoritatea întreprinderilor programele de recondiționare a pieselor uzate prevăd în 1981 indici ridicați de creștere față de realizările anului 1980. Între acestea se remarcă întreprinderea „Electrometal”, cu o creștere de 200%.

Tabelul nr. 2

Specificația mijloacelor fixe	Proporția de recuperare (%)		Indice de creștere a recuperării (%)
	actuală	posibilă	
Strunguri paralele	50	58	16
Mașini de găurit	25	30	20
Mașini de ștanțat mecanice (piele)	25	50	100
Mașini de tras-tălpuit	—	9	—
Mașini de cusut	2	25	—
Motostivuitoare	10	15	50
Autocamioane, tractoare, autobuze	35	65	85
Autoturisme „Dacia”	—	30	—

care îi permite să-și asigure 28% din necesarul de piese de schimb pe anul 1981, întreprinderea de transporturi auto, cu creștere de 109,5%, realizată în principal prin extinderea nomenclatorului la subsansamble și repere de la autocamioane ROMAN-DIESEL, precum și întreprinderea „Industria Lîinii”, care prin extinderea cu 127,3% a producției de recondiționare are posibilitatea acoperirii în proporție de 47,0% a necesarului de piese în 1981.

La unele întreprinderi, deși se prevăd unele creșteri, gradul de asigurare a necesarului de piese prin recondiționări este încă mic (întreprinderile „Modern”, „6 Martie”, „Electromotor” etc.), situație ce impune organizarea corespunzătoare a activității pentru a se trece mai hotărît la valorificarea acestor resurse.

2. Recuperarea în proporție mai mare a pieselor și a părților componente de la mijloacele fixe (mașini, unelte, mijloace de transport), scoase din funcțiune (casate). Prin îmbunătățirea procedurilor de cercetare tehnică de către comisiile de casare a mijloacelor fixe scoase din funcțiune, prin organizarea gestiunii pieselor recuperate și a recondiționării lor în întreprindere sau în colaborare este posibilă ridicarea procentului de recuperare și valorificare a acestora cu 16% pînă la 100% (tabelul nr. 2). Pentru aceasta este necesar ca, la casare, comisiile să stabilească ansamblele, subsansamblele și piesele care pot fi folosite direct sau în urma recondiționării.

Mihail EPURAN
Aurel ANCA
Timișoara

(Continuare în pag. 24)

Realizări de prestigiu ale creației tehnice românești

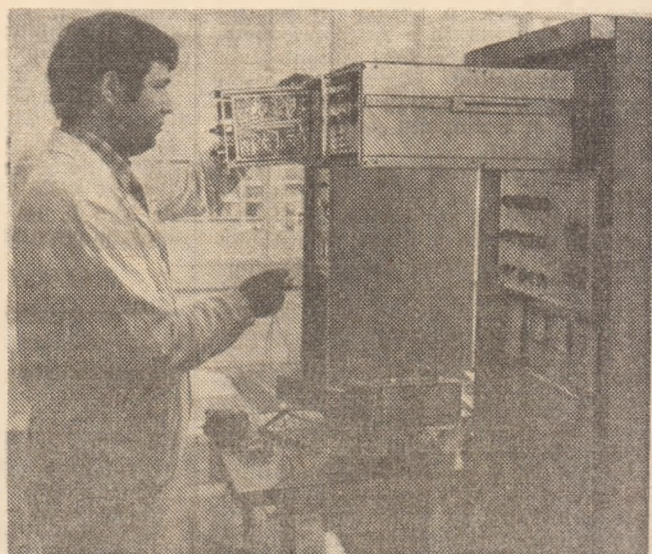
Dozatoare și cîntare cu bandă de foarte mare precizie

Dozatoarele gravimetrice automate cu bandă ex-tractoare și cîntarele integrate cu bandă realizate de întreprinderea „Automatică” din București au o largă aplicație în toate procesele industriale care impun alimentarea precis controlată a unor utilaje cu materiale pulverulente (în metalurgie, industria cimentului și în cea chimică, în industria alimentară).

Aceste echipamente de concepție originală se caracterizează printr-o mare modularitate și capacitate de integrare în cadrul unei instalații complexe de cîntărire, capacitate rezultată din organizarea echipamentului într-un sistem de module funcționale interconectabile, realizate în tehnologia anilor 1976—1980 cu amplificatoare operaționale de mare performanță și circuite integrate logice MSI. O serie de module funcționale sînt comune mai multor tipuri de echipamente.

Tructoarele primare folosite în acest echipament pentru automatizări sînt comune

dozatoarelor și cîntarelor și constau dintr-un cîntar electromecanic specializat cu doze tensiometrice care furnizează un semnal electric proporțional cu masa materialului din zona de cîntărire, respectiv dintr-un traductor fotoelectric de turație, care furnizează o frecvență proporțională cu viteza benzii. Cele două semnale se înmulțesc într-un bloc de calcul, din care rezultă un semnal proporțional cu debitul instantaneu de material transportat pe bandă. La dozator, un circuit de reglare automată compară debitul instantaneu cu un debit de referință, rezultînd un semnal de comandă a vitezei benzii, în vederea menținerii debitului la valoarea impusă. În paralel, are loc și indicarea, integrarea și totalizarea debitului masic realizat, indicarea masei de material și a vitezei instantanee a benzii. Cîntarul de bandă exclude funcția de reglare a debitului, avînd în schimb posibilitatea comenzii de oprire după realizarea unei cantități precise de material.

Ca performanțe deosebite ale acestor echipamente notăm precizia lor de măsurare de 1%, gama debitelor nominale de 5—750 tone/oră (pentru dozator) și 1—1000 ton/oră (pentru cîntarul cu bandă), viteza benzii transformatorului de 0,1—0,6

m/sec (pentru dozator) și de 0,5—3 m/sec (pentru cîntarul cu bandă) și semnalele de curent în exterior de 2—10 mA curent continuu sau 4—20 mA curent continuu valabile pentru ambele echipamente.

„Trebuie să realizăm o adevărată revoluție agrară, în ce privește producția, productivitatea, nivelul tehnic, gradul general al activității satelor noastre“.

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Curîntarea la ședința de lucru pe probleme de agricultură — Brașov, 9 ianuarie 1981)

NOUA REVOLUȚIE AGRARĂ — PRODUCȚIE, PRODUCTIVITATE, EFICIENȚĂ ECONOMICĂ (1)

ÎN CONCEPȚIA partidului nostru, agricultura constituie o ramură economică principală, ca producătoare de materii prime — pentru consumul alimentar și pentru diferite ramuri ale industriei — ce se reînnoiesc continuu, reprezentînd, în timp, o resursă practic inepuizabilă. Este meritul incontestabil al secretarului general al partidului de a fi subliniat cu consecvență rolul și importanța deosebită a agriculturii și de a acționa energic pentru a-i acorda sprijinul necesar valorificării superioare a tuturor rezervelor de care dispune în vederea creșterii producțiilor vegetale și animale. La recenta ședință de lucru pe probleme de agricultură (Brașov, 9 ianuarie 1981), tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat: „Dacă avem o agricultură bună și baza de materii prime asigurate, avem și condiții să dezvoltăm orice ramură a industriei. Fără agricultură și materii prime nu avem baza necesară pentru dezvoltarea ramurilor industriale. Iată de ce am început în mod premeditat consfătuirile de la începutul cincinalului în agricultură. Am dorit să subliniem însemnătatea și atenția pe care trebuie să o acordăm agriculturii în acest cincinal.“

Înfăptuirea unei noi revoluții agrare, obiectiv de seamă stabilit de Congresul al XII-lea al P.C.R., va trebui să însemne o cotitură radicală atît în ceea ce privește folosirea superioară a potențialului existent, creșterea nivelului tehnic și a dotării materiale, cît și o mai bună organizare și conducere a agriculturii, care să se materializeze într-un adevărat salt calitativ în sporierea producției, a productivității și a eficienței economice. Aceasta impune, totodată, aplicarea fermă a autoconducerii și autogestunii, a principiilor noului mecanism economic.

O etapă de amplă dezvoltare și modernizare

AGRICULTURA s-a bucurat, pe parcursul întregului cincinal care s-a încheiat, de atenția și sprijinul multilateral al conducerii de partid și de stat, personal al tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu. Ca urmare au avut loc progrese însemnate în dezvoltarea și modernizarea bazei sale tehnico-materiale. În intervalul 1976—1980 au fost alocate investiții pentru dezvoltarea agriculturii de circa 125 miliarde de lei, adică aproape tot atît cît s-a investit în precedentele două cincinale la un loc, ceea ce a accentuat procesul de dezvoltare intensivă.

Disponem în prezent de un parc de peste 142 mii de tractoare (revenind mai puțin de 70 ha teren arabil la un tractor) și peste 35 mii de combine autopropulsate (revenind 80 ha însămînțate cu cereale la o combină de recoltat). Creșterea dotării a permis trecerea la mecanizarea unor lucrări izolate la mecanizarea complexă pentru cele mai multe culturi și specii de animale. S-au produs schimbări însemnate în structura și caracteristicile bazei energetice și a tipurilor de mașini agricole, prin diversificarea și modernizarea utilajelor folosite, creșterea gradului lor de universalitate, dotarea cu tractoare de puteri mai mari și combine autopropulsate de mare capacitate, trecerea la executarea concomitentă a mai multor lucrări folosind agregate combinate, ameliorarea indicilor calitativi de lucru ai tractoarelor și mașinilor agricole. Deosebit de semnificativ este faptul că aproape 50% din parcul actual de tractoare îl reprezintă dotările realizate în anii 1976—1980.

Investițiile alocate au asigurat extinderea amenajărilor pentru irigații cu aproape un milion de hectare — cu peste 12% mai mult decît în cincinalul precedent — majoritatea în sisteme mari, folosind soluții tehnice moderne. Cele aproximativ 2,3 milioane de hectare irigate de care dispunem în prezent situează țara noastră pe unul din primele locuri în Europa, în ceea ce privește ponderea deținută de suprafața amenajată pentru irigații în totalul suprafeței arabile. Au fost efectuate lucrări de desecări pe mai mult de 640 mii ha și de combatere a eroziunii solului pe 800 mii ha, permițînd creșterea apreciabilă a suprafețelor ameliorate. Investițiile folosite au

contribuit la realizarea de noi plantații de pomi și vii, în majoritate intensive și superintensive, precum și la dezvoltarea de noi capacități de producție în complexele de creștere și îngrășare a animalelor cu flux tehnologic industrial.

Agricultura a primit aproape 6,4 milioane tone de îngrășăminte, cu aproape 2 mil. tone mai mult decît în cincinalul anterior. Cantitatea medie anuală de îngrășăminte chimice la un hectar de suprafață arabilă a fost, în cincinalul 1976—1980, de 112 kg (față de 77 kg în cincinalul anterior), ceea ce a permis țării noastre să se apropie tot mai mult de nivelul consumurilor din unele țări dezvoltate.

Cercetarea agricolă a creat noi soiuri și hibrizi mai productivi, ce au intrat în rețeaua de încercări și au fost extinși în producție.

Eforturile pentru dezvoltarea și modernizarea agriculturii au imprimat producției un puternic dinamism, concretizat în atingerea unui ritm mediu anual de creștere de circa 5% (față de 2,8% în cincinalul 1961—1965, 4,4% în 1966—1970, 4,7% în 1971—1975). Ritmurile realizate sînt superioare celor înregistrate pe ansamblul agriculturii mondiale (în ultimul deceniu, de exemplu, agricultura noastră a avut un ritm de circa 3 ori mai mare decît media europeană, România situîndu-se pe unul din primele locuri în privința dinamismului producției agricole) și creează premise pentru apropierea treptată de nivelul agriculturii moderne din țările dezvoltate economic.

În cadrul acestei creșteri globale, o evoluție ascendentă a avut și producția vegetală. În cincinalul trecut s-au recoltat anual, în medie, 19,4 milioane de tone de cereale, cu 4,6 mil. tone mai mult decît media anuală a cincinalului precedent și aproape dublu față de perioada 1961—1965. Producția pe locuitor a fost în anul trecut de 900 kg de cereale, în condițiile asigurării unor cantități mai mari de floarea soarelui, sfeclă de zahăr, legume și alte produse. Sporurile au fost obținute în principal prin creșterea randamentelor la hectar, față de cincinalul 1971—1975, cu 470 kg la grâu și 680 kg la porumb. În ce privește culturile tehnice, la sfeclă de zahăr s-a realizat o producție medie anuală cu 1,4 milioane tone mai mare decît în cincinalul precedent (producția medie la hectar ajungînd la aproape 25 de tone), iar la floarea soarelui producția totală a crescut cu 9% (în condiția reducerii cu 20% a suprafeței cultivate), revenind, în anul trecut, aproape 40 kg pe locuitor — nivel ce situează România printre primele țări producătoare din lume.

Legumicultura și-a sporit contribuția la asigurarea unei alimentații raționale, producția totală ajungînd la aproape 3,4 milioane tone, cu 34% mai mult decît în cincinalul anterior. Producția la cartofii de toamnă a ajuns la aproximativ 4 milioane de tone, asigurînd un consum ridicat pe locuitor. Viticultura și pomicultura, ramuri cu vechi tradiții în țara noastră, au înregistrat o dezvoltare accentuată, producția totală de fructe și struguri fiind cu 26% mai mare decît în perioada 1971—1975.

Zootehnia și-a sporit ponderea în producția agricolă la 45% în 1980, față de 43% în 1975. Efectivele de animale au crescut în acest interval cu peste 300 mii de bovine, aproape 2,6 milioane de porcine, peste 1,6 milioane de ovine și caprine și peste 20 milioane de păsări, sporurile cele mai mari înregistrîndu-se la speciile pentru care s-a aplicat în măsură mai mare creșterea în sisteme de tip industrial. În cincinalul încheiat, comparativ cu cel care l-a precedat, mediile anuale ale producțiilor animale au fost mai mari cu 12,2 milioane hl de lapte de vacă, cu aproape două miliarde de ouă și cu circa 600 mii tone de carne.

Cu toată dinamica înregistrată, prevederile de plan în agricultură nu au fost îndeplinite. La aceasta au contribuit și condițiile climatice mai puțin favorabile din unii ani, dar și cauze subiective, asupra cărora s-a insistat în analiza făcută la ședința de lucru de la Brașov: abateri de la disciplina tehnologică, dispersarea și amplasarea nejudicioasă a unor culturi, fo-

losirea cu eficiență nesatisfăcătoare a bazei tehnico-materiale, întâzieri nejustificate în executarea lucrărilor, dereglări în organizarea producției și a muncii. Au fost cazuri în care lucrările de bază ale solului au fost de slabă calitate, s-a depășit perioada de semănat, nu s-a respectat densitatea optimă a plantelor la hectar, îngrășămintele chimice și naturale au fost folosite neeconomic, s-au aplicat hibrizi neadecvați. În zootehnie au persistat lipsuri în asigurarea unei baze furajere îndestulătoare — atât cantitativ cât mai ales calitativ —, nu s-au realizat indicii de natalitate prevăzuți, pierderile prin mortalități și sacrificări de necesitate au depășit nivelul admis, nu s-au realizat greutatele medii planificate de livrare ale animalelor etc. În unele cazuri, slaba mobilizare a oamenilor muncii de la sate pentru participarea la lucrările agricole a împiedicat asupra executării acestora de bună calitate și în epoca optimă. S-au menținut neajunsuri în pregătirea profesională a cadrelor de bază din unități, în stilul și metodele de muncă ale consiliilor de conducere și consiliilor urce agroindustriale, s-a acționat lent și insuficient pentru întărirea ordinii, disciplinei și a spiritului de răspundere în fiecare unitate de producție.

Sarcinile trasate de secretarul general al partidului cu prilejul sedinței de lucru de la Brașov constituie pentru toți cei ce lucrează în agricultură, pentru ministerul de resort, pentru consiliile populare un amplu program concret de acțiune. El vizează deopotrivă valorificarea deplină a potențialului existent în fiecare județ, în fiecare comună, îmbunătățirea judicioasă a tehnicii moderne cu tot ce este valoros în tradițiile agriculturii românești, folosirea cât mai gospodărească a resurselor financiare și materiale alocate pentru investiții în condițiile creșterii inițiativei în utilizarea posibilităților locale pentru realizarea construcțiilor agricole, transformarea autoconducerii și autogestunii într-un mecanism capabil să asigure autofinanțarea fiecărei unități agricole, corelarea strictă a veniturilor cu producțiile efectiv obținute, îmbunătățirea organizării și conducerii la toate nivelele. Potrivit actelor normative adoptate și ținând seama de baza materială asigurată, antrenând larg participarea gospodăriilor individuale, a cetățenilor, aplicând principiul că nimeni nu va putea consuma mai mult decât produce, fiecare județ va trebui să își asigure autoaprovizionarea agroalimentară, contribuind la mai buna satisfacere a nevoilor locuitorilor de la orașe și sate, în condițiile livrării cantităților prevăzute de produse la fondul centralizat al statului.

Sarcini și obiective de mare răspundere

ANUL 1981, pentru care planul în agricultură este astfel conceput încât să asigure un bun demaraj în noul cincinal, va trebui să constituie anul hotărâtor pentru realizarea programului de creștere a producției agricole vegetale și animale, fundamentată pe lărgirea și modernizarea bazei tehnico-materiale, dar mai cu seamă pe măsurile în vederea bunei organizări a activității.

În condițiile unui an agricol normal, se prevede să se realizeze o producție netă de 73,8—82,2 miliarde lei (cu 9% mai mare decât în 1980) și o producție globală de 154,6—163,0 miliarde lei.

Suprafața arabilă în cultură va ajunge la 9 880 mii ha, ceea ce impune măsuri hotărâte pentru cultivarea integrală a tuturor suprafețelor de teren deținute în cîmp, curți și grădini, a tuturor terenurilor care pot produce, paralel cu acțiuni energice de recuperare a terenurilor scoase temporar din producția agricolă și de identificare de noi surse de creștere a arabilului. Trebuie îmbunătățit potențialul de producție al terenului, urmărindu-se executarea lucrărilor ameliorative, eliminarea excesului de umiditate, combaterea fenomenelor de eroziune și sărăturare a solului, aplicarea udărilor pe întreaga suprafață amenajată pentru irigații.

Creșterea producției de cereale rămîne în continuare obiectivul prioritar al agriculturii noastre, de nivelul acesteia depinzînd dezvoltarea zootehniei, ridicarea standardului de viață al populației. Nivelul stabilit prin plan este de 23,7 milioane tone, din care 6,5 mil. tone grâu și 13,7 mil. tone porumb, ceea ce va însemna îndeplinirea obiectivului de a asigura o producție de o tonă de cereale pe locuitor. Executarea lucrărilor la un nivel calitativ ridicat, asigurarea unor soiuri și hibrizi mai productivi, utilizarea judicioasă a îngrășămintelor, terminarea lucrărilor de irigații începute și punerea la punct a sistemelor existente pot garanta realizarea unei producții medii de cereale de cel puțin 4 000 kg la hectar, superioară celei planificate.

Culturile tehnice vor continua să constituie o preocupare majoră, urmînd a se realiza producții sporice la: sfeclă de zahăr (8,8 mil. tone), floarea soarelui (1,1 mil. tone), soia (765 mii tone), în și cîneapă pentru fibră (575 mii tone). Se va trece

la cultivarea de către membrii cooperatori, țărani individuali și alți cetățeni, pe terenurile lor, a plantelor oleaginoase — floarea soarelui, rapită — precum și a sfeclii de zahăr, urmînd ca pe această cale să se asigure satelor, într-o măsură însemnată, cantitățile necesare de zahăr și ulei.

Producția legumelor de cîmp va ajunge la 5,2 milioane tone, iar cea a cartofilor de toamnă la 5,5 milioane tone, ca urmare a creșterii mai accentuate a randamentelor și folosirii judicioase a bazei tehnico-materiale pentru aceste culturi. Va continua acțiunea de concentrare și specializare a producției de legume, în care scop se vor organiza asolamente horticoale în cadrul consiliilor urce agroindustriale și se vor constitui ferme specializate. Începînd cu acest an se vor urmări asigurarea acoperirii din producție proprie a nevoilor fiecărui județ, obținerea de recolte timpurii și creșterea gradului de valorificare a legumelor, iar pentru o mai bună eșalonare a consumului — diversificarea sortimentului de legume, astfel ca pînă la 31 august să se obțină peste 65% din produsele prevăzute a fi livrate la fondul de stat.

În pomicultură și viticultură este prevăzut să se realizeze producții de 2 440 mii tone de fructe și respectiv 2 025 mii tone de struguri, în special prin obținerea unor recolte medii mai ridicate, ținînd seama de modernizările executate în ultimii ani. Noile plantații, indiferent de forma de proprietate, se vor realiza numai în masive, pe suprafețe compacte, iar în pomicultură, ele vor fi numai de tip intersiv și superintensiv.

Creșterea animalelor va constitui în continuare o orientare prioritară în strategia generală a intensificării producției agricole. Efectivele vor ajunge la sfîrșitul anului 1981 la 6,9 milioane de bovine, 13 milioane de porcine, 17,5 milioane de ovine și caprine și 60 milioane de păsări ouătoare. **Sporirea randamentelor pe animal și a greutății la sacrificare** constituie unica garanție a unor producții ridicate, care să conducă la îndeplinirea sarcinilor de livrare la fondul de stat și, implicit, la mărirea livrărilor de produse bogate în proteine. În acest an zootehnia va produce aproape 2,9 mil. tone de carne (greutate vie), 56,3 mil. hl de lapte de vacă, 42,5 mii tone de lînă și aproape 7,2 miliarde de ouă.

Realizarea sarcinilor de plan din zootehnie depinde și de asigurarea unei baze furajere îndestulătoare, ceea ce impune măsuri de îmbunătățire a structurilor culturilor, de creștere a producțiilor medii la hectar la culturile furajere și la paștile naturale, extinderea culturilor duble în principal pe suprafețele irigate, folosirea în mai mare măsură a furajelor grosiere și produselor secundare, sporindu-se valoarea lor nutritivă.

La obținerea nivelurilor de producție prevăzute va contribui asigurarea unei puternice baze tehnico-materiale. Astfel, în 1981, agricultura va fi dotată cu circa 14 300 de tractoare, 6 000 de combine autopropulsate de recoltat porumb, combine de recoltat sfeclă, mașini de recoltat cartofi, precum și cu alte mașini și utilaje agricole. Agricultura va primi cantități importante de îngrășămintele chimice cu azot, fosfor și potasiu (peste 1 700 mii tone) și pesticide (51 mii tone).

Dinamismul producției agricole necesită ca, paralel cu creșterea rolului consiliilor urce agroindustriale de stat și cooperatiste în accentuarea procesului de concentrare și integrare a producției agricole și de întărire a întreprinderilor agricole de stat și a cooperativelor agricole de producție, ca unități de bază ale agriculturii, să se acorde întregul sprijin gospodăriilor țărănești, care dispun încă de însemnate posibilități — în special în zootehnie — insuficient valorificate; prin mai buna organizare a activității acestora, ele vor putea contribui mai consistent la creșterea producției și sporirea livrărilor.

Anul 1981 va trebui să constituie un an de cotitură și în ceea ce privește eficiența economică din agricultură. Aplicarea autogestunii în toate unitățile, în condițiile îmbunătățirii prețurilor de producție, contractare și achiziții, impune o judicioasă corelare între venituri și cheltuieli, pentru a realiza echilibrul financiar care să prezinte certitudinea obținerii de beneficii cel puțin la nivelul sarcinilor stabilite prin plan. Toate unitățile au obligația să aplice tehnologiile recomandate, să întocmească deoze tehnico-economice pe baza normativelor elaborate, care vor cuprinde lucrările strict necesare realizării producțiilor planificate cu cheltuieli minime și de calitate ridicată, pentru a obține prețuri superioare și a realiza venituri cât mai mari. Unitățile cooperatiste, trecînd în scurt timp la autofinanțare, vor trebui să renunțe la primirea de credite — sau să le solicite numai la începutul anului, pînă la recoltarea și valorificarea producției. Măsurile complexe ce vor fi luate anul acesta vor crea condiții ca toate produsele să fie realizate cu o rentabilitate corespunzătoare și o eficiență sporită, asigurîndu-se echilibrul financiar și cadrul necesar ca în fiecare unitate să se respecte întru totul principiile noului mecanism economico-financiar.

Ovidiu POPESCU
M.A.I.A.

IMPLICAȚIILE ECONOMICE ȘI SOCIALE ALE EDUCAȚIEI NUTRIȚIONALE

TARA NOASTRĂ se înscrie printre primele țări ce au elaborat o politică nutrițională, sintetizată în legea 42 din 1975, care în articolul 1 consemnează: „În Republica Socialistă România dezvoltarea producției de bunuri alimentare, diversificarea sortimentelor, ridicarea valorii nutritive a acestora în vederea satisfacerii cerințelor de alimentație a populației, constituie o problemă de stat”.

Încă de la Conferința Națională a P.C.R., din anul 1972, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că, în perioada 1980-1990 se va asigura un consum alimentar la nivelul normelor fiziologice de consum, documentele de partid ulterioare stabilind măsuri concrete care marchează etape importante pentru atingerea acestui scop. Programul de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducerea a progresului tehnic în perioada 1981-1990 și direcțiile principale până în anul 2000 menționează: „În industria alimentară creșterea va fi orientată spre valorificarea integrală a materiilor prime agricole și realizarea de produse și preparate cu un conținut nutritiv care să asigure o alimentație rațională, corespunzătoare unor norme științifice fundamentate”.

Se poate spune deci că statul nostru are o politică nutrițională bine definită, care urmărește asigurarea satisfacerii nevoilor în condițiile realizării unei stări de sănătate optimă, pentru că este știut că supraalimentația stă la baza malnutrițiilor generatoare de boli metabolice grave. Consumul excesiv de alimente determină o risipă a produsului social și o creștere a morbidității cu implicații negative atât asupra individului cât și asupra societății.

Dar aplicarea unei politici alimentare corecte implică cunoașterea atitudinii individului față de aliment și modul de influențare a reacțiilor sale, respectiv un complex educațional bine organizat.

Într-un studiu aprofundat, Claude Thouvenot scoate în evidență complexitatea factorilor care determină deprinderile alimentare ale individului (fig. 1).

Este stabilit faptul că aceste deprinderi alimentare se fixează solid în comportamentul individual, neadaptându-se la condițiile concrete ale realității. Evoluția actuală a tehnicii a determinat, prin mecanizare și automatizare, prin ușurarea muncii fizice în general, o reducere a necesarului de energie, dar disponibilitățile crescînde de produse alimentare au favorizat depășirea consumului față de nevoi, ceea ce în termeni medicali se traduce prin obezitate, ateroscleroză, diabet, boli cardiovasculare etc.

Toate țările industrializate sînt preocupate de influența nefastă a alimentației incorecte asupra sănătății populației și de găsirea unor soluții de schimbare a deprinderilor greșite din alimentație.

Astfel, după studii îndelungate, Comisia pentru probleme de nutriție din cadrul Senatului american a elaborat noi recomandări de norme de consum alimentar la baza cărora stă principiul că una din sarcinile importante în condițiile vieții moderne o constituie lupta cu excesul de alimente care determină o serie de dereglări metabolice și dezvoltarea unor maladii. Aceste recomandări prevăd:

- evitarea excesului ponderal și a unui surplus de calorii care îl pot genera;

- creșterea consumului de glucide complexe (din cereale) și glucide din fructe și legume;

- diminuarea consumului de zahăr rafinat;

- diminuarea consumului total de grăsimi;

- diminuarea consumului de grăsimi saturate (de origine animală) și compensarea prin grăsimi polinesaturate (de origine vegetală);

- limitarea consumului de colesterol (unt, ou) la 0.3 g zi;

- limitarea consumului de sodiu la 5 g sare zi.

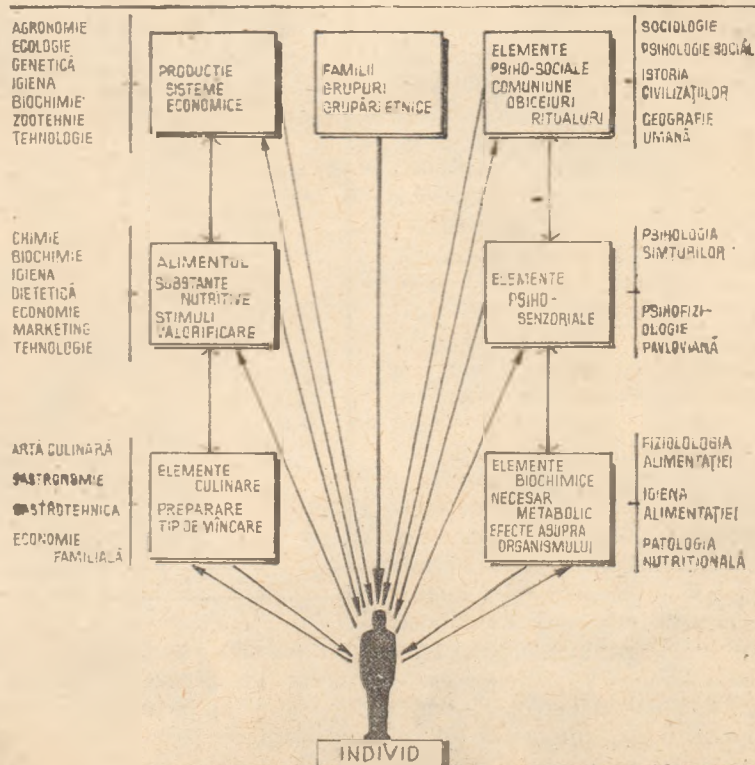
O evaluare globală efectuată la sfîrșitul anului 1977 estimează la 49 miliarde de dolari anual economiile potențiale pe care le-ar realiza populația americană pentru îngrijirea sănătății, ca urmare a introducerii unui regim alimentar corespunzător.

În țara noastră creșterea nivelului de trai și a veniturilor populației, concomitent cu dezvoltarea structurilor industriale și a agriculturii, favorizează creșterea consumului de produse alimentare și implicit o depășire a necesarului caloric. Concomitent, există o orientare spre consumarea produselor rafinate și concentrate, care deși sînt mai scumpe, paradoxal, au o valoare nutritivă mai mică în comparație cu produsele naturale și integrale și în consecință sînt mai puțin hrănitoare.

Astfel, există o preferință a majorității populației pentru piinea albă, care este mai plăcută la aspect față de piinea integrală, dar net inferioară din punct de vedere nutritiv; conținutul de vitamine al piinii scade odată cu creșterea gradului de alb, care din punct de vedere tehnic se exprimă prin micșorarea gradului de extracție al făinii. Ca urmare, piinea, care de mii de ani asigură necesarul de vitamine B al organismului, a devenit din ce în ce mai albă, dar cu aport nutritiv mai scăzut. Și toate acestea, printr-un consum de energie și cheltuieli sporite mînte să satisfacă preferințe de natură psiho-senzorială și nu necesarul nutrițional, calitatea esențială a unui aliment.

Solicitarea pentru produse alimentare rafinate a dus la eliminarea celulozei din rația zilnică, însă în prezent se constată că lipsa acesteia de-

Fig. nr. 1

termină creșterea riscului pentru bolile cardiovasculare, obezitate și cancerul colonului. Din aceste motive se fac cercetări intense de obținere a unor produse cu conținut normal de celuloză, sau de introducere a celulozei în produsele din care ea a fost eliminată.

Avem o preferință pentru produsele dulci, fapt evidențiat prin creșterea continuă a consumului de zahăr pe cap de locuitor. Nu de mult, nutriționistul englez Iudkin a publicat un aspru rechizitoriu la adresa zahărului, sub titlul „Azb. pur... ucigător“, incriminându-l de a fi responsabil de creșterea procentului de boli cardiovasculare. Multe cercetări ale nutriției confirmă această acuzație.

Una din caracteristicile alimentației actuale este tendința de a se utiliza o proporție din ce în ce mai mare de preparate din carne și brânzeturi maturate, produse care reprezintă baza micului dejun și, în multe cazuri, a cînei. Aceste alimente au, însă, un conținut relativ ridicat de sare, or, studii de specialitate, demonstrează că morbiditatea unor populații este cu atât mai mare, cu cât adaosul de sare în dietă este mărit. Așadar, un consum excesiv de produse alimentare care aduc o cantitate suplimentară de energie peste necesarul fiziologic, alegerea alimentelor în primul rînd după calitățile senzoriale și mai puțin după cele nutriționale, preferința pentru produsele cu grad înalt de prelucrare, reprezintă elementele principale ale tendinței alimentației actuale și sînt rezultatul unor deprinderi alimentare greșite, ale unei educații nutriționale defectuoase sau mai bine-zis a lipsei acestei educații.

Trebuie să recunoaștem că, dacă există o preocupare dominantă pentru educația estetică, tehnică, etică, educația nutrițională, de care depinde, în mare măsură, starea de sănătate a individului, a națiunii, potențialul de muncă al țării, este accidentală. Această situație a putut fi pusă în evidență și printr-o anchetă de nutriție efectuată la disciplina „Bazele alimentației“ în cadrul Universității din Galați, în rîndul studenților. Rezultatele anchetei sînt concludente, pentru că se referă la un segment de populație cu o cultură generală formată, provenită din diferite zone ale țării. Ancheta a scos în evidență existența unor deprinderi alimentare greșite, pentru un număr mare al subiecților luați în studiu: preferința pentru alimente prăjite, picante, dulci, sărate, neagreerea preparatelor cu legume, a laptelui și produselor lactate proaspete. Așadar, chiar în rîndul populației cu o cultură formată există o lipsă de educație nutrițională. Efectul pozitiv al informării rezultă din faptul că studenții Facultății de tehnologia și chimia produselor alimentare au demonstrat preferințe mai raționale în comparație cu studenții Facultății de mecanică. Există deci o carență în complexul educațional referitor la o problemă care nu poate fi considerată minoră: nutriția. Această deficiență se referă atît la nivelul celor care sînt responsabili de dirijarea

alimentației, de producerea și desfacerea bunurilor alimentare, dar mai ales în rîndul consumatorilor.

Pentru a avea rezultate optime în domeniul alimentației populației este necesar să se așigure la ambele nivele cunoștințe minime de alimentație rațională pentru a perfecționa continuu oferta de astfel de produse pe piață și totodată în scopul formării la întreaga populație a țării a unor deprinderi corecte, în concordanță cu viața actuală.

O astfel de acțiune ar conduce la efecte pozitive atît sub aspect social cît și economic. Social, deoarece necunoașterea principiilor unei alimentații echilibrate este responsabilă de numărul mare de maladii înregistrate în prezent; economic, deoarece, în afara faptului că consumul nerațional de produse alimentare afectează sănătatea și implicit vigoarea forței de muncă, are ca efect imediat consumul excesiv, la o grupă destul de mare de consumatori, a unor alimente care astfel sînt scoase din circuitul economic și folosite nu pentru a întreține viața, ci pentru a o dereglă. Într-o serie de țări (S.U.A., Franța, R.D.G.) în care au fost semnalate, încă cu mulți ani în urmă, deprinderi alimentare greșite, în neconcordanță cu necesarul fiziologic, s-au aplicat programe complexe de educație nutrițională, care prevăd ca informarea în acest domeniu să fie inclusă la toate nivelele educației. Un astfel de program, elaborat în S.U.A. menționează:

— educația nutrițională constituie o cerință fundamentală în toate școlile elementare și superioare. Toți învățătorii sînt instruiți în problemele nutri-

Altele 25%	Altele 5%
	Proaspăt 14%
Nutriție 2%	Nutriție 20%
Pret 23%	Pret 15%
Aromă 50%	Aromă 33%
1965	1976

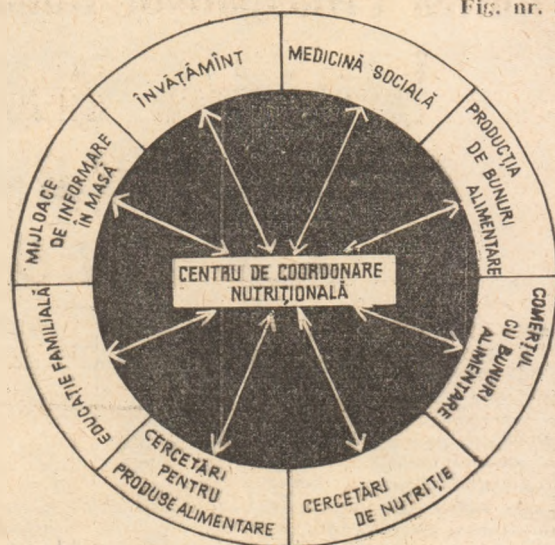
Fig. nr. 2

Evoluția criteriilor de alegere a alimentelor (S.U.A.)

ției, iar în institute și universități există cursuri speciale de nutriție;

— atît în învățămîntul universitar cît și în cel postuniversitar se organizează cursuri permanente de nutriție;

Fig. nr. 3

— este organizată o permanentă informare asupra nutriției, prin toate mijloacele adresate marelui public. Se constată rolul important acordat școlii, ca principal sistem de educație științifică, în care se pot forma și deprinderi de alimentație rațională ce rămîn pentru toată viața în obișnuințele individului.

Rezultatele acestor acțiuni au fost comunicate în S.U.A., în anul 1977 și ele evidențiază o esențială modificare a criteriilor de selecționare a alimentelor (fig. 2).

Procentul persoanelor care aleg produsul alimentar în funcție de valoarea nutritivă a crescut de la 2%, cît era în 1965, la 20% în 1976. Efectul acestei opțiuni se reflectă în faptul că mortalitatea prin hemoragii cerebrale la zece mii de locuitori s-a redus de la 124 cît era în 1963, la 54 în 1976, iar infarctul de miocard a scăzut și el cu 2,5% pe an.

Rezultă deci că printr-o susținută activitate de educație și informație nutrițională, efectuată prin cele mai diverse mijloace și care se adresează întregii populații a țării există posibilitatea de a schimba optica de apreciere, de selectare și de utilizare a alimentului, nu după criteriul afectiv, cum se face, în prezent, ci după cel nutrițional, cu implicații sociale și economice mari la nivelul întregii țări. Pentru aceasta este necesar un efort complex, competent și consecvent ce implică o participare a tuturor factorilor de răspundere într-un efort conjugat, sub coordonarea unui centru nutrițional care să elaboreze o politică și o strategie nutrițională adecvată condițiilor specifice din țara noastră (fig. 3).

Stabilirea responsabilităților pentru fiecare sector care participă la realizarea unei educații nutriționale reprezintă o problemă de primă urgență în vederea transpunerii în practică a indicațiilor conducerii superioare de partid și de stat privind promovarea unei alimentații raționale.

Rodica SEGAL
Universitatea Galați

Unirea Principatelor Române, 24 Ianuarie 1859 – 24 Ianuarie 1981

Înfăptuirea idealurilor de unitate, libertate și dreptate socială ale poporului

ANIVERSAREA a 122 de ani de la înfăptuirea Unirii Principatelor Române creează prilejul de a evidenția, încă o dată, faptul că una din coordonatele fundamentale ale delungatei și zbuciumatei istorii a poporului nostru o constituie conștiința unității naționale. Înrădăcinată adinc în mase devenită o puternică forță morală, conștiința unității, libertății și dreptății sociale a străbătut veacurile, așezându-se ca traic pivot de susținere a edificii naționale.

În cadrul acestui amplu și neîntrerupt proces, Unirea din 1859 a reprezentat un moment istoric de importanță crucială în viața poporului român, marcând intrarea țării noastre într-o nouă etapă a evoluției ei, ridicând pe o treaptă superioară lupta de eliberare națională, mișcarea revoluționară a maselor muncitoare pentru drepturi și libertăți sociale. „Victorie remarcabilă a maselor de țărani, meșteșugari, lucrători și țirgoveți — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu —, Unirea Principatelor a reprezentat actul care a pus bazele statului național român modern”.

Unirea Principatelor, reformele ce i-au urmat, întărind forța economică, politică și militară a statului român, au constituit premisa puternică pentru cucerirea independenței naționale în anul 1877, implicat pentru Unirea cea mare din 1918, când s-a încheiat procesul firesc de formare a statului național unitar român, proces îndelungat și marcat de numeroase obstacole. În acest context, pe bună dreptate, tovarășul Nicolae Ceaușescu accentua că, „fără unire, fără proclamarea independenței de stat, însăși ființa națională și dezvoltarea poporului român, a națiunii noastre nu ar fi fost posibile”.

Dacă avem însă în vedere că în ciuda vicisitudinilor istoriei, legăturile economice dintre țările române nu au încetat nici o clipă să se dezvolte, dacă avem în vedere impresionanta unitate de limbă, de cultură, de port a românilor, indiferent de granițele vremelnice care îi despărțeau, înțelegem că ei, de fapt, au fost și s-au simțit uniți dintotdeauna și în orice condiții. „Domenia străină, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu a reușit să înăbușe ideea de libertate a poporului, să stingă puternica sa dorință de unitate. Greutățile și suferințele nu făceau decât să aprindă și mai puternic flacăra luptei pentru închegarea națiunii, să întărească sentimentul patriotismului, al demnității naționale. Ideile comunității naționale au însuflețit poporul, i-au înzecit forțele în lupta pentru apărarea și propășirea patriei”.

Practic, lupta poporului român pentru unitate a fost întotdeauna asociată cu lupta pentru independența națională și pentru dreptate socială. În egală măsură, încă de la apariția sa, mișcarea muncitorească a fost prezentă în momentele notabile ale istoriei poporului român, partidul clasei muncitoare înscriind ca unul din telurile importante ale programului său revoluționar înfăptuirea unității noastre de stat. Ca urmare, ei a imprimat luptei proletariatului român un pronunțat caracter patriotic, ceea ce a contribuit la crearea climatului politic și spiritual propice unirii eforturilor maselor muncitoare, pentru promovarea intereselor sociale și naționale. Odată cu făurirea sa, în 1921, P.C.R. și-a asumat misiunea de a asigura realizarea deplină a marilor aspirații pentru dreptate și libertate ale poporului, de a desfășura o necontenită luptă pentru a apăra independența și suveranitatea patriei noastre.

De aceea, epoca de la 1918 pînă la 23 August 1944 a fost jalonată de nenumărate bătălii de clasă purtate de oamenii muncii sub conducerea P.C.R. împotriva exploatării, dominației capitalului străin, pentru dreptate și independență națională, împotriva pericolului grav pe care îl reprezenta fascismul pentru destinele poporului român. Revoluția de eliberare națională și socială declanșată prin insurecția din august 1944, construirea societății socialiste au ridicat pe noi culmi de strălucire lupta necurmată a clasei muncitoare, a întregului popor român sub conducerea P.C.R., pentru înfăptuirea deplină a unității naționale.

Socialismul, orinduirea deplinei și realei unități a poporului

ODATĂ cu edificarea orinduirii socialiste, cu dispariția claselor antagoniste, cu afirmarea comunității intereselor funda-

mentale ale tuturor claselor și categoriilor sociale, ca urmare a calității comune tuturor oamenilor muncii de proprietari, producători și beneficiari, este inaugurată o nouă epocă în dezvoltarea națiunii, în dezvoltarea și întărirea unității ei, unitate care capătă un conținut nou, o nouă și indestructibilă țară. „Putem spune cu deplină satisfacție — arăta secretarul general al partidului — că în condițiile socialismului s-au asigurat consolidarea și creșterea fără precedent a forței statului național unitar, realizarea adevăratei unități sociale și politice a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor, pe baza aceluiași interes și aspirații supreme, a dreptului de a fi deplin stăpîn pe destinele sale, de a-și făuri în mod conștient viitorul liber, socialist, comunist”.

Evident, tocmai transformările adinici petrecute în structura societății românești, în fizionomia și profilul claselor sociale și în raporturile dintre ele, ca urmare a dezvoltării puternice a forțelor de producție, a schimbărilor revoluționare petrecute în relațiile de producție, contribuie plenar la realizarea deplină a unității socialiste a întregului nostru popor.

Clasa muncitoare, clasa cea mai revoluționară, cea mai înaintată a societății își indeplinește cu cinste, în dubla ei calitate, misiunea istorică în conducerea edificării noii orinduirii sociale în România. Rolul esențial al muncitorimii în societatea noastră este determinat și de faptul că ea este legată de mijloacele de producție cele mai avansate, de tehnica modernă, de activitatea de aplicare în viață a cuceririlor revoluției științifice.

Importante procese calitative s-au petrecut, de asemenea, în rândurile țărănimii, care, în urma trecerii la agricultura cooperatistă socialistă, a devenit o clasă nouă, omogenă, radical deosebită de cea din trecut. Acționînd în strînsă alianță cu clasa muncitoare, țărănimea ocupă un loc important în producția de bunuri materiale, în sporirea venitului național, în înfăptuirea operei de construcție socialistă. Profunde transformări a cunoscut, de asemenea, intelectualitatea, care provenind în cea mai mare parte din rândurile clasei muncitoare și țărănimii, este strîns legată de popor, joacă un rol din ce în ce mai însemnat în activitatea economico-socială, în viața întregii societăți.

În procesul edificării societății socialiste multilateral dezvoltate pe măsura dezvoltării forțelor de producție și perfecționării relațiilor de producție, al creșterii nivelului de cunoștințe și calificare al oamenilor muncii, al mecanizării și chimizării complexe a producției agricole, al urbanizării satelor, asistăm la dispariția treptată a deosebirilor esențiale dintre munca fizică și intelectuală, dintre munca agricolă și cea industrială, a deosebirilor dintre sat și oraș, la un proces tot mai accentuat de omogenizare a societății noastre, cu implicații puternic pozitive asupra întăririi unității noastre socialiste.

Un rol important în dezvoltarea și întărirea unității socialiste a poporului îl au rezolvarea problemei naționale, asigurarea condițiilor materiale și spirituale, a deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor patriei, indiferent de naționalitate. Această politică își găsește expresia, în primul rînd, în ritmul înalt de dezvoltare economico-socială a tuturor județelor, inclusiv a celor în care, alături de români, trăiesc oameni ai muncii aparținînd altor naționalități. Odată cu aceasta au fost asigurate dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului și lărgirea bazei materiale a activității cultural-artistice în limbile naționalităților din țara noastră. Naționalitățile conlocuitoare participă activ la viața politică, la activitatea de conducere a societății, în organele partidului, în Marea Adunare Națională, în organismele centrale de stat, în consiliile populare, la toate nivelurile.

Constituirea în 1968 a consiliilor oamenilor muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare a creat cadrul organizatoric adecvat pentru intensificarea activității social-politice a acestora, dezvoltarea democrației socialiste, manifestarea plenară a drepturilor și libertăților cetățenești. Ele contribuie la stimularea creației științifice, artistice, literare, a naționalităților conlocuitoare în limba maternă în strînsă unitate cu dezvoltarea creației poporului român, cu progresul spiritual socialist al patriei comune.

Partidul comunist, centrul vital în jurul căruia se unesc toate energiile poporului

NUCLEUL, forța centrală în jurul căreia se structurează unitatea din ce în ce mai puternică a poporului nostru o constituie partidul comunist în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Mai mult ca oricând, astăzi, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, sînt convinși că toate marile noastre victorii sînt indisolubil legate de conducerea societății noastre de către partid, de activitatea neobosită, plină de abnegație, de dăruire față de interesele patriei și poporului său, desfășurată la conducerea partidului și a statului de către tovarășul Nicolae Ceaușescu. Inestimabila sa contribuție la elaborarea documentelor celui de-al XII-lea Congres al partidului, a strategiei progresului multilateral al României socialiste, a politicii ei internaționale de pace și colaborare este considerată de întreaga noastră națiune o cheazășie fermă că obiectivele pe care ni le propunem sînt deplin realiste, că ele vor fi realizate printr-o muncă unită, întocmai, ridicînd astfel, pe noi culmi ale civilizației și bunăstării patriei noastre socialiste. Astfel, exercitarea de către Partidul Comunist Român a rolului de forță politică conducătoare a națiunii noastre socialiste, asigurînd unirea energiilor creatoare ale întregului popor, reprezintă o condiție a înaintării ferme spre comunism, contribuie la dezvoltarea armonioasă a națiunii noastre socialiste.

Reprezentînd deci nucleul în jurul căruia gravitează întreaga activitate socială și de la care radiază energia ce pune în mișcare și asigură funcționarea întregului angrenaj al orînduirii socialiste, Partidul Comunist Român îndeplinește rolul de centru vital al întregului nostru sistem social. „Partidul — releva tovarășul Nicolae Ceaușescu — se afirmă tot mai puternic ca centru vital al întregii națiuni, de la care emană gîndirea cutezătoare menită să asigure transformarea revoluționară a societății, forță ce însuflește toate energiile creatoare și pune în valoare geniul întregului popor român, deschizînd patriei minunate perspective de progres și civilizație”.

Întărirea rolului conducător al partidului se realizează în etapa actuală prin integrarea sa tot mai organică în activitatea și viața întregii societăți, prin împletirea tot mai strînsă a activității sale cu aceea a maselor largi.

Faptul că în prezent partidul numără peste 3 000 000 membri din rîndul celor mai buni muncitori, țărani și intelectuali, ceea ce reprezintă circa 19 la sută din populația majoră și peste 28 la sută din populația activă, că în unitățile economice și sociale, la orașe și sate își desfășoară activitatea peste 7 000 de organizații de partid conduse de comitete și circa 60 000 organizații de bază, constituie tot atîtea temeiuri ale creșterii continue a rolului P.C.R. de forță politică conducătoare în statul nostru socialist. Așa cum sublinia, recent, la Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii, tovarășul Nicolae Ceaușescu „Rolul de conducător al partidului nu constituie o noțiune abstractă, o lozincă de zile mari, ci trebuie să se materializeze în activitatea de zi cu zi a fiecărei organizații, a fiecărui comitet de partid, a fiecărui comunist... Intrînd în partidul revoluționar de avangardă al clasei muncitoare, comuniștii s-au angajat în mod conștient, benevol, să lupte pentru victoria socialismului și comunismului în România, pentru bunăstarea și fericirea poporului, pentru independența și suveranitatea patriei, pentru pace și colaborare internațională”.

Unitatea socialistă a întregului popor român se consolidează și prin continua dezvoltare a conștiinței socialiste, pe baza înrădăcinării trainice a concepției științifice despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric — și a însușirii pe scară largă a principiilor și normelor eticii noi.

Dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii este și o condiție a desfășurării cu succes a procesului de adîncire continuă a democrației socialiste, proces căruia partidul nostru, secretarul său general îi acordă întreaga atenție, plecînd de la premisa că participarea tuturor cetățenilor la conducerea societății, la făurirea conștientă de către ei a propriului lor viitor, constituie o cerință hotărîtoare a edificării noii orînduirii. Adîncirea democrației socialiste, dreptul plenar al fiecărui cetățean de a fi un participant activ la luarea deciziilor, de la nivelul comunității în care muncește și trăiește pînă la nivelul economiei naționale și al întregii societăți, unanimitatea populară care se manifestă în acest domeniu, constituie nu numai o reflectare a unității națiunii noastre, ci și un puternic factor de întărire a ei în continuare.

Realizarea unui sistem unitar de conducere a țării de către popor și pentru popor, a unei democrații economice și sociale de tip nou care asigură valorificarea largă a inițiativei, experienței și capacității de creație a maselor în înfăptuirea operei de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, reprezintă un succes deosebit al politicii partidului nostru. Esen-

țial pentru viața politică din țara noastră este faptul că democrația reprezentativă se îmbină organic cu dezvoltarea democrației directe, în cadrul căreia masele își spun cuvîntul asupra problemelor fundamentale ale dezvoltării țării în mod direct și nemijlocit. A devenit o practică permanentă ca în dezbaterile fiecărui proiect de lege să fie larg antrenată opinia publică — forma finală a legilor supuse dezbaterii în Marea Adunare Națională însumînd propunerile și amendamentele judicioase făcute cu aceste prilejuri.

În numeroasele întîlniri de lucru ale secretarului general al partidului cu oameni ai muncii, cu specialiști din diverse ramuri, se întreprinde o analiză aprofundată a problemelor ce se ridică în procesul construcției socialiste. Elocvente în acest sens, sînt vizitele efectuate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu alți conducători de partid și de stat, încă din primele zile ale acestui an în județele Timiș și Brașov, precum și ședința de lucru pe probleme de agricultură de la Brașov, ca și Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii, prilejuri cu care s-a făcut o amplă analiză a modului cum s-a realizat cîincinalul recent încheiat și a măsurilor ce se impun pentru desfășurarea în bune condiții a activității în anul de debut al noii etape de dezvoltare a patriei, cîincinalul 1981—1985.

Acționîndu-se pe linia perfecționării cadrului de participare plenară a oamenilor muncii la conducerea societății, la atragerea lor la dezbaterile și adoptarea celor mai importante hotărîri privind dezvoltarea economico-socială a țării, politica internațională de pace și colaborare a României, au fost instituționalizate noi forumuri naționale, s-au creat noi organisme cu caracter permanent, cum sînt Congresul consiliilor populare, Camera legislativă a consiliilor populare, Congresul educației politice și culturii socialiste, Congresul consiliilor oamenilor muncii și Consiliul Național al Agriculturii, Congresul consiliilor oamenilor muncii și Consiliul Național al Oamenilor Muncii. Concomitent, au fost adoptate noi măsuri pentru creșterea rolului consiliilor oamenilor muncii și a adunărilor generale în conducerea întreprinderilor și unităților economice.

Largi implicații asupra procesului de întărire a unității națiunii noastre socialiste, pentru dezvoltarea coeziunii sale o are activitatea Frontului Democrației și Unității Socialiste, creat la sfîrșitul anului 1968 din inițiativa partidului, ca organism politic permanent cu caracter reprezentativ, consfințînd din punct de vedere organizatoric omogenitatea politică a societății și sociale ce compun națiunea noastră socialistă.

Propunerile făcute la sfîrșitul anului 1979 de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu privire la creșterea rolului acestui organism în viața social-politică a României și îmbunătățirea organizării sale, precum și adoptarea denumirii la cel de al II-lea Congres al său din ianuarie 1980 de Front al Democrației și Unității Socialiste — potrivit noii etape pe care o străbatem, de aprofundare a democrației socialiste — s-au inserat armonios în viziunea creatoare a P.C.R. asupra permanenței dezvoltării democratice a societății românești, asupra importanței participării întregului popor la înfăptuirea viitorului comunist al patriei, potrivit aspirațiilor și năzuințelor sale, a cimentării unității depline a poporului nostru, pentru înflorirea națiunii noastre socialiste. Referindu-se la această concepție, în recenta sa cuvîntare la Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că „În cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul popor, acționează sub conducerea politică a partidului nostru comunist, într-o deplină unitate, asigurînd înfăptuirea neabătută a politicii interne și externe a partidului. Tocmai această unitate a întregului nostru popor constituie garanția înaintării ferme a patriei noastre pe drumul luminos al socialismului și comunismului, al bunăstării și fericirii”.

Pe deplin conștienți de acest adevăr, de faptul că toate marile succese pe care le-am dobîndit sînt rodul acțiunii unite a poporului sub conducerea partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, toți oamenii muncii din țara noastră își manifestă, la acest început de cîincinal, hotărîrea fermă de a face totul pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor stabilite de Congresul al XII-lea al partidului, a obiectivului fundamental al acestor ani — ridicarea României la nivelul unei țări socialiste mediu dezvoltate. În cursul întîlnirilor avute cu secretarul general al partidului cu prilejul vizitelor sale de lucru, în mesaje de felicitare pe care i le adresează cu prilejul zilei sale de naștere, oameni ai muncii din întreaga țară, români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități, muncitori, țărani, intelectuali, într-o deplină și de nezdruincat unitate își exprimă adevărată și atașamentul față de partid, de secretarul său general, de politica înțeleaptă pe care o promovează, convinși că în această unitate, în întărirea ei neîncetată, se află, ca și pînă acum, izvorul succeselor noastre viitoare.

Gh. TUDOR

În dezbateră specialiştilor

CARACTERISTICI ALE AUTOGESTIUNII ECONOMICO-FINANCIARE A ÎNTRINDERILOR (III)

Perfecţionarea evidenţei şi controlului activităţii economice

CONDUCEREA, ORGANIZAREA şi desfăşurarea conştient-dirişată, planificată, a vieţii economico-sociale la macro şi microscară sînt de neconceput fără un sistem unitar şi eficient de evidenţă şi control. „Evidenţă şi control, iată — spunea V. I. Lenin — lucrul principal necesar pentru „organizarea”, pentru buna funcţionare a societăţii comuniste în prima ei fază”⁹⁾. Aplicarea eficientă a noului mecanism economic-financiar, consolidarea autogestiei, perfecţionarea autoconducerii muncitoreşti impun cu necesitate obiectivă perfecţionarea permanentă a sistemului de evidenţă şi control şi creşterea eficienţei lor. „Odată cu perfecţionarea organizării şi conducerii economiei naţionale, cu lărgirea atribuţiilor centralelor şi întreprinderilor — sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu — este necesară... îmbunătăţirea controlului economic financiar”¹⁰⁾.

Stadiul actual al dezvoltării economico-sociale ridică în faţa evidenţei şi controlului probleme şi sarcini noi, care amplifică şi îmbogăţesc funcţiile lor în cadrul ciclului conducerii ştiinţifice a vieţii economico-sociale. Fără a intra în detalii, menţionăm că activitatea de control este chemată să contribuie la :

- a. cunoaşterea „temeinică a modului cum se aplică — în absolut toate sectoarele şi domeniile de activitate — legile şi hotărârile de partid şi de stat...”¹¹⁾ ;
- b. cunoaşterea exactă şi verificarea modului în care unităţile economice gospodăresc mijloacele materiale şi financiare de care dispun ;
- c. prevenirea abaterilor şi încălcării legilor, normativelor şi normelor de conducere, organizare şi desfăşurare normală a activităţii economico-sociale ;
- d. dezvăluirea eventualelor abateri de la legislaţia în vigoare, a celor care se fac vinovaţi şi stabilirea modalităţilor de recuperare a pagubelor şi de corectare şi îmbunătăţire a activităţii. Sarcina controlului — spunea V. I. Lenin — „nu este sau nu este atât «de a prinde», «de a stabili culpabilităţi»... cît de a şti să îndrepte lucrurile. Ca să ştii să îndrepti trebuie, în primul rînd, să studiezi şi să cunoşti organizarea muncii în cutare instituţie, întreprindere, secţie etc. ; în al doilea rînd, să oprezi la timp schimbările practice necesare, să le transpui în fapt”¹²⁾ ;

e. sprijinirea concretă, efectivă a întreprinderilor în rezolvarea problemelor cu care se confruntă acestea în activitatea de îndeplinire şi depăşire a prevederilor de plan ;

f. întărirea ordinii, a disciplinei în muncă, de plan şi financiară dezvoltarea responsabilităţii şi răspunderii personale şi colective. Aşa cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu, „nimeni nu poate pretinde că autonomia şi atribuţiile înseamnă folosirea banilor societăţii, a avuţiei naţionale fără control şi fără aprobare. Trebuie să înţelegem că mijloacele de care dispune societatea sînt unice şi trebuie folosite într-o direcţie unică şi nu putem lăsa la dispoziţia fiecăruia să le cheltuiască cum doreşte. Mijloacele generale ale societăţii trebuie administrate în mod unitar...”¹³⁾ ;

g. îmbunătăţirea fundamentării ştiinţifice a deciziilor, ridicarea nivelului calitativ al conducerii şi organizării activităţii

economice. „Conducerea ştiinţifică — preciza tovarăşul Nicolae Ceauşescu — cere, într-adevăr, o evidenţă simplă şi clară, dar în stare să asigure cunoaşterea precisă a realităţii, o evidenţă sîrictă şi un control riguros... Pentru a conduce sînt necesare un control sistematic şi o bună evidenţă. De fapt, în toate orînduirile sociale s-a făcut simţită nevoia controlului şi a evidenţei, realizate, desigur, în raport cu dezvoltarea pe care au cunoscut-o în perioada respectivă forţele de producţie, societatea în general. Cu atît mai mult astăzi, în condiţiile uriaşului progres al tehnicii, ca rezultat al revoluţiei ştiinţifice moderne şi ale complexităţii crescînde a sarcinilor ce se pun în opera de edificare a socialismului, problema controlului şi a evidenţei devine esenţială pentru a realiza o conducere adecvată, cu rezultate bune a activităţii economico-sociale”¹⁴⁾.

h. Creşterea eficienţei activităţii întreprinderilor şi întărirea autogestiei lor economico-financiare. Criteriul suprem care trebuie să primeze în activitatea organelor de control este gospodărirea raţională a resurselor economiei naţionale, asigurarea ca toate fondurile materiale şi băneşti să contribuie la dezvoltarea şi înflorirea continuă a economiei naţionale şi a unităţilor sale componente — întreprinderile, centralele şi celelalte unităţi economice.

Îndeplinirea acestor funcţii, amplificate şi îmbogăţite în conţinut, impune cu necesitate ca în domeniul evidenţei şi al controlului să se acţioneze, înainte de toate, în următoarele direcţii :

1 Extinderea sferei evidenţei şi controlului. Acestea trebuie să cuprindă întreaga mişcare a patrimoniului unităţilor economice, toate procesele pe care le parcurg şi metamorfozele pe care le suferă fondurile întreprinderii, toate compartimentele de activitate, toţi participanţii la conducerea, organizarea şi desfăşurarea activităţii economico-sociale.

2 Asigurarea unei frecvenţe optime a controlului.

3 Îmbunătăţirea organizării evidenţei şi controlului. În acest scop, se impune o îndrumare şi coordonare unitară a sistemului de evidenţă — evidenţa statistică, contabilă şi tehnico-operativă şi a controlului muncitoresc, financiar-bancar, a celorlalte forme de control, mai buna lor coordonare în timp şi spaţiu, pentru a asigura eliminarea suprapunerilor, excesul de control, pe de o parte, şi cunoaşterea exactă în fiecare moment a situaţiei economice a întreprinderilor.

4 Ridicarea nivelului calitativ al conţinutului evidenţei şi activităţii de control. În acest scop, se cer continuate cu mai multă consecvenţă preocupările pentru creşterea gradului de calificare al întregului personal însărcinat cu funcţii de control, dezvoltarea spiritului de responsabilitate, a exigenţei şi conştiinţei înaintate ale acestuia. În acelaşi timp, este necesară îmbunătăţirea conţinutului activităţii de control. Controlul nu trebuie să se reducă la simpla constatare, înregistrare şi eventuala raportare a celor constatate. Aşa cum indica secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, „controlul trebuie să contribuie la soluţionarea problemelor din domeniul respectiv de activitate — să nu fie deci o inspecţie formală, ci să se soldeze cu măsuri concrete pentru îmbunătăţirea muncii”¹⁵⁾. Manifestările de formalism, de superficialitate alterează conţinutul activităţii de control, îi diminuează rolul şi funcţiile sale şi, în ultimă instanţă, afectează negativ atmosfera existentă în colectivul de producţie şi întreaga activitate a acestuia. Înlăturarea acestor manifestări negative presupune în mod obligatoriu asigurarea unei evidenţe, revizii şi verificări clare şi complete, înlăturarea caracterului narativ-descriptiv al unor controale şi efectuarea unor analize cît mai profunde, care să pună în lumină cauzele reale şi concrete ale neajunsurilor, factorii care poartă răspunderea,

prof. dr. Aurel NEGUCIOIU

(Continuare în pagina 24)

⁹⁾ V. I. Lenin, Opere complete, vol. 33, Ed. politică, Bucureşti, 1964, p. 100.

¹⁰⁾ Nicolae Ceauşescu, România pe drumul construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate, vol. 6, Ed. politică, Bucureşti, 1972, p. 906.

¹¹⁾ Nicolae Ceauşescu, România pe drumul construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate, vol. 7, Ed. politică, Bucureşti, 1973, p. 47.

¹²⁾ V. I. Lenin, Opere complete, vol. 14, Ed. politică, Bucureşti, 1967, p. 167.

¹³⁾ Nicolae Ceauşescu, România pe drumul construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate, vol. 9, Ed. politică, Bucureşti, 1974, p. 632.

¹⁴⁾ Nicolae Ceauşescu, România pe drumul construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate, vol. 7, Ed. politică, Bucureşti, p. 46-47.

¹⁵⁾ Nicolae Ceauşescu, România pe drumul construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate, vol. 7, Ed. politică, Bucureşti, p. 47 (sublinierile ne aparţin, A.N.).

TIMP de peste un secol și jumătate, din perioada lui D. Ricardo (1772-1823) și pînă în perioada postbelică, literatura economică privind comerțul internațional a fost dominată de teoria costurilor comparative de producție și a avantajelor comparative (relative). Au apărut succesiv formulări dintre cele mai diverse, de la cea inițială clasică, a lui Ricardo-Torrens (1808, 1815, 1817), la cea a lui J. St. Mill (1806-1873), apoi la formulările economiștilor subiectiviști-marginaliști (care s-au denumit în mod eufemistic „neoclasici”), mai ales V. Pareto și A. Marshall, în sfîrșit, la formulările neomarginaliste din perioada interbelică, mai ales cea datorată lui E. Heckscher și B. Ohlin, precum și lui G. Haberler, sintetizate și completate de P. A. Samuelson la sfîrșitul perioadei interbelice și începutul perioadei postbelice (cunoscută sub denumirea generală de teoria burgheză standard asupra comerțului internațional).

Teoria costurilor comparative de producție a fost deseori criticată în decursul acestui îndelungat interval de timp. Fie datorită unor curențe metodologice și de structură (K. Marx); fie datorită concluziilor ei practice - promovind politica comercială a liberului schimb - inacceptabilă pentru burghezia națională din țările care au pornit ceva mai tirziu pe calea dezvoltării capitaliste (vezi, de exemplu, la F. List, H. Ch. Carey, B. P. Hașdeu, A. D. Xenopol); mai recent, în perioada interbelică, ea a fost atacată pentru ambele motive semnalate mai sus (M. Manoilescu), ca și pentru lipsa ei de realism (J. M. Keynes). Cu toate acestea, respectiva concepție s-a menținut pe poziția de teorie dominantă și ea continuă să dețină acest loc și în momentul de față în cursurile și manualele tradiționale din universitățile occidentale de orientare conservatoare.*)

După o istorie atît de glorioasă (chiar dacă, de cele mai multe ori, este vorba numai de o glorie aparentă), se impun în mod normal două întrebări elementare în legătură cu destinul istoric al acestei teorii: care este statutul actual al teoriei costurilor comparative de producție și ce se poate spune despre conținutul intrin-

Limite ale principiului avantajului relativ în comerțul internațional (I)

sec al acestei teorii, despre valențele și curențele ei cognitive, pornind tocmai de la o anumită stare în care se găsește gândirea economică în ansamblu. Răspunsurile la aceste întrebări ar putea facilita unele concluzii privind valoarea cognitivă și operațională a acestei teorii, măsura în care ea poate continua să fie un instrument eficient de cunoaștere științifică a practicii actuale din domeniul comerțului internațional și o bază temeinică pentru motivarea deciziilor de politică economică comercială la scară națională și internațională. Ceea ce poate spune, deci, despre fiecare din aceste chestiuni?

La începutul perioadei postbelice a fost reafirmat principiul avantajelor comparative (relative) de către P. A. Samuelson, ca principiu universal valabil și inatacabil, ca „lege”. Această viziune absolutizantă poate fi întinșată și în „Introducerea” pe care o scrie P. A. Samuelson pentru volumul „Relații economice internaționale”, care reunește principalele comunicări de la cel de-al III-lea Congres al Asociației Internaționale a Economiștilor (desfășurat la Montreal în 1968); economistul amintit subliniază astfel că un exemplu de „propozițiune adevărată” este „teoria ricardiană a avantajului comparativ, care demonstrează că două țări cîștigă în mod reciproc din comerț, chiar dacă productivitatea uneia dintre ele este superioară - sau inferioară - față de cealaltă parte pentru toate produsele”.

Chiar în primul deceniu al perioadei postbelice, au început însă să se întîlnească și să se intensifice criticile adrese teoriei costurilor comparative de producție din multiple direcții: 1) din partea reprezentanților burgheziei naționale din țările în curs de dezvoltare (R. Prebisch, V. L. Urquidí, H.M.A. Onití, cărora li se alătură, într-o măsură mai mică sau mai mică, o serie de gînditori burghezi mai realiști din țările capitaliste dezvoltate (de ex. G. Myrdal, H. Singer, J. Wemefelder etc.); 2) din partea unor adepți tradiționali ai acestei teorii pe care practica socială contemporană și confruntările de idei în jurul acestei teorii i-au obligat să recunoască o serie de insuficiențe ale acesteia și să încerce unele adaptări, rîndurile, corecturi (H. G. Johnson, W. Leo Tief, H. Chenery, S. Hirsch, G. C. Haberler, C. Fred Bergsten etc.); 3) din partea gînditorilor marxiști și radicali (avem în vedere radicalii de orientare democratică și progresistă), atît din țările capitaliste dezvoltate, cît și din țările socialiste și țări în curs de dezvoltare (H. D. Denis, A. Pesenti, Chr. Palloix, M. Linde A. B. Frumkin, I. S. Potapov, E. E. Obmirski, C. Murgescu, R. Moldovan, T. Szeres, A. Emmanuel, S. Amin, A. Gunde Frank, Th. Dos Santos, R. Mauro Marín etc.). Ne vom referi, pe rînd, la fiecare din aceste demersuri.

1) În condițiile amplei mișcări de eliberare națională a popoarelor din țările coloniale și dependente, reprezentații burgheziei naționale din aceste țări au respins pretențiile de universalitate ale teoriei costurilor comparative de producție. Ei au invocat drept argument hotărîtor faptul, indiscutabil, că, în practică, nu s-a realizat armonia generală dintre partenerii în comerțul internațional, ci că dimpotrivă, modelul tradițional (burghez de comerț internațional (în sprijinul căruia se aduce drept motive teoretice principiul costurilor și avantajelor comparative) a dus la polarizarea economiei mondiale în „centru” și „periferie”, la agravarea subdezvoltării și la adîncirea decalajelor dintre țările lumii. Raul Prebisch atragea în acest sens atenția asupra unui viciu de

FIȘE

ECONOMIA POLITICĂ A SOCIALISMULUI

Tatău a IV-a ediție și completată

● Recent a fost tipărită la EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ cea de a IV-a ediție a cursului de „Economie politică a socialismului” elaborat de un colectiv de cadre didactice din cadrul Academiei de Studii Economice, sub coordonarea profesorului universitar N.N. Constantin

linescu. Volumul, care cu fiecare nouă ediție se îmbogățește, cuprinde capitole consacrate ale teoriei economiei socialiste: fundamentele economiei socialiste, mecanismul de funcționare al acesteia, reproducția și creșterea economică, relațiile economice dintre statele socialiste, comunismul. Ceea ce distinge ediția actuală de edițiile precedente este efortul autorilor de a încorpora noile idei, orientări și măsuri promovate în documentele de partid privind perfecționarea activității din economie. Avînd la bază elementele caracteristice modelului românesc de creștere economică autorii au formulat, într-o lumină nouă, o serie de concepții și teze cum ar fi autoconducerea autogestiunea economic-financiară, eficiența economică, piața socialistă, circulația bănească etc.

Costurile infrastructurii urbane

● În articolul „Infrastructurata și niakoi probleme na efektivnostea ot teritorialnoto razpolozhenie na proizvoditelnye sili” (Infrastructura și unele probleme ale repartizării teritoriale a forțelor de producție) publicat în numărul 6/1980 al revistei bulgare „IKONOMICESKA MISL” A. Brucikov urmărește să așprindă care sînt trăsăturile de bază ale infrastructurii privity ca o categorie economică. Punctul de pornire al analizei îl constituie diferențele ce există între anumite categorii de orașe în ce privește costul social al infrastructurii. Cauza acestor diferențe, subliniază autorul, constă în importanța, încă redusă, ce se acordă evaluării costurilor pe care le implică amplasarea unor unități industriale în perimetrul urban. Cît privește reducerea acestor cheltuieli se desprind două direcții mai însem-

nate: pe de o parte limitarea creșterii orașelor în funcție de un optim determinat științific și folosirea, în mai mare măsură, a posibilităților de locuit pe care le oferă localitățile rurale din spațiul periurban; pe de altă parte, utilizarea tehnologiilor moderne și economice în transportul și construcțiile urbane, adoptarea unor soluții urbanistice cît mai eficiente din punct de vedere material și financiar.

Strategie publicitară

● Un produs - preia Christine Mital în articolul „La publicitate invente sa strategie anticrise” publicat în numărul din 18 decembrie 1980 al revistei „L'EXPANSION”, ideea exprimată de un industriaș francez - se cere întreținut precum o plantă; iar una din modalitățile de a susține produsele în cerba competiție ce se desfășoară în economia mondială o constituie

nd al vechilor principii și reguli de comerț internațional, care constă în faptul că ele se bazează „pe o noțiune abstractă omogenitate economică care ascunde diferențele structurale dintre centrele industriale și țările periferice cu toate implicațiile lor importante”.

2) Numeroși adepți ai teoriei costurilor comparative de producție aduc o serie de critici, corecturi și completări acestei teorii, fie sub aspect metodologic (Th. G. Johnson, H. Chenery), fie pe baza cercetărilor empirice pe care le întreprind W. Leontief, S. Burenstam Linder, H. G. Grubel, P. J. Lloyd etc.). De pildă, H. G. Johnson recunoaște caracterul lacunar al premiselor teoriei burgheze tradiționale despre comerțul internațional subliniind, printre altele, absența din aceste teorii a fenomenului monopol. În încercarea de a moderniza și dinamiza teoria criticată, autorul citat insistă asupra pretinsului rol al monopolurilor ca factor de raționalizare a consumului, negînd însă faptul că acestea constituie un instrument dezechilibrant al unor reguli tradiționale ale pieței capitaliste ca și de puternică înăsprire a exploatații maselor populare. La rîndul său, H. Chenery semnaleză unele contradicții existente între concluziile care decurg din teoria costurilor comparative de producție și cele care decurg din teoriile recente ale creșterii și dezvoltării economice în legătură cu criteriile de alocare a resurselor în procesul dezvoltării. H. Chenery recomandă factorilor de decizie să nu absolutizeze criteriile pe care le preconizează promotorii teoriei burgheze a comerțului internațional; exprimîndu-și îndoiala față de această teorie, el arată că „nomenclatorul mărfurilor care trebuie produse și comercializate nu poate fi determinat printr-un simplu procedeu de înșiruire potrivit regulii clasice a avantajului relativ datorită interdependenței dintre sectoare”, în acest sens acționînd și alte criterii, între care cel al asigurării cu resurse materiale.

Numeroși economiști burghezi au încercat să testeze teoria costurilor comparative de producție în mod empiric. Pe baza unei astfel de încercări, W. Leontief ajunge

încă din 1953 la concluzia că „Teoria costurilor comparate – ca multe alte teorii economice – predomină în paginile manualelor universitare, fără însă a sta de fapt la baza practicii analizei economice empirice”. Totodată, reputatul economist formulează o concluzie diferită de cea susținută de autorii modelului Heckscher-Ohlin-Samuelson în ce privește specializarea S.U.A. în producție (concluzie cunoscută sub numele de „paradoxul lui Leontief”), el semnaland specializarea respectivă și în funcție de abundența factorului muncă și relevînd astfel gradul de relativitate pe care îl prezintă teoria convențională a înzestrării cu factori de producție.

Investigații empirice mai recente ale altor economiști burghezi din țările dezvoltate au pus sub semnul îndoielii și alte componente ale teoriei burgheze convenționale despre comerțul internațional. În opoziție cu afirmația că o condiție esențială a comerțului internațional ar fi deosebirea dintre țări în ce privește înzestrarea cu factori de producție, și că fluxurile comerciale ar fi cu atît mai puternice cu cît ar fi mai mari aceste deosebiri, cercetările empirice întreprinse de economistul suedez Staffan Burenstam Linder cu privire la direcțiile principale de dezvoltare a comerțului mondial în perioada postbelică au ajuns la concluzia că fluxul cel mai puternic, respectiv aproximativ jumătate din comerțul mondial, s-a desfășurat între țările capitaliste dezvoltate, deci între țări cu o înzestrare asemănătoare cu factori de producție. La concluzii similare au ajuns și economiștii australieni H. G. Grubel și P. J. Lloyd (1975), cercetînd specializarea intraindustrială (verticală) îndeosebi în cadrul Comunității Economice Europene.

În acest cadru, formulînd unele considerente cu privire la valoarea cognitivă și normativă a teoriei costurilor comparative de producție, W. Leontief atrage atenția, în Eseurile sale din 1977, asupra faptului că este foarte important să se înțeleagă și limitele acestei teorii. „Gînditorii care formulează și reformulează teoria costurilor comparative sint desigur con-

știenți de ceea ce poate și ceea ce nu poate să explice această teorie; adeseori – remarcă W. Leontief – ei nu reușesc însă să accentueze limitele acestei teorii pentru cei care ar putea să dorească să o folosească în cercetarea empirică sau în apărarea unor decizii politice”.

Economista britanică Joan Robinson consideră (1979) total lipsită de temeie teoria „neoclasică” despre diviziunea internațională a muncii și comerțul internațional în funcție de așa numitele avantaje comparative și pe baza liberului schimb. „Cea mai răspîdită și cea mai puternic susținută dintre toate tezele neoclasiche este cea privind avantajele universale ale liberului schimb, dar, din nenorocire – constată J. Robinson – în forma în care este expusă, această teză nu are nici o legătură cu problema pe care își propune să o dezbătă... Principiul „diviziunii muncii” este folosit pentru a justifica politicile care împiedică eforturile periferiei de a-și dezvolta o industrie proprie... „Diviziunea internațională a muncii” dintre periferie și centru este organizată acum aproape în întregime de marile corporații. Concurîndu-se între ele, marile corporații se conduc după nevoia de a obține profituri, fără să se gîndească la altceva decît la propriile lor interese”.

Rezultă, deci, că în perioada postbelică a avut loc o rapidă și evidentă deteriorare a prestigiului deținut anterior de teoria costurilor comparative de producție, chiar și în rîndul unor reprezentanți ai gîndirii economice burgheze convenționale și cu atît mai mult în rîndul unor gînditori care exprimă opinii și aspirații ale claselor și grupurilor contestatoare din țările occidentale.

prof. dr. Sultana SUTĂ-SELEJAN

*) Acest lucru poate fi constatat cu ușurință în manualul studentesc introductiv de circulație internațională „Economics”, elaborat de P. A. Samuelson (publicat în peste zece ediții din 1948, cînd a apărut, pînă în prezent), precum și în numeroase manuale de Comerț Internațional și Teorii despre comerțul internațional semnate, între alții, de Akira Takayama (1971), R. E. Caves și R. W. Jones (1973), M. Chacholiades (1973, 1978) etc.

publicitatea. Date ce se referă la economia țărilor capitaliste industrializate, alirmă Ch. M., relevă faptul că, spre deosebire de anii precedenți în care evoluția economiei și cheltuielile pentru publicitate înregistrau evoluții apropiate, în 1980 acest din urmă sector a cunoscut creșteri mai mari decît ritmul economic (raportate la locuitor, sumele destinate publicității în anul trecut sint estimate la 950 franci în S.U.A., 450 în R.F.G., 380 în Anglia, 325 în Franța etc.). Această evoluție nu este intimplătoare.

Tot mai mult se răspîndește în mediul economic convingerea că politica publicitară constituie o autentică armă anticriză, convingere care se întemeiază pe o serie de modificări structurale importante ale domeniului (bunăoară, în sectoarele aparatelor electrocasnice de uz îndelungat, în care se înregistrează un nivel de saturație al consumului de masă, cheltuielile pentru pu-

blicitate se află în scădere). Spre deosebire de epoca „societății de consum”, politica publicitară constituie un factor însemnat de promovare a acelor produse care răspund cel mai bine rigorilor crizei energetice și de materii prime. Privită din această perspectivă, opinează Ch. M., publicitatea devine în tot mai mare măsură un element strategic în efortul de a depăși dificultățile generate de criza economică, iar sumele alocate în acest scop dobîndesc statut de investiție productivă.

● Traducerea unei lucrări românești într-o limbă de circulație universală reprezintă un act editorial deosebit; Volumul „Le développement économique et la politique regionale en Roumanie” și purtînd semnătura profesorului Ion Blaga, carte care prezintă concepția promovată de partidul nostru în dezvoltarea economico-socială a

țării, succesele obținute de poporul român în opera de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate este ilustrativ în acest sens

FIȘE

În volumul la care ne referim sint incluse o serie de considerații istorice privind dezvoltarea economiei românești în perioada interbelică precum și în anii construcției socialiste. Autorul a înglobat în paginile cărții, de asemenea, problemele actuale ale perfecționării economiei naționale în ansamblu – cum ar fi de pildă noul mecanism economico-financiar – precum și efectele acestor acțiuni asupra politicii de dezvoltare în profil teritorial promovate de partidul și statul nostru. În cadrul lucrării eforturile au fost îndreptate și spre satisfacerea unor exigențe ce decurg din prezentarea într-o limbă străină a unei cărți economice; anume adaptarea modului de expunere, a aparatului conceptual și terminologic la specificul cititorului străin.

Caracteristici ale autogestiei

(Urmare din pag. 21)

să sintetizeze experiența pozitivă și să formuleze măsuri concrete, care să asigure eliminarea neîntirziată a neajunsurilor, depășirea eventualelor greutăți și îmbunătățirea calității întregii activități economico-sociale.

5 Asigurarea permanentă a unei finalități concrete, creșterea eficienței întregii activități de control. Evidența și controlul — observarea, verificarea, revizia — **nu reprezintă un scop în sine.** Evidența și controlul sînt momente interne ale muncii de conducere științifică. De aceea, organizarea și desfășurarea lor trebuie să aibă o finalitate concretă, clară, cît mai **multilaterală.** Rezultatele evidenței și controlului trebuie, dacă ne putem astfel exprima, **valorificate la un nivel cît mai înalt,** în interesul progresului economico-social. După părerea noastră, activitatea de control **se finalizează,** înainte de toate, prin :

a. cantitatea și valoarea informației obținute pentru forurile de conducere despre situația generală a întreprinderii, în scopul fundamentării deciziilor referitoare la activitatea acesteia. Cu cît informarea este cantitativ și calitativ mai cuprinzătoare, clară, accesibilă și operativă, cu atît sînt mai mari posibilită-

țile de fundamentare științifică a deciziilor și cu atît sînt mai realiste și mobilizatoare ;

b. numărul și valoarea soluțiilor preconizate pentru rezolvarea unor probleme și ale măsurilor stabilite pentru eliminarea neajunsurilor, pentru extinderea experienței pozitive, pentru promovarea noului, în general, pentru ridicarea nivelului calitativ al întregii activități economico-sociale a întreprinderilor ;

c. eficiența concretă a aplicării măsurilor și soluțiilor stabilite în cadrul activității de control. Aceasta înseamnă că, de fapt, controlul, în esența sa, nu se încheie odată cu elaborarea și adoptarea unor măsuri, a deciziilor, el trebuie să cuprindă și urmărirea operativității și modulului de aplicare a măsurilor stabilite prin care **se încheie, de fapt, procesul finalizării activității de control.** Subliniem acest adevăr pentru că, din păcate, nu lipsesc cazurile în care întreprinderile sau subunitățile controlate, cîteodată chiar unele organe de control, cred că activitatea de control se încheie odată cu stabilirea măsurilor, deși este cît se poate de evident că aceste măsuri nu se pot cu adevărat și complet valorifica decît prin neîntirziata lor aplicare. Aici este locul să menționăm că eficiența activității de control poate fi și este de natură tehnică, organizatorică, economică și educativă, aceasta contribuind la dezvoltarea colectivului de producție, la ridicarea calității activității desfășurate, în creșterea cantitativă și îmbunătățirea calitativă a rezultatelor acestei activități.

Recondiționarea și reutilizarea pieselor și subsansamblelor uzate

(Urmare din pag. 14)

La autocamioane, tractoare și autobuse, de pildă, proporția de recuperare a pieselor din totalul greutății acestora poate ajunge pînă la 65%. De asemenea, studiile efectuate de specialiștii Filialei Timișoara a I.A.T.S.A. Pițești au stabilit că de la autoturismele „Dacia” casate se pot recupera și recondiționa piese și subsansamble ce însumează peste 30% din greutatea lor totală, pentru care se pot amenaja capacități și sînt elaborate tehnologii de recondiționare. Dar datorită faptului că nu există cadrul legal pentru preluarea de către unitățile I.A.T.S.A. Pițești a autoturismelor scoase din funcțiune (casate), acestea se predau în prezent la Întreprinderea județeană de recuperare și valorificare a materialelor și se retopesc integral. Avantajele folosirii acestor resurse suplimentare sînt multiple : pe lîngă economiile de materiale și energie care se pot obține în urma valorificării mai complete a subsansamblelor rezultate de la casarea mijloacelor fixe, se realizează și creșterea resurselor financiare pentru fondurile de dezvoltare ale întreprinderilor și fondurile de investiții ale centralelor, creștere care se estimează pe ansamblul municipiului, la această categorie de resurse, la 30—35%.

3. Dezvoltarea capacităților de producție pentru recondiționări de piese și creșterea gradului de ocupare a acestora. Capacitățile de producție pentru recondiționări de piese din unitățile economice ale municipiului sînt utilizate în proporție de 0.754. Un grad mediu bun de ocupare a capacităților de producție pentru recondiționări de piese, caracterizat prin valorile ridicate ale coeficienților (0.905—0.801), există la întreprinderi din transporturi, chimie, construcții și materiale de construcții. La acestea, odată cu preocuparea pentru continua îmbunătățire a utilizării capacităților existente, se acționează pentru **extinderea spațiilor**

tehnologice aferente acestor activități și introducerea unor noi și eficiente tehnologii. Întreprinderile construcitoare de mașini au, prin profilul lor, posibilități de însușire rapidă a tehnologiei și de organizare, în spațiile existente, a capacităților de producție pentru recondiționări de piese, la nivelul cerut de extinderea gamei și a cantităților de piese. Aceasta se impune cu precădere în unitățile la care gradul de ocupare a capacităților pentru recondiționări de piese este scăzut, cu atît mai mult cu cît aceste capacități sînt dimensionate în prezent pentru un sortiment încă restrîns de piese și cantități mici în raport cu piesele de schimb uzate care rezultă anual din exploatarea echipamentului tehnologic.

Marea diversitate de piese recondiționabile, existența în întreprinderi diferite a acelorași feluri de piese, pun

problema organizării centralizate a recondiționării unor categorii de piese la o întreprindere de profil sau la o întreprindere din zonă, organizarea unor capacități de producție specializate. Astfel, pentru industria alimentară, este posibilă crearea unui atelier zonal în cadrul Fabricii de zahăr care să asigure necesarul de piese de schimb și recondiționări. În industria textilă activitatea de recondiționări a pieselor specifice poate fi concentrată în două mari întreprinderi, „Industria Lîinii” și „Textila”, unități cu tradiție și care dispun de lucrători cu o bogată experiență. De asemenea, o parte din producția de piese recondiționate poate fi preluată de la diferite întreprinderi pentru a fi executată de către atelierele școlăle ale unităților de învățămînt.

Specializarea întreprinderilor în recondiționarea unor categorii de piese, care să asimileze tehnologii de vîrf în domeniul recondiționării, și schimbul

reciproc între aceste întreprinderi a pieselor reparate ar asigura, odată cu îmbunătățirea calității și fiabilității pieselor, și creșterea eficienței activităților de recondiționări.

4. Îmbunătățirea gestiunii, evaluării pieselor de schimb și a planificării activităților de recondiționări. În această privință, considerăm că se impune organizarea riguroasă a gestiunii în acest compartiment. Astfel, piesele de schimb noi sau recondiționate ar fi mai indicat să se elibereze de la magazin numai în **schimbul pieselor uzate,** de unde acestea să fie predate atelierelor de recondiționare sau expediate întreprinderilor specializate în recondiționarea unor categorii de piese. În ce privește **evaluarea pieselor recuperate,** considerăm că aceasta trebuie să fie astfel făcută încît să fie cointereseze întreprinderile în organizarea și susținerea activității de recondiționare. Apreciem, de pildă, că **prețul piesei recondiționate** (format din prețul piesei uzate plus costurile de recondiționare) **este indicat să fie mai mic cu cel puțin 30% față de prețul piesei noi.**

La planificarea activităților și producției de piese recondiționate este necesar să se țină seama că **extinderea acestor activități în fiecare întreprindere ridică problema productivității muncii,** care la aceste activități este mai scăzută decît cea de la producția de bază. Pentru ca nivelul productivității muncii să nu constituie o frînă în dezvoltarea producției de recondiționare a pieselor uzate, considerăm că **este necesar ca în indicatorii de plan ai întreprinderii această producție să fie cuprinsă distinct și cu un nivel al productivității muncii corespunzător.** Apare, de asemenea, **necesară o nouă reglementare pentru lichidarea mijloacelor fixe casate, care să permită ca aceste mijloace, înainte de a fi predate la Întreprinderea județeană de recuperare și valorificare a materialelor, să fie oferite la un preț corespunzător valorii lor reziduale,** întreprinderilor industriale care le produc sau celor care repară asemenea mijloace cum sînt, de exemplu, autoturismele „Dacia” care pot fi predate unităților de service auto.

DOCUMENTAR

CODUL DE CONDUITĂ PENTRU SOCIETĂȚILE TRANSNAȚIONALE (1)

RECENT, LA SEDIUL O.N.U. din New York și-a reluat activitatea grupul interguvernamental de lucru care se ocupă cu lactarea codului de conduită pentru societățile transnaționale. perioada de cînd își desfășoară activitatea, grupul a obținut ele progrese în elaborarea textului acestui document, menit consacre normele pe care trebuie să le respecte societățile transnaționale. ca și obligațiile statelor gazdă.

Componentă a edificării unei noi ordini economice internaționale

PROBLEMA unui cod de conduită pentru societățile transnaționale s-a pus pentru prima dată în contextul instaurării unei noi ordini economice internaționale; de altfel, în programul de acțiune adoptat de Adunarea generală a O.N.U. în mai 1974 figura (elaborarea acestui cod). Astfel, Consiliul Economic și Social (ECOSOC) a adresat secretarului general al O.N.U. rugămintea de a desemna un grup de personalități eminente pentru a studia efectele activităților societăților transnaționale asupra dezvoltării, în special în țările în curs de dezvoltare și implicațiile lor asupra relațiilor internaționale; acest grup era, de asemenea, rugat să formuleze concluzii susceptibile a fi luate în considerare de către guverne cu prilejul stabilirii politicii lor internaționale în acest domeniu și să prezinte recomandări în vederea unei acțiuni internaționale corespunzătoare. Pe baza recomandărilor făcute de acest grup de personalități, O.N.U. a înființat Comisia societăților transnaționale și Centrul pentru societățile transnaționale și s-au întreprins apoi lucrările care urmează să ducă la elaborarea unui cod de conduită pentru aceste societăți¹⁾, ținînd seama că ele — așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — „încearcă să-și sporească profiturile în dauna suveranității și intereselor naționale ale popoarelor, ceea ce provoacă puternice manifestări de opoziție, chiar în țările capitaliste dezvoltate, față de politica și acțiunile societăților supranaționale, ale marilor monopoluri internaționale”.

Elaborarea Codului de conduită a fost plasată sub responsabilitatea Comisiei O.N.U. pentru societățile transnaționale, organ subsidiar și specializat al ECOSOC. Aceasta, la rîndul ei, a înstituit un grup interguvernamental de lucru pe care l-a încredințat cu pregătirea și redactarea propriu-zisă a textului Codului. Grupul este format din 48 de state (din care 10 țări occidentale, 4 țări socialiste și 34 țări din lumea a treia; România a devenit membră a Grupului din 1977, iar în 1980 această calitate i-a fost confirmată pe o perioadă de încă trei ani).

În cursul celor 11 reuniuni pe care le-a ținut pînă în prezent ultima la Geneva între 13 și 24 octombrie a.c.), Grupul a redactat un număr de 42 de articole (circa 50% din întregul text).

Deși între statele participante persistă încă multiple deosebiri de poziții în probleme importante pentru conținutul codului, iar activitatea de elaborare s-a desfășurat cu încetineală, la reuniunea grupului care a început luna aceasta la New York s-a afirmat că se intenționează ca lucrările să se încheie în următoarele patru luni.

Schema inițială a Codului de conduită prevede o împărțire a dispozițiilor sale în mai multe părți, la care ne vom referi în continuare.

Preambulul nu are un text definitivat, ci numai unul de lucru, dat fiind că formularea preambulului depinde de decizia finală cu privire la natura juridică a Codului. Dacă reprezentanții țărilor dezvoltate au insistat pentru o formă scurtă, incoloră și tehnicistă a preambulului, reprezentanții țărilor în curs de dezvoltare și ai țărilor socialiste s-au pronunțat pentru o formulare care să explicitizeze cauzele pentru care a fost necesară elaborarea Codului, să menționeze scopurile urmărite și totodată să fixeze locul și să precizeze rolul acestui Cod printre celelalte instrumente de reglementare a relațiilor internaționale.

În varianta extinsă, se are în vedere un text al Preambulului în care să se facă referire la deciziile și rezoluțiile pertinente ale Adunării Generale a O.N.U., ale ECOSOC și ale Comisiei societăților transnaționale ș.a., la lucrările altor organisme ale O.N.U., precum și la rațiunile adoptării Codului (luarea în considerare a expansiunii mondiale a societăților transnaționale, constatarea faptului că natura și incidența societăților transnaționale au suscitât neliniște atât în țările de origine cît și în țările primitoare, precum și adoptarea de măsuri în vederea reglementării și supravegherii activității lor; conștiința necesității de a întări capacitatea de negociere a guvernelor cu societățile transnaționale; convingerea că un Cod de conduită eficace și universal acceptat va favoriza cooperarea internațională și dezvoltarea, precum și instaurarea unei noi ordini economice internaționale ș.a.).

Introducerea urmează să cuprindă o enumerare a obiectivelor și principiilor Codului (stabilirea de norme internaționale pentru reglementarea activităților societăților transnaționale în scopul de a contribui la stabilirea de relații reciproc avantajoase pentru toate părțile interesate; încheierea de acorduri internaționale eficace privind activitatea societăților transnaționale pentru a le încuraja să contribuie la atingerea obiectivelor naționale de dezvoltare; întărirea capacității de negociere a țărilor gazdă, în special a țărilor în curs de dezvoltare, în relațiile lor cu societățile transnaționale; să se asigure că societățile transnaționale respectă obligațiile civice care incumbă societăților în țările în care își desfășoară activitatea; să faciliteze cooperarea între state asupra chestiunilor referitoare la societățile transnaționale și să atenueze dificultățile datorate caracterului și activităților transnaționale; să aperse și să promoveze bunăstarea socială și în special interesele consumatorilor ș.a.).

Se preconizează ca acest cod să aibă aplicabilitate universală, să vizeze toate societățile transnaționale; să poată fi adoptat de toate statele, indiferent de sistemul lor politic și economic și de nivelul lor de dezvoltare.

În ce privește definițiile, un loc aparte îl ocupă noțiunea de „societate transnațională”, ținînd seamă de necesitatea de a se preciza mai clar întreprinderile cărora ar urma să li se aplice dispozițiile Codului. S-a reținut concluzia că, pentru a fi considerată transnațională, o societate trebuie să întrunească un anumit număr de caracteristici (denumite elemente cheie), care par a fi acceptate de marea majoritate a delegațiilor. Este vorba de o întreprindere alcătuită din entități economice care operează:

- în două sau mai multe țări — oricare ar fi structura juridică a entităților și sectorul de activitate;
- într-un sistem de luare a deciziilor care permite unuia sau mai multor centre de luare de decizii să exercite asupra entităților o influență care conduce la elaborarea de politici coerente sau comune ce pot fi expresia unei strategii globale, iar această influență poate să se exercite prin intermediul legăturilor de proprietate sau altor legături care unesc entitățile între ele;
- într-un sistem comun de utilizare a informațiilor, resurselor și stabilirii responsabilității diverselor entități.

În afară de aceste elemente cheie, au mai fost puse în discuție alte elemente, denumite suplimentare:

- caracterul și tipul proprietății. Unii delegați au sugerat ca definiția să nu includă și întreprinderile de stat, insistînd asupra faptului că definiția trebuie să reflecte circumstanțele și rațiunile care au condus la decizia de a se redacta un cod de conduită; codul — afirmă ei — trebuie să se refere numai la întreprinderile cu capital privat și nu la întreprinderile de stat care se află deja supuse controlului efectiv al guvernelor;

¹⁾ Codul de conduită pentru societățile transnaționale își are originea îndepărtată în denunțarea activităților întreprinderilor americane în Chile în timpul președintelui Salvador Allende (S. Allende, Chile's Road to Socialism, 1973, p. 186—187; U. N. Yearbook 1972, p. 242—243; C. Lazarus, L'ONU et les entreprises multinationales, in L'entreprise multinationale face au droit).

²⁾ Vezi studiul „Effets des sociétés multinationales sur le développement et sur les relations internationales” — New York, 1974.

³⁾ În limbajul actual, noțiunea de Cod de conduită este definită ca fiind un ansamblu de principii și reguli care se referă la comportamentul anumitor agenți internaționali și sînt încorporate într-un singur act sau instrument juridic adoptat de state. Titlurile formale și modalitățile adoptării sau promulgării acestor instrumente comportă întotdeauna participarea de state, dar variază după caz. Ele pot fi adoptate sub forma unei convenții internaționale, creînd obligații juridice mai mult sau mai puțin precise pentru statele participante. Totuși, în cele mai multe cazuri, sînt folosite forme simple care exprimă un asentiment general față de norme care, nefiînd, strict vorbind, obligatorii, au implicații și efecte și pe planul dreptului. Pe de altă parte, agenții internaționali a căror conduită ar urma să fie reglementată pot fi statele, dar, de asemenea, și societățile și asociațiile private (A. A. Fatouros, Le projet de Code international de conduite sur les entreprises transnationales: essai préliminaire d'évaluation — Journal du droit international, nr. 1 1980, p. 6—7).

— dimensiunile întreprinderii, apreciate după criterii absolute (adică de ordin cantitativ) sau relative (adică implicațiile asupra sectoarelor economice controlate sau alte măsuri adecvate).

Singura parte din Cod care a fost definitivată pînă în prezent, în sensul că textele au fost redactate, este aceea care se referă la activitatea societăților transnaționale.

În consens cu prioritățile dezvoltării țării gazdă

ÎN secțiunea generală și politică sînt formulate unele principii generale cu relevanță în materie, și anume:

— Societățile transnaționale trebuie să recunoască și să respecte suveranitatea națională a statelor în care își desfășoară activitatea, precum și exercitarea de către fiecare stat a dreptului său la suveranitatea deplină și permanentă asupra bogățiilor și resurselor naturale și activităților economice de pe teritoriul său;

— Societățile transnaționale sînt supuse legilor, regulamentelor și procedurilor administrative (jurisdicției) statelor în care își desfășoară activitatea;

— Societățile transnaționale trebuie să respecte dreptul fiecărui stat de a reglementa și a controla activitățile entităților care cad sub jurisdicția sa și activează pe teritoriul său.

În ce privește respectarea scopurilor economice și a obiectivelor, politicii și priorităților dezvoltării, deosebit de importante sînt astfel de prevederi:

— Societățile transnaționale trebuie să-și exercite activitățile lor în conformitate cu politica, obiectivele și prioritățile dezvoltării țării în care activează; ele trebuie să contribuie în mod concret la realizarea obiectivelor economice ale țării în care activează, să angajeze consultări și să coopereze cu autoritățile guvernamentale ale țării în care își desfășoară activitatea, în scopul găsirii mijloacelor susceptibile de a-și aduce contribuția în cel mai înalt grad posibil la procesul de dezvoltare și să stabilească relații reciproce avantajoase.

— În lipsa unor clauze contractuale în acest sens, societățile transnaționale trebuie să primească în mod favorabil cererile de reexaminare sau renegociere a contractelor, încheiate cu guvernele sau autoritățile guvernamentale, atunci cînd încheierea contractului a fost caracterizată prin constrîngere sau o inegalitate evidentă între părți ori circumstanțele pe care se baza contractul s-au schimbat în mod radical, provocînd prin aceasta modificări majore neprevăzute în raporturile dintre părți, care fac astfel contractul injust sau împovărător pentru una din părți.

În același sens considerăm că acționează și alte prevederi cu privire la obligațiile societăților transnaționale înscrise în alte paragrafe din această secțiune:

— de a respecta tradițiile, valorile și obiectivele sociale și culturale ale țării în care activează și de a evita practicile, produsele sau serviciile care au efecte dăunătoare asupra structurilor și obiectivelor socio-culturale stabilite de guverne;

— să respecte drepturile omului și libertățile fundamentale în țările în care activează, iar în relațiile lor sociale și profesionale să nu practice discriminare bazată pe rasă, culoare, sex, religie, limbă, origină națională sau etnică ori convingeri politice sau alte opinii;

— să nu intervină în treburile interne ale țării în care activează și să se abțină de la orice activități care tind la modificarea sistemului politic și social al acestor țări, să nu se angajeze în activități cu caracter politic neautorizate prin legi sau care contravin politicii și procedurilor administrative stabilite de aceste țări;

— să se abțină de la imixțiuni în domeniile care tîin de competența guvernelor în ce privește relațiile lor cu alte guverne;

— să nu acționeze ca instrumente în serviciul politicii externe a guvernelor, în afară de cazul că își exercită activitatea în cadrul acordurilor de cooperare interguvernamentală;

— să nu ceară guvernelor să intervină în favoarea lor prin mijloace care depășesc limitele demersurilor diplomatice obișnuite și în special să nu exercite presiuni politice și economice;

— să folosească pînă la capăt căile legale prevăzute de legislațiile naționale ale țării gazdă sau oricare alt mijloc convenit pentru soluționarea diferendelor, înainte de a căuta sprijin diplomatic la guvernul lor de apartenență.

După cum se constată, majoritatea dispozițiilor din această secțiune constituie mai curînd principii decît reguli și se referă mai ales la îndatoririle societății transnaționale de a acționa ca „bun cetățean” al țării în care își desfășoară activitatea (respectarea suveranității statului primitiv, supunerea față de legi etc.). De asemenea, unele din dispoziții sînt redactate în termeni

foarte generali și reafirmă principii juridice bine stabilite imperitive morale recunoscute; altele sînt însă relativ noi punct de vedere al dreptului internațional.

Aspecte economice și sociale

ÎN PRIVINȚA chestiunilor economice, financiare și sociale cod sînt tratate:

a) probleme în legătură cu proprietatea și controlul, prinzîndu-se că societățile transnaționale trebuie să împartă putere de decizie între entitățile lor, astfel încît să permită acestor entități să contribuie la dezvoltarea economică și socială a țării în care activează, să coopereze cu guvernele și cetățenii țării în care ele activează pentru realizarea obiectivelor naționale referitoare la participarea locală la capitalul social în ce privește politica în materie de personal, societățile transnaționale trebuie să se conformeze politicilor naționale de acordare a priorității în folosirea și promovarea cetățenilor săi, toate nivelurile administrării și conducerii treburilor fiecărei entități, să contribuie la formarea tehnică și în funcții de gestiune a cetățenilor țării gazdă, să faciliteze angajarea lor la toate nivelurile de gestionare a entităților și societății transnaționale în ansamblul ei;

b) aspecte în legătură cu balanța de plăți și finanțarea, prinzîndu-se că: societățile transnaționale trebuie să-și desfășoare activitatea în conformitate cu legile și regulamentele țării în care operează și în special ale țării în curs de dezvoltare; ceea ce privește balanța de plăți și tranzacțiile financiare, răspundă pozitiv la cererea de consultare asupra activităților lor, emanînd de la guvernele țării în care ele acționează, scopul de a contribui la atenuarea problemelor prezente de bilanță de plăți și de finanțare a acestor țări, să contribuie la promovarea exporturilor țării în care operează, precum și creșterea utilizării bunurilor, serviciilor și altor resurse disponibile în aceste țări. Totodată, ele sînt chemate să acorde atenție cererilor guvernelor acestor țări, în special ale țării în care de dezvoltare, privind eşalonarea repatrierii capitalurilor, caz de retragere a investițiilor și profiturilor acumulate, atît cînd, din cauza amplitudinii lor, aceste operațiuni ar putea provoca grave dificultăți în balanța de plăți pentru aceste țări, să facă operațiuni sau transferuri financiare într-un mod care să nu fie susceptibil să mărească instabilitatea monetară și să cauzeze astfel grave dificultăți pentru țările interesate ș.a.;

c) probleme în legătură cu fixarea prețurilor de transfer: societățile transnaționale să nu folosească politici de fixare a prețurilor care ar avea ca efect sustragerea de la măsurile de control asupra schimburilor atunci cînd sînt contrare legilor și regulamentelor naționale și ar avea efecte negative asupra stabilității economice și sociale a țării gazdă;

d) probleme în legătură cu fiscalitatea: societățile transnaționale nu trebuie să utilizeze, într-un mod incompatibil cu legile și regulamentele țării în care activează, structura și modul de operare în vederea modificării bazei fiscale în funcție de țările în care entitățile fiscale sînt impozitate;

e) probleme în legătură cu protecția consumatorului: societățile transnaționale trebuie să-și conducă activitatea, în special operațiunile de producție și comercializare, conform cu legile și regulamentele, practica administrativă și politica privind protecția consumatorilor și să exercite activitățile lor astfel încît să nu dăuneze sănătății și să nu compromită securitatea consumatorilor, iar în ce privește produsele și serviciile pe care le produc sau le comercializează, să furnizeze autorităților competente informații cu privire la caracteristicile acestor produse sau servicii susceptibile a avea efecte dăunătoare asupra sănătății și securității consumatorilor, precum și cu privire la interdicțiile, restricțiile și avertismentele și alte reglementări impuse de alte țări din motive de sănătate și securitate în cazul unor asemenea produse sau servicii și să coopereze cu guvernele precum și cu organizațiile internaționale în eforturile lor de elaborare și promovare a normelor naționale și internaționale în materie de sănătate și securitate a consumatorilor și pentru a răspunde nevoilor esențiale ale consumatorilor;

f) probleme privind protecția mediului înconjurător: societățile transnaționale trebuie să-și exercite activitățile în conformitate cu legile, regulamentele, practicile administrative și politica privind protejarea mediului înconjurător al țării în care își desfășoară activitatea, cu luarea în considerare a normelor internaționale pertinente; în exercitarea activității lor ele trebuie să ia măsuri de protecție a mediului înconjurător, iar dacă a fost afectat să-l readucă în starea anterioară, să răspundă pozitiv cererilor guvernelor respective și să coopereze cu organizațiile internaționale în efortul lor de elaborare și promovare a normelor naționale și internaționale de protecție a mediului înconjurător.

dr. Ion M. ANGHEL

TENDINȚE-CONJUNCTURI

Amica prețurilor internaționale în luna decembrie 1980

INDICELE SINTETIC I.R.M. IN ANII

1978 - 1980

- 1970-1972 = 100 -

Categoria de produse	Anul	Indici anuali	Nov.	Dec.
INDICE GENERAL	1978	247,7	273,1	272,6
	1979	338,5	370,9	382,2
	1980	384,6	594,1	532,7
1. Produse alimentare	1978	191,8	202,1	202,4
	1979	223,2	239,6	243,0
	1980	264,6	294,6	277,0
- cereale	1978	187,7	203,4	200,1
	1979	231,1	248,4	248,7
	1980	258,7	297,4	289,6
- seminte oleag. prod. deriv. tras. anim. și veg.	1978	201,6	217,8	221,0
	1979	237,0	228,4	222,6
	1980	223,0	250,4	244,0
- animale, carne și prod. anim.	1978	175,5	181,2	185,1
	1979	200,1	216,1	219,4
	1980	222,6	230,5	226,4
- zahăr și produse tropicale	1978	228,8	233,9	230,3
	1979	259,0	273,4	283,3
	1980	459,1	533,2	442,5
2. Combustibili	1978	442,0	496,9	491,0
	1979	752,7	880,7	920,1
	1980	693,4	942,0	917,4
- cărbuni și coce	1978	356,2	375,8	380,4
	1979	469,2	430,2	440,6
	1980	451,0	449,3	435,7
- țigări	1978	548,0	547,0	547,0
	1979	839,3	1024,9	1186,0
	1980	441,7	1444,7	1478,7
- produse petroliere	1978	479,6	539,0	557,4
	1979	149,6	121,0	124,1
	1980	103,2	119,0	115,3
3. Materii prime industriale	1978	211,5	232,2	234,5
	1979	258,2	270,7	275,7
	1980	277,9	271,6	266,1
- minereuri	1978	137,1	145,4	145,8
	1979	158,3	172,8	165,8
	1980	183,6	178,7	173,0
- metale	1978	262,8	226,2	228,7
	1979	250,8	210,1	205,5
	1980	256,2	248,3	243,1
- cauciuc	1978	276,2	281,9	285,4
	1979	359,9	370,1	380,3
	1980	461,5	396,9	387,3
- lemn și produse din lemn	1978	249,9	267,2	269,4
	1979	304,4	336,7	345,2
	1980	355,8	343,1	339,4
- fibre anim. și veg.	1978	215,1	235,4	234,6
	1979	232,1	241,3	249,2
	1980	286,0	292,9	295,3
- piei	1978	247,7	263,1	260,8
	1979	289,7	317,6	323,7
	1980	240,2	275,5	265,3

a) Date provizorii pentru: feromangan, fier, siliciu, țevi din oțel, minereu de fier, lăcnate din cupru, huliș, coce de furnal, săruri neagra, cherestea de rășinoase, calul, lemn, hirtie, futa, mizerale de zinc, vite vii, porci vii.

Prețurile la țigări în medie cu 100% în
trind în vigoare numai cu începere
de la 1 ianuarie 1981.

Sectorul de conjunctură
internățională
și marketing — I.E.M.

Programe de dezvoltare

Filipine: spre autoaprovizionarea cu energie

REPUBLICA FILIPINE, cu un P.N.B. pe locuitor de 500 dolari în 1978 rămâne în continuare strins dependentă de comerțul internațional. Cu o structură eminemantă agricolă, economia a înregistrat în ultimii ani, o deteriorare a procesului de creștere (un ritm de 5,3% în 1979, inferior altă față de nivelul prevăzut prin planul cincinal, de 7,5%, cit și față de cel din anul precedent, de 6,6%), precum și o accentuare a îndatorării față de exterior.

Conform strategiei de dezvoltare a țării lansată în planul pe 5 ani (1978-1982) sectorul industrial va constitui obiectivul principal al creșterii economice, accentul fiind pus prioritar pe industria grea. În acest scop, guvernul a inițiat un program de dezvoltare a industriei constructoare de mașini care include, printre altele, fabricarea de mașini și echipamente necesare prelucrării metalelor neferoase (cupru, aluminiu, nichel), obiective în domeniile siderurgiei, industriei chimice și prelucrării lemnului. Printre proiectele inițiate în acest scop se pot aminti construcția primei rafinării de cupru (costul 250 ml. dolari, cu darea în funcțiune în 1981), construcția unui combinat siderurgic (cost 900 milioane dolari, cu o producție de 1,2 mil. tone oțel la început și 2,5-3 mil. tone în 1982), un complex petrochimic (cost 800 mil. dolari), precum și fabricarea de echipamente de control asupra poluării, programe de recondiționare a mijloacelor de transport și altele.

Unul din obiectivele principale ale actualului plan îl constituie reducerea dependenței de importul de țigări și asigurarea autoaprovizionării cu această resursă în 1983, programul inițial, în valoare de 4 miliarde dolari pe cei 5 ani ai planului, vizând pe de o parte dezvoltarea extracției țigărilor pe plan național (de la o producție de țigări de 1,8 mil. în 1978 la 4,4 mil. t în 1982), paralel cu dezvoltarea producției surselor alternative de energie, inclusiv a surselor neconvenționale. În 1987 țigărilor este prevăzut să dețină o pondere mai redusă în balanța energetică (68%), în favoarea utilizării mai largi a hidroenergiei (11%) și a surselor geotermale (5,6%). Se prevede dezvoltarea industriei carbonifere (7,4% din producția totală de energie în 1987), a energiei nucleare, a combustibililor din alcool (care să substituie în 1986 circa 20% din consumul de țigări).

Relațiile economice dintre România și Filipine au cunoscut o evoluție ascendentă în ultimii ani, în conformitate cu documentele semnate în 1975 cu ocazia vizitei președintelui Nicolae Ceaușescu în Filipine. Exportul țării noastre constă din echipamente pentru centrale electrice, autoutilitare, produse chimice, rulmenți, iar importul din materii prime minerale. Relațiile de cooperare s-au concretizat în acțiuni în domeniile energetice, al exploatarei țigărilor și în construcții de utilaj minier.

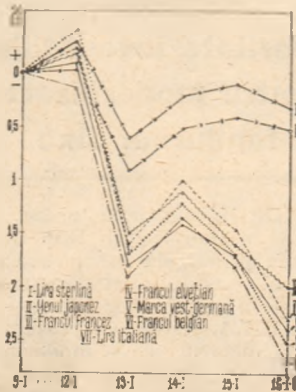
Lucian PRICOP

EVOLUȚII MONETARE

PERIOADA 12-16 IANUARIE a marcat o consolidare a poziției dolarului S.U.A., față de principalele valute occidentale. Principalul suport al majorării cursului monedei americane l-a reprezentat mișcarea dobânzilor la depozitele în dolari, atît pe piața S.U.A., unde dobînda preferențială „prime rate”, care înregistrase în săptămîna precedentă reduceri de 0,5%, s-a menținut ferm la nivelul relativ ridicat de 20%, cit și la depozitele practicate pe piețele internaționale de capital.

Lira sterlină s-a situat, în săptămîna analizată, pe o poziție relativ fermă, deprecindu-se ușor, în raport cu dolarul S.U.A. (cu 0,3%, la finele acestui interval față de nivelul din 9 ianuarie a.c.).

Marca vest-germană s-a situat la finele intervalului analizat la cursul de 2,0150 mărci/1 dolar comparativ cu 1,97 mărci/1 dolar la 9 I. Această evoluție a constituit rezultatul nu numai al consolidării poziției valutei americane, dar și al anunțării unor date privind performanțele actuale și cele anticipate ale economiei vest-germane. Cursul francului elvețian față de dolarul S.U.A. a prezentat o slăbire sensibilă, fiind la sfîrșitul intervalului analizat de 1,83 franci/1 dolar comparativ cu 1,78 franci/1 dolar la 9 ianuarie a.c. La erodarea poziției acestei valute au contribuit și știrile privind diminuarea rezervelor valutare internaționale ale Elveției cu 3,38 miliarde franci în primele 10 zile ale acestui an, la 23,98 miliarde franci. Francul francez al cărui curs față de dolarul S.U.A. a scăzut de la 4,5475 franci/1 dolar la 9 I la 4,36 franci/1 dolar la 16 I și-a menținut însă în continuare poziția favo-

Evoluția cursurilor principalelor valute occidentale față de dolarul S.U.A. în perioada 12-16 I., luîndu-se ca bază cursurile din ziua de 9 I a.c.

rabilă în raport cu valutele din cadrul Sistemului Monetar European.

Lira italiană s-a situat la finele intervalului analizat la cursul de 960 lire/1 dolar, comparativ cu 936 lire/1 dolar la 9 I 1981. Majorarea deficitului comercial cu 1.407 mii miliarde lire, în luna noiembrie 1980, creșterea prețurilor de consum cu 1,8% în decembrie 1980 față de noiembrie 1980 au avut, un efect puțin favorabil asupra poziției acestei valute. Cursul yenului japonez față de dolar s-a situat la 16 I la 203,15 yeni/1 dolar, marcînd o slăbire cu 0,6% în raport cu nivelul din 9 I.

Dobînzile la depozitele în eurodolari au cunoscut o evoluție ascendentă, în principal sub influența anticipării, pe piața, a menținerii unei politici ferme de credit în S.U.A. La finele săptămînii, dobînzile la depozitele în eurodolari pe termen de 6 luni s-au ridicat la 17,50%, față de 16,25% inițial.

Dobînzile la depozitele pe 6 luni la euromărcile vest-germane se situau, la 16 I, la 9,0% (9,1875% la începutul săptămînii) iar cele la depozitele în eurofranci elvețieni la 5,8125 (nivel nemodificat).

Prețul aurului pe piețele internaționale a scăzut sensibil situîndu-se în final la 560,75 dolari unciă, marcînd o scădere de 16,50 dolari pe unciă față de nivelul de la 9 ianuarie a.c.

Gheorghe MUNTEAN
Alexandru OLTEANU

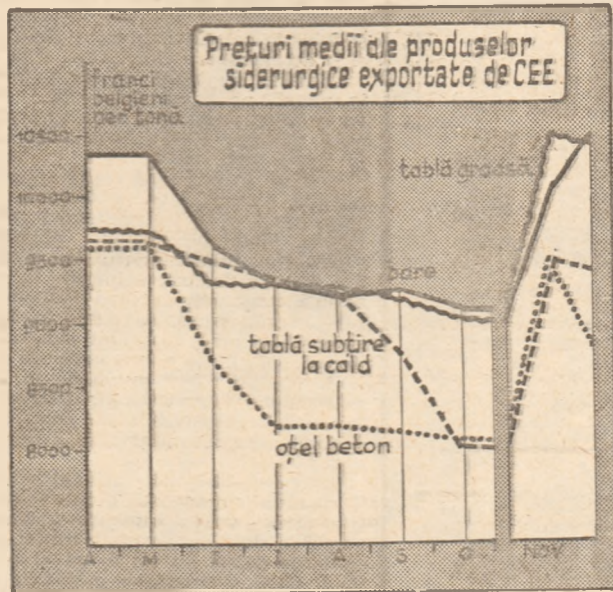
Oțel: planul anti-criză

ACORDUL în domeniul oțelului, intervenit între membrii organizației „Eurofer” la începutul lunii noiembrie, se pare că a început să dea primele rezultate: după cum rezultă și din

calea limită, voluntare a producției cu 12—16% față de nivelul corespunzător din 1979, în speranța reducerii stocurilor și a restabilirii echilibrului dintre cerere și ofertă.

Mai puțin cunoscut este, însă, faptul că această decizie a atras după sine și altfel de urmări. Astfel, firma vest-germană Krupp se va afla în imposibilitatea de a-și onora comenzile înregist-

rea asupra unui număr mai redus de obiective, ceea ce va permite urgentarea finalizării lor, precum și o mai rapidă amortizare a fondurilor. Au loc reorientări și în ce privește repartizarea pe ramuri a investițiilor, tot mai multe fonduri vizând cu prioritate introducerea pe scară largă în industrie a electronicii și automatizării, în general urmărindu-se modernizarea tuturor ramurilor, corespunzător obiectivelor noului plan cincinal.

Sursa: L'Usine Nouvelle

graficul alăturat referitor la țările membre ale Pieței comune, după un declin considerabil în prima parte a anului prețurile au început să crească la o serie de produse siderurgice. După cum se știe, planul „anti-criză” prevedea sprijinirea creșterii prețurilor pe

trate în avans pentru anul 1981, iar un alt gigant din aceeași țară, firma Hoesch va fi obligată să amâne construirea unei noi oțelării la Dortmund — restrîngerii care, potrivit revistei L'Usine Nouvelle se vor solda cu mai multe mii de noi șomeri în industria siderurgică.

Iugoslavia: cerințe noi pentru dezvoltarea agriculturii

ÎN ULTIMELE două decenii volumul producției agricole a Iugoslaviei aproape s-a dublat. Totuși, după cum apreciază revista *Mejdanarodna politika*, realizările obținute nu corespund nici pe departe posibilităților reale de dezvoltare a producției agroalimentare. Iugoslavia — scrie revista citată, referindu-se la solul, resursele de apă și condițiile climatice ale țării — dispune de importante avantaje care, dacă ar fi mai bine exploatate, ar deschide noi perspective acestei ramuri de producție. Or, se arată în continuare, cererea de produse alimentare este în creștere. Pe de o parte, piața internă se lărgeste neîncetat, sporind și exigențele de ordin calitativ, ca urmare a creșterii veniturilor. Pe de altă parte, situația din ce în ce mai dificilă a producției alimentare pe plan mondial impune și ea o schimbare de atitudine față de producția agricolă, o sporire substanțială a randamentelor și o mai amplă integrare cu industria, pe măsura condițiilor existente, astfel încât dintr-un exportator ocazional de produse alimentare excedentare Iugoslavia să devină un exportator stabil de asemenea produse.

Satisfăcînd nevoile crescînde ale pieței interne, scrie revista, producția de alimente poate deveni totodată un factor esențial de export și de îmbunătățire a balanței de plăți. În acest sens, viitorul plan pe termen mediu este conceput ca o primă etapă în realizarea unui program ambițios pe termen lung, producția de alimente putînd să aibă pentru Iugoslavia un rol la fel de important ca petrolul, conchide revista citată.

Bulgaria — prioritate investițiilor pentru modernizarea fondurilor fixe

ÎN CADRUL preocupărilor actuale de dezvoltare economică, în R.P. Bulgaria orientarea principală în politica de investiții o constituie modernizarea cu prioritate a fondurilor fixe — arată *Agentia B.T.A.* Astfel, în prezent, activitățile de reconstruire și modernizare a întreprinderilor existente îi sînt destinate peste jumătate din investițiile în fonduri fixe, numai o pătrime din investiții îndreptîndu-se către realizarea de noi obiective industriale.

O altă trăsătură de bază a noii politici de investiții o reprezintă concentra-

Mai puțin petrol în țările dezvoltate

ȚĂRILE capitaliste industrializate pot atinge, în actualul deceniu, obiectivul propus privind reducerea consumului și a importului de petrol — afirmă un recent studiu al institutului de prognoză american *Chase Econometrics*. Referindu-se la obligația asumată de țările dezvoltate de a sprijini reducerea la 22,5 milioane barili pe zi pînă în 1985 a importurilor de petrol ale țărilor membre ale Agenției Internaționale pentru Energie, studiul menționat apreciază că actuala recesiune economică va face ca importurile să poată coborî chiar la nivelul de 19,2 mil. barili. Afirmatia se bazează pe prognoza potrivit căreia în actualul deceniu în principalele 11 țări industrializate se va înregistra un ritm mediu anual de creștere economică de numai 2,7% și o majorare anuală medie de numai 1,5% a necesarului de energie.

Chase Econometrics mai consideră că va putea fi atins și un al doilea obiectiv, respectiv reducerea ponderii petrolului în totalul consumului energetic de la 50% în prezent la circa 40% în 1990, fără însă ca în același interval să se dubleze consumul de cărbune, așa cum își propuseseră cele 11 țări industrializate. Consumul energetic nepetrolier va crește în acest deceniu cu echivalentul a 11—13 mil. barili de petrol pe zi, comparativ cu 15—20 mil. barili cit prevedeau angajamentele inițiale.

Telefoane solare

LA DISPOZIȚIA publicului din mai multe țări vest-europene au fost instalate primele cabine telefonice alimentate cu energie solară. Cabinele sînt echipate pe acoperiș cu cite un captor de lumină cu celule fotovoltaice, care alimentează o baterie instalată în interiorul cabinei. Aceste baterii permit funcționarea neîntreruptă a postului telefonic, inclusiv șapte ore pe timp de noapte, cu energia acumulată în timpul zilei.

Prin această experiență se așteaptă să se obțină economii legate de renunțarea la utilizarea rețelei electrice și întreținerea mai ușoară a postului telefonic, cheltuieli care însumează peste 1 000 franci anual pentru un singur post telefonic.

LOSAR

Reflație

IN-MOD ERONAT, se crede că termenul de reție, atât de asemănător inflației sau deflației, ar ce parte din familia noțiunilor monetare. În realitate, el este un termen economic și este sinonim relansarea. Mai precis, reflația este politica de mulare a cererii în vederea redresării activității onomice și utilizării forței de muncă, în cazul rei economii capitaliste care suferă de pe urma cesiunii sau deflației.

Ideea de bază a reflației este aceea că la originea agnării sau reducerii producției și implicit la orinea șomajului s-ar afla restringerea cererii solabile, deci că restabilirea echilibrului economic meral s-ar putea realiza prin măsuri de sporire acestei cereri.

Politica de reflație folosește, de cele mai multe i concomitent, următoarele trei metode:

(1) **Sporirea directă a cererii solvabile, prin:** (a) ajorarea cheltuielilor publice; se susține de emplu că în S.U.A. uriașele cheltuieli militare ar determinate între altele și de nevoia de stimulare economiei americane, aflată într-o stare de stagare; (b) majorarea veniturilor individuale, prin educerea fiscalității, acordarea de ajutoare de oiaj, reducerea limitei de virstă pentru pensioare; (c) operații masive de open market (vinzări cumpărări de titluri de către banca centrală pe iață), prin care statul mobilizează disponibilitățile onetare de pe piață și le dirijează spre investiții.

(2) **Reducerea ofertei până la nivelul cererii existente, realizându-se astfel un echilibru „in jos” și u „in sus” și anume prin:** (a) reducerea timpului e lucru (prin care se caută să se reducă și șomaul); (b) închiderea întreprinderilor care duc lipsă e comenzi; (c) limitarea autoritativă a producției e anumite sectoare economice; (d) contingentarea mportului.

(3) **Alte măsuri de echilibrare a economiei, cum r fi:** (a) controlul prețurilor, în scopul frinării unei scensiuni de prețuri care slăbesc puterea de cumărăre a unor părți ale populației; (b) o politică e deficite bugetare (în engl. deficit spending) în vederea finanțării investițiilor.

La acestea se adaugă alte posibilități de echilibrare a diferitelor sectoare ale economiei, cum ar i: devalorizarea sau deprecierea monedei naționale n scopul stimulării exportului și, prin aceasta, a activității economice; politica selectivă a credituui, în sensul finanțării prioritare a industriei constructoare de mașini care cere timp pentru valorifiarea investițiilor, însă creează imediat venituri, sau politica inovațiilor care îmbunătățesc productivitatea și permit majorarea retribuției fără sporirea prețurilor.

Unul din exemplele cele mai des folosite pentru llustrarea politicii de reflație este acela al lui „New Deal”, prin care președintele Roosevelt a încercat să scoată S.U.A. din marea criză economică a anilor 1929—1933.

Politica de reflație nu asigură rezultate certe, iar uneori este chiar periculoasă. Ea nu poate cumpăni mijloacele în funcție de efecte, astfel ca aplicarea lor să fie dozabilă și eșalonată optim în timp, deoarece efectele nu se pot prevedea exact și, prin urmare, stăpini. Reflația, acționind asupra aparatului de producție, provoacă modificări de structură ale căror consecințe sint greu de determinat. Această politică devine primejdioasă în cazul în care tinde la reducerea ofertei până la nivelul cererii prin măsurile arătate mai sus. Ea poate determina mari dereglări ale aparatului productiv care, în loc să lichideze recesiunea, o agravează, agravind în același timp aspectele sociale ale crizei economice.

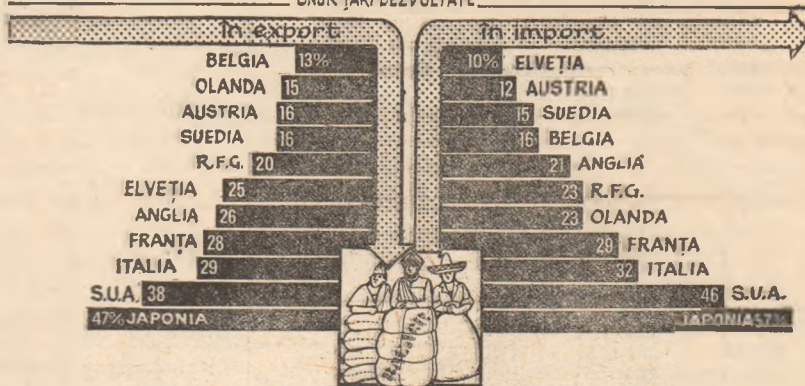
C. K.

Un sector în expansiune al comerțului mondial

Florea Mitrică, Drăgăani — Este adevărat că n comerțul exterior al

țării occidentale industrializate ponderea principală o dețin tot țările industrializate. Totuși, expansiunea în continuare a comerțului lor este legată în bună măsură de găsirea de noi piețe. Un potențial considerabil îl reprezintă în această privință țările în curs de dezvoltare, a căror pondere a sporit dealtfel în ultimii ani în

PONDEREA ȚĂRILOR ÎN CURS DE DEZVOLTARE ÎN ANUL 1979 ÎN COMERȚUL UNOR ȚĂRI DEZVOLTATE

comerțul unor țări dezvoltate.

Desigur însă, notează săptăminalul Die Zeit, după care reproducem graficul alăturat, că pentru a putea exporta țările

dezvoltate trebuie să-și deschidă piețele pentru produsele oferite de țările „lumii a treia”. Se remarcă că indeosebi ponderea extrem de ridicată a țărilor în curs de dezvoltate

te în comerțul exterior al Japoniei, a cărei economie este considerată la fel de dependentă de importul de materii prime pe cit este legată de exportul produselor sale industriale.

Oțel

Lucian Precup. Hunedoara — Nu este vorba de nici o greșeală la mijloc. Producția britanică de oțel a anului 1980 a fost de numai circa 11 milioane tone, respectiv ceva mai mult de jumătatea producției anului precedent, fiind în același timp cea mai redusă producție anuală din ultimii 40 de ani. Această evoluție se datorează în bună măsură costului ridicat al energiei în Marea Britanie și creșterii cursului lirei sterline, care a determinat scumpirea exportului, inclusiv a celui de produse siderurgice.

Dezafectare

Dorel Bozgan. Călărași — În prezent în lume există 233 de centrale nucleare, în 37 de țări, avind o putere instalată totală de 131 690 MW. Alte 332 de centrale se află în faza de realizare sau au primit autorizația de construcție, urmind ca puterea lor instalată să fie de trei ori mai mare decit a actualelor centrale aflate în funcțiune. La sfirșitul secolului nostru numărul centralelor nucleare de mare putere funcționind în lume s-ar putea apropia de 2 000, astfel ca tranziția spre epoca post-petrolieră să se desfășoare fără dificultăți.

Centralele nucleare avind o durată de viață limitată la trei-patru de-

cenii, în jurul anului 2000, vor trebui dezafectate circa 100 din centralele astăzi în funcțiune, care își vor inceta pină aturci activitatea, rămind însă sub supraveghere continuă. O anumită experiență în acest domeniu există deja de pe urma dezafectării mai multor zeci de reactori nucleari de mai mici dimensiuni, experimentali, atit în S.U.A., cit și în Europa.

Costul operației, care presupune mai multe faze, este destul de ridicat, mai ales dacă ea este dusă dintr-odată pină la capăt. El este estimat actualmente la circa 10% din cheltuielile pentru construcție, sumele necesare fiind acumulate într-o serie de țări (Finlanda, Elveția, Anglia) treptat, prin includerea lor în prețul energiei electrice furnizate. Calcule ale Agenției Internaționale pentru Energia Atomică evidențiază că suma transferată asupra consumatorilor nu depășește 5 miimi de dolar pentru 1 kWh.

Petrolul peruan

Mihai Piersicaru, Videle — Din țară importatoare, Republica Peru a devenit exportatoare în petrol din anul 1978, deși consumul intern a sporit și el cu 10—15% pe an. Pină în 1985 volumul extracției urmează să sporească de aproape două ori, la 400 000 barili pe zi, iar exportul — de peste trei ori, pentru a ajunge la 250 000 barili pe zi. În felul acesta petrolul va deveni principalul produs de export al țării, între-

cind ea importanță argintul și cuprul. Anul trecut petrolul a asigurat peste o cincime din veniturile din export ale Perului.

În ipoteza în care explorările din jungla din sudul țării se vor dovedi fructuoase, Ministerul peruan al minelor intenționează să construiască o a doua conductă spre Pacific, ceva mai scurtă decit prima, care măsoară aproape 900 km, traversind Munții Anzi. Capacitatea acestei prime conducte, construită între 1973 și 1976, este utilizată în prezent în proporție de peste 70%.

Conductă

Radu Pascu, Iași — 1) Irakul poate exporta petrol nu numai prin porturile din zona Golfului, ci și prin două conducte la Marea Mediterană, dintre care una traversează Siria și Libanul, iar cealaltă Turcia. În baza unui acord semnat recent la Ankara, capacitatea conductei petroliere care pornește de la Kirkuk, din nordul Irakului, spre coasta mediterană a Turciei va fi majorată de la 35 la 45—50 milioane de tone pe an. În baza aceluiași acord, în Turcia, la Yumurtalik va fi construită o rafinărie și un complex petrochimic.

2) Producția de petrol a Egiptului a ajuns la circa 30 milioane tone pe an, jumătate din ea fiind destinată consumului intern.

Revista ECONOMICA

Editată de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale — Institutul Central de Cercetări Economice

Sumarul nr. 4 din 23 ianuarie 1981

- Gîndire creatoare și acțiune dinamică în slujba progresului multilateral al patriei 1
- Dimensiuni novatoare în dezvoltarea economico-socială a României (Dumitru Ciucur) 4

- Contribuție prestigioasă la elaborarea politicii de pace și colaborare între popoare a României socialiste (Petre Tănăsie) 6

- Dezvoltarea economiei, coordonată fundamentală a asigurării independenței și suveranității naționale (Vasile Bozga) 8

ECONOMIE NAȚIONALĂ

- Realizarea în cele mai bune condiții a sarcinilor din acest an — baza trainică pentru îndeplinirea obiectivelor întregului cincinal (Dorin Constantinescu) 10

- Realizarea ritmică, cu eficiență ridicată a producției (L. Țintea) 12

- Recondiționarea și reutilizarea pieselor și subansamblelor uzate (Mihail Epuran, Aurel Anca) 13

- Noua revoluție agrară — producție, productivitate, eficiență economică (I) (Ovidiu Popescu) 15

- Implicațiile economice și sociale ale educației nutriționale (Rodica Segal) 17

TEORII-IDEI

- Unirea Principatelor Române, 24 ianuarie 1959—24 ianuarie 1981. Înfăptuirea idealurilor de unitate, libertate și dreptate socială ale poporului (Gh. Tudor) 19

- Caracteristici ale autogestiei economico-financiare a întreprinderilor (III) (Aurel Negucioiu) 21

- Școli ● curente ● economiști. Limite ale principiului avantajului relativ în comerțul internațional (I) (Sultana-Sută Selezan) 22

ÎN SPRIJINUL CANDIDAȚILOR LA EXAMENUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL ECONOMIC SUPERIOR

- Productivitatea muncii (Viorica Nicolau) 25

ECONOMIE MONDIALĂ

- Documentar. Codul de conduită pentru societățile transnaționale (I) (Ion M. Anghel) 27

- Tendințe-conjuncturi 29

- Mondorama 30

- Curier 31

ÎN SUPLIMENTUL NUMĂRULUI : Relații financiar-valutare și comerciale internaționale

IN THIS ISSUE

- Creative thought and dynamic actions for the mani-sidedly progress of our country 1
- Innovating dimensions in the economic and social development of Romania (Dumitru Ciucur) 4
- Prestigious contribution of the socialist Romania to the policy of peace and collaboration among peoples (Petre Tănăsie) 6
- Characteristics of the economic and financial self — administration of the enterprises (III) (Aurel Negucioiu) 21
- Schools-trends-economists. Limits of the principle of relative advantage in the international trade (I) (Sultana Sută-Selezan) 22
- The code of conduct for the transnational corporations (I) (Ion M. Anghel) 27

DANS LE NUMÉRO

- Pensée créatrice et action dynamique au service du progres multilateral de la patrie 1
- Dimensions novatrices du développement économique et social de la Roumanie (Dumitru Ciucur) 4
- Contribution prestigieuse à l'élaboration de la politique de paix et de collaboration entre les peuples (Petre Tănăsie) 6
- Traits caractéristiques de l'autogestion economico-financière des entreprises (III) (Aurel Negucioiu) 21
- Ecoles-courants-économistes. Limites du principe de l'avantage relatif dans le commerce international (I) (Sultana Sută-Selezan) 22
- Documentaire. Le code de conduite pour les sociétés transnationales (I) (Ion M. Anghel) 27

ИЗ СОДЕРЖАНИЯ

- Творческое мышление и динамическая деятельность на службу многостороннего развития родины 1
- Новаторские размеры в экономическо-социальном развитии Румынии (Думитру Чукур) 4
- Ценный вклад Социалистической Румынии в разработке политики мира и сотрудничества между народами (Петре Тănэсие) 6
- Характеристики экономическо-финансового хозрасчета предприятий (III) (Аурел Негучою) 21
- Школы ● течения ● экономисты. Пределы принципа относительной выгоды в международной торговле (I) (Султана Сута-Селезан) 22
- Обзор. Кодекс поведения для транснациональных корпораций (I) (Ион М. Ангел) 27

ÎN ATENȚIA CITITORILOR

Continuă campania de încheiere a abonamentelor pe anul 1981 la „Revista economică“.

Prețul abonamentului: 260 lei anual. Pentru studenți, elevi, ca și pentru cursanții tuturor formelor de învățămînt politic și profesional, prețul abonamentului individual este de: 130 lei anual, 65 lei semestrial, 32,50 lei trimestrial.

Comenzile pentru abonamente se primesc de către oficiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

Încheind din timp abonamentul, vă asigurați primirea neîntreruptă a revistei și a suplimentelor sale specializate: „Curier economic-legislativ“, „Relații financiar-valutare și comerciale internaționale“, „Generalizarea experienței înaintate în unitățile economice“.

Redacția și administrația: 70159, București Bd. Magheru nr. 28—30 etaj I, sectorul I. Cont I.S.I.A.P. 645 150 228 B.N.R.S.R. — filiala sector 1 București. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Științei“

NICOLAE CEAUȘESCU –

gândire și acțiune creatoare
în slujba progresului
și bunăstării

NICOLAE CEAUȘESCU

ROMÂNIA

PE DRUMUL
CONSTRUIRII
SOCIETĂȚII
SOCIALISTE
MULTILATERAL
DEZVOLTATE

19

Revoluția
etnico-științifică
progresul tehnic

EDITURA POLITICĂ

Creșterea rolului
femeii în
viața economică și
social-politică a
României socialiste

EDITURA POLITICĂ

DIN GÂNDIREA SOCIAL-POLITICĂ A PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI

NICOLAE
CEAUȘESCU

Pentru unitatea
forțelor
democratice,
progresiste,
revoluționare
de pretutindeni

EDITURA POLITICĂ

Din gândirea economică a președintelui României

NICOLAE CEAUȘESCU

Comerțul exterior și
cooperarea economică
internațională

EDITURA POLITICĂ

Finanțe - prețuri -
monedă

EDITURA POLITICĂ

Resursele
energetice și de
materii prime

EDITURA POLITICĂ

Tineretul -
viitorul
națiunii
noastre
socialiste

EDITURA POLITICĂ

IDEILE ŞI CONCEPŢIA PREŞEDINTELUI NICOLAE CEAUŞESCU, CONTRIBUŢIE PREŢIOASĂ LA ÎMBOGĂŢIREA TEZAUULUI SPIRITUALITĂŢII UNIVERSALE

